

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA, Okružná 761/25, Poprad

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Pracovník v obchode a asistent predaja

Študijný odbor 6442 K obchodný pracovník

OBSAH

- 1 Úvodné identifikačné údaje**
- 2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania**
- 3 Vlastné zameranie školy**
  - 3.1 Charakteristika školy
  - 3.2 Plánované aktivity školy
  - 3.3 Charakteristika pedagogického zboru
    - 3.3.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy
    - 3.3.2 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
  - 3.4 Dlhodobé projekty
    - 3.4.1 Medzinárodná spolupráca
    - 3.4.2 Spolupráca so sociálnymi partnermi
- 4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník**
  - 4.1 Popis školského vzdelávacieho programu
  - 4.2 Základné údaje o štúdiu
  - 4.3 Zdravotné požiadavky na žiaka
  - 4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci
- 5 Profil absolventa študijného odboru 6442 K obchodný pracovník**
  - 5.1 Charakteristika absolventa
  - 5.2 Kompetencie absolventa
  - 5.3 Odborné kompetencie
- 6 Učebný plán študijného odboru 6442 K obchodný pracovník**
- 7 Učebné osnovy študijného odboru 6442 K obchodný pracovník**
  - 7.1 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania
  - 7.2 Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov
  - 7.3 Učebné osnovy odborných predmetov
- 8 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník**
  - 8.1 Hodnotenie
  - 8.2 Maturitná skúška
  - 8.3 Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP
- 9 Podmienky pre realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník**
  - 9.1 Personálne podmienky
  - 9.2 Organizačné podmienky
  - 9.3 Materiálne podmienky
  - 9.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
- 10 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník**

11 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovaci jazyk	slovenský
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠKVP	
Miesto vydania	SOŠ, Okružná 761/25, Poprad
Platnosť ŠKVP	1. septembra 2018

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Vasil Kuzmiak	Riaditeľ	052/7721876	052/77 22 428	soustavpp@sined.sk	0905 787 664
Ing. Tatiana Čendulová	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	052/7721876		tatianacendy@gmail.com	
Ing. Peter Trnka	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	052/7721876			0903 610 134
Ing. Martina Hanzelyová	Vedúca Technicko-ekonomických činností	052/7721876	052/77 22 428		
Ing. Katarína Omámiková	Výchovný poradca	052/7721876			

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

Tel.: 051 748 1639   www.vucpo.sk

Poprad ,1.9.2018

Mgr. Vasil Kuzmiak
riaditeľ školy
(podpis a pečiatka školy)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2022	04.2022	<p>Aktualizácia ŠkVP podľa Dodatku č.10 ŠVP, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 13. decembra 2021 pod číslom 2021/9630:53-A2220 s účinnosťou od 1. septembra 2022 začínajúc prvým ročníkom.</p> <p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aktualizácia kľúčových kompetencií Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie <p>Odôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017.

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor **6442 K obchodný pracovník** vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných učebných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby a jeho dodatkov. Poslanie školy vyplýva aj komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, v cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, získať aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Zámerom nášho školského vzdelávacieho programu je pripraviť žiaka na úspešný, zmysluplný a zodpovedný osobný, občiansky a pracovný život. Všeobecné ciele ŠkVP sú:

Cieľ - učiť sa poznávať znamená naučiť sa osvojiť si nástroje pochopenia sveta a rozvíjať schopnosti nevyhnutné k učeniu sa. ŠkVP má:

- rozvíjať základné myšlienkové postupy žiakov, ich pamäť a schopnosť sústredenia,
- podporovať osvojovanie všeobecných princípov a algoritmov riešenia problémov, javov a situácií, ako aj bežných zručností pre prácu s informáciami,
- podporovať poznanie žiakov lepšieho chápania sveta, v ktorom žijú a nevyhnutnosť udržateľného rozvoja,

- rozvíjať osvojenie si základných poznatkov a pracovných postupov potrebných pre kvalifikovaný výkon povolania na trhu práce,
- pripravovať žiakov pre celoživotné vzdelávanie.

Cieľ - učiť sa rozhodovať znamená naučiť sa tvorivo zasahovať do svojho životného, pracovného a spoločenského prostredia. ŠkVP má:

- rozvíjať aktívny a tvorivý prístup žiakov k riešeniu problémov a hľadaniu progresívnych riešení,
- podporovať flexibilitu, adaptabilitu a kreativitu žiakov,
- viesť žiakov k aktívnemu prístupu k práci, profesijnej kariére a prispôsobovaniu sa zmenám na trhu práce,
- rozvíjať cieľavedomý prístup žiakov k tímovej a samostatnej práci,
- vytvárať zodpovedný prístup žiakov k plneniu svojich povinností a rešpektovaniu stanovených pravidiel,
- viesť žiakov k hodnoteniu svojich schopností a rešpektovaniu schopnosti druhých,
- rozvíjať zručnosti potrebných k rokovaniu, diskusii, kompromisu, obhajobe svojho stanoviska a k akceptovaniu stanovísk druhých,
- viesť žiakov k chápaniu práce ako príležitosti pre seberealizáciu.

Cieľ - učiť sa existovať znamená porozumieť vlastnej osobnosti a jej vytváraniu v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi hodnotami. ŠkVP má:

- rozvíjať telesné a duševné schopnosti a zručnosti žiakov,
- prehľbovať zručnosti potrebných k sebareflexii, sebazpoznaniu a sebahodnoteniu,
- vytvárať primerané sebavedomie a inšpiráciu žiakov,
- rozvíjať slobodné, kritické a nezávislé myslenie žiakov, ich úsudok a rozhodovanie,
- viesť k prijímaniu zodpovednosti žiakov za svoje myslenie, rozhodovanie, správanie a cítenie,
- viesť žiakov k emocionálnemu a estetickému vnímaniu,
- rozvíjať kreativitu, nadanie, špecifické schopnosti a predstavivosť.

Cieľ - učiť sa žiť v spoločnosti a žiť s ostatnými znamená vedieť spolupracovať s ostatnými a podieľať sa na živote spoločnosti a nájsť si v nej svoje miesto. ŠkVP má:

- rozvíjať úctu k ľudskému životu a hodnote je trvania,
- vytvárať úctu a rešpekt k živej a neživej prírode, k ochrane životného prostredia a chápanie globálnych problémov ľudstva,
- prehľbovať osobnostnú, národnostnú a občiansku identitu žiakov, ich pripravenosť chrániť vlastnú identitu a rešpektovať identitu druhých,
- viesť žiakov k tomu, aby sa vo vzťahu k iným ľuďom oslobodili od predsudkov, xenofóbie, intolerancie, rasizmu, agresívneho nacionalizmu, etnickej, náboženskej a inej neznášanlivosti,
- vytvárať zodpovedné a slušné správanie žiakov v súlade s morálnymi zásadami a zásadami spoločenského správania sa,
- viesť žiakov k aktívnej účasti v občianskom živote a spolupráci na rozvoji demokracie,
- rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov a zručnosti pre hodnotný pracovný, rodinný a partnerský život.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

 Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,

- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

 Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
  - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzích jazykov vytvorením jazykového laboratória, získaním kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,
  - skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
  - zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore obchod a podnikanie,
  - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
  - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
  - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
  - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
  - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.
- b) **posilnenie úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
  - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
  - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
  - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
  - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
  - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
  - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
  - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
  - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
  - presadzovať zdravý životný štýl,
  - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
  - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
  - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,

- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odbornej praxe,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Poprade a našom regióne,
- spolupracovať s výrobnými podnikmi, podnikmi poskytujúcimi služby a s obchodnými podnikmi,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

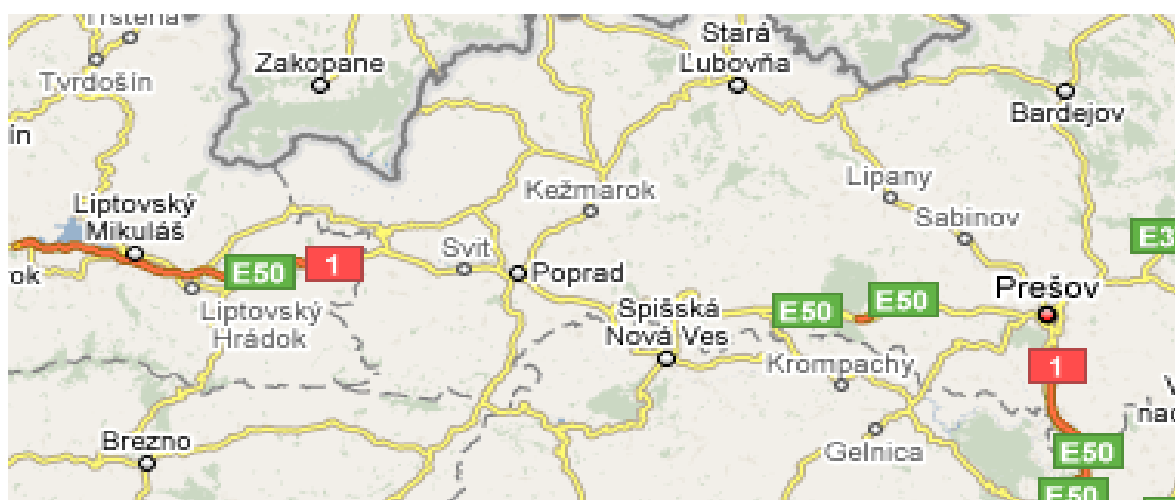
- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- zriadiť spoločenskú miestnosť pre návštevy rodičov a ďalších sociálnych partnerov,
- upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad sa nachádza v centre mesta asi 1,5 km od železničnej a autobusovej stanice. Je dostupná mestskou hromadnou dopravou.

Mesto Poprad leží v širokej rovnomennej, vysoko položenej kotlině na oboch stranách rieky Poprad. Kataster má nepravidelný hviezdicovitý tvar s rozlohou 63,05 km². Na sever od mesta sa rozprestiera masív Vysokých a Belianskych Tatier, na východ Levočské pohorie, na juh nízka pahorkatina Kozích chrbtov a na západ pahorkatina Štrbského rozvodia. Masív Vysokých Tatier prevyšuje kotlinu

o 2000m. Pomerná blízkosť hlavného hrebeňa Tatier tvorí mestu nádhernú kulisu. V okolí mesta sa rozprestierajú poľnohospodárske pozemky, ktoré prechádzajú do súvislých lesných komplexov. V malebnom predpolí Vysokých Tatier sa od roku 1946 začali písať dejiny tzv. veľkého Popradu, ktorý sa do vedomia obyvateľov Slovenska, ale aj do vedomia medzinárodnej pospolitosti zapísal ako brána do najmenších európskych veľhôr.

Socio-ekonomicky-geograficky význam mesta vyplýva z jeho výhodnej dopravnej polohy na ceste medzinárodného významu E50 a hlavným železničným ťahom Košice-Bratislava s prepojením na ČR a Ukrajinu, ako aj leteckého spojenia, ktoré obstaráva medzinárodné letisko Poprad Tatry (patrí medzi najvyššie položené medzinárodné letiská v Európe – 718 m n. m.).

Jeho skutočné dejiny sa začali už v dávnoteku. Odvtedy sa vlastne život na tomto území nezastavil. Pracovné nástroje, keramika, zbrane – to všetko svedčí o tom, že na území Popradu a jeho blízkeho okolia pulzoval život, vládol čulý obchodný ruch už tisícročia pred narodením Krista a neustal ani po prelome letopočtov.

Poprad, o ktorom sa zachovala prvá písomná zmienka z roku 1256, bol 690 rokov, teda celý stredovek a novovek (až do roku 1946) len jedným z miest, ktoré tvoria dnešné 55-tisícové mesto. Ďalšími boli jeho dnešné mestské časti – Matejovce (1251), Spišská Sobota (1256), Veľká (1268) a Stráže pod Tatrami (1276). Najvýznamnejším z uvedených mestečiek bola Spišská Sobota, ktorá si zachovala svoje prvenstvo až do konca 19. storočia. 1. januára 1923 sa na základe Vládneho nariadenia č. 257/1922 stala z mesta so zriadeným magistrátom veľká obec Poprad. Od 1. januára 1991 sa mesto konštituovalo na základe zákona č. 369/1990 Zb. ako samosprávny územný celok.

Mestská samospráva si uvedomila polohu mesta, ktorá ho predurčuje k centru cestovného ruchu v podtatranskej oblasti. Podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v dnešnom zmysle slova nastali v Tatranskej oblasti po výstavbe Košicko - Bohumínskej železnice. Definitívne sa tým upevnilo aj vedúce postavenie mesta Poprad ako východiskového mesta do Vysokých Tatier a hlavného uzla regionálnych komunikácií. Železničný uzol, ktorý sa vytvoril z popradskej stanice postupne začína spájať vzdialené i menej vzdialené mestá (Tatranská Lomnica, Kežmarok, Stará Ľubovňa, Poľsko, Starý Smokovec, Štrbské Pleso). Posledne menovaná železničná tepna bola sprevádzkovaná v prvom decénií 20. storočia pod názvom Tatranská elektrická železnica. V rádiuse 50-tich kilometrov od Popradu sa nachádzajú štyri národné parky – každý inej povahy – štyri minerálne termálne pramene, štyri rôzne jaskyne. Tieto prírodné danosti sú umocnené explóziou gotiky v spišskom regióne, ktorá v stredoveku dosiahla mimoriadneho rozšírenia a je korunovaná 25 kilometrov vzdialeným mestom Levoča, ktoré má popri najvyššom drevenom oltári na svete i takmer neporušenú stredovekú mestskú štruktúru. Z vyššie uvedeného zákonite vyplynul predurčený rozvoj mesta, ako východzieho turistického bodu. Z tejto filozofie základnej turistickej bázy a na ňu nadväzujúcej infraštruktúry, ktorá predurčovala štruktúru ďalších služieb. Vzhľadom na už uvedenú skutočnosť predchádzajúceho vývoja, mesto započalo odvážny proces transformácie z priemyselného centra na centrum cestovného ruchu.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň, identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov. Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdií, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľa školy.

Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

- **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:
  - ✚ záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov),
  - ✚ komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, domov mládeže),
  - ✚ kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
  - ✚ dobré vybavenie učební, kabinetov (mnohé učebne sú využívané v čase mimo vyučovania pre občanov Popradu),
  - ✚ zabezpečenie odbornej praxe v zmluvných zariadeniach,
  - ✚ záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru,
  - ✚ nízke % nezamestnanosti našich absolventov,

- **Slabou stránkou školy je:**
  - ✚ nedostatok finančných prostriedkov na modernizáciu interiéru školy.
- **Príležitostí školy signalizujú:**
  - ✚ bezproblémové uplatnenie absolventov školy v Poprade alebo mimo mesta, prípadne regiónu,
  - ✚ možnosti rekvalifikačných kurzov podľa potrieb úradu práce,
  - ✚ fungujúce partnerstvo s podobnými školami (Prešov, Humenné, Bratislava, Banská Bystrica, Žilina, Lučenec),
  - ✚ dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
  - ✚ zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.
- **Prekážky v rozvoji školy sú**
  - ✚ nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy,
  - ✚ nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl,
  - ✚ slabá spolupráca s rodičmi.

3.1 Charakteristika školy

Naša škola pozostáva z troch budov. Jednou z nich je domov mládeže, druhou telocvičňa s dielňami pre odborný výcvik/ nachádza sa tu aj kotolňa/ a treťou samotná školská budova určená na teoretické vyučovanie. Domov mládeže a školská budova sú spojené chodbou, z ktorej sa dá prejsť do jedálne a fitnesscentra, ktoré je v ekonomickom prenájme. Na poschodí sa nachádzajú priestory pre prácu úseku technicko-ekonomických činností, spolu 5 miestností so sekretariátom riaditeľa školy a kanceláriou riaditeľa a vedúcej TEČ. Nachádza sa tu i spoločenská hala, ktorá slúži na slávnostné príležitosti, ako sú: otvorenie a ukončenie školského roka, vianočné akademie s kultúrnym programom žiakov, odovzdávanie maturitných vysvedčení a vysvedčení o ZUS, školenia BOZ-PO, besedy s predstaviteľmi mesta, výchovno- vzdelávacie akcie zamerané na boj proti drogám, fajčeniu a iné akcie , ktoré si vyberú v ankete žiaci školy resp. prejavia záujem o ich organizáciu. Pre posedenie žiakov s hosťami slúži klubovňa s TV a premietacím plátnom.

Budovy, v ktorých sa organizuje odborný výcvik a teoretické vyučovanie sú dvojpodlažné, novo-rekonštruované.

V priestoroch školy pre vyučovanie žiakov sa nachádzajú učebne, z toho 2 počítačové odborné učebne, 1 jazyková učebňa , 1 odborná učebňa pre odbor stavebníctvo, 1 odborná učebňa pre odbor strojárstvo, 1 odborná učebňa pre ekonomické predmety, učebňa pre praktické vyučovanie, kabinety pre učiteľov, sklady učebníc, zborovňa učiteľov. V suteréne sa nachádza posilňovňa - pre vyučovanie telesnej výchovy aj pre záujmové útvary.

Domov mládeže je výchovno-vzdelávacie zariadenie, ktoré zabezpečuje výchovno- vzdelávaciu činnosť v čase mimo vyučovania, stravovanie a ubytovanie študentov. Domov mládeže je organizačnou súčasťou Strednej odbornej školy v Poprade a riadi ho riaditeľ školy. Ubytovanie študentov zabezpečuje domov mládeže len počas školského roka v tzv. nepretržitom režime – len počas týždňa s výnimkou školských prázdnin.

V Domove mládeže je k dispozícii 25 trojlôžkových izieb, z toho 12 izieb využívajú študenti stredných škôl. Obsadenosť izieb dopĺňajú študenti vysokých škôl. Každá izba pozostáva z troch postelí, je vybavená skriňami, pracovným stolom, stoličkami, policami a umývadlom. Na každom poschodí sú sociálne zariadenia s novovybudovanými sprchovacími kútmami. Pre chorých študentov je domov mládeže vybavený izolačnou miestnosťou. Študenti môžu využívať internátnu kuchynku, ktorá je vybavená sporákom, chladničkou, umývacím dresom s teplou vodou, rýchlovarnou kanvicou, mikrovlnou rúrou a kuchynským riadom. Na spoločenské a organizačné stretnutia slúži klubovňa s kapacitou 25 miest. Klubovňa je vybavená televízorom, videom a DVD rekordérom, PC-internetom a rôznymi spoločenskými hrami.

V priestoroch školy sa nachádza priestranná jedáleň, v ktorej sa môžu študenti stravovať.

Výchovno-vzdelávaciu prácu so žiakmi vykonávajú vychovávatelia podľa celoročného programu domova mládeže primerane potrebám, veku a stupňu vyspelosti žiakov. Výchovno-vzdelávacia práca sa zameriava najmä na všestrannú pomoc pri príprave žiakov na vyučovanie, na formovanie ich aktívneho postoja k sebazvdelávaniu, seba výchove a voľbe povolania, na rozvíjanie ich nadania, špecifických a tvorivých schopností a na vytváranie podmienok na ich záujmovú činnosť, aktívne využitie voľného času a oddych. Organizuje sa na záse dobrovoľnosti žiakov.

Základnou organizačnou jednotkou výchovno-vzdelávacej práce so žiakmi v domove mládeže je výchovná skupina. Výchovnú skupinu tvorí s pravidla 30 žiakov. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci – vychovávatelia domova mládeže, ktorí sú ustanovení s vyhláškou o domove mládeže. Pre výchovnú skupinu nad 30 žiakov je určený jeden vedúci vychovávateľ a dvaja vychovávatelia zabezpečujú dozor, nočné služby, služby počas nedieľ a ďalšie činnosti súvisiace s pedagogickou prácou. Výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v domove mládeže sa realizuje so širokým uplatňovaním individuálneho prístupu a výberu rôznych a vzdelávacích, záujmových a relaxačných činností. V súlade s vnútornými pravidlami domova mládeže sa dôsledne dodržiava Charta dieťaťa a Charta ľudských práv. Špecifickosť výchovy mimo vyučovania spočíva teda predovšetkým o prostriedkoch, ktorými sa pôsobí na vytváranie osobnosti mladého človeka.

Pri dosahovaní cieľov musíme dbať na to, aby do výchovno-vzdelávacieho procesu boli zapracované všetky zložky výchovy a to: citová, mravná, výchova k humánosti, esteticko – umelecká, vlastenecká a národná, telesná, sexuálna, pracovná a v neposlednej miere aj environmentálna. Všetky uvedené zložky výchovy sú zapracované v mesačnom pláne domova mládeže.

Pri výchove mimo vyučovania môžeme využívať posilňovňu a dvakrát do týždňa aj telocvičňu školy. Domov mládeže sa nachádza v progresívne rozvíjajúcom sa meste Poprad a to nám poskytuje veľa možností na aktívne trávenie voľného času. Do mesačného plánu sa zapracováva návšteva kín, divadiel, hudobných a športových podujatí, galérií, múzeí. Študenti majú možnosť navštíviť miestne AQUACITY. Blízkosť Vysokých Tatier využívame na prechádzky, turistiku a lyžovanie. Študenti domova mládeže navštevujú aj podujatia organizované mestom napr. Privítanie Mikuláša, Vianočný Poprad. V rámci domova mládeže sa rozvíja aj krúžková činnosť, ktorá pozitívne vplyva na rozvoj estetickú, umeleckú a športovú výchovy. Študenti si sami zhotovujú dekorácie na výzdobu klubovne a izieb v rámci sviatkov počas roka (Vianoce, Veľká noc). Počas školského roka organizujeme besedy, pohovory, prednášky s kvalifikovanými odborníkmi z oblasti zdravotníctva, sexuálnej výchovy, vedy a techniky, športu a životného prostredia.

Na škole vyvíja veľmi dobrú činnosť Rada školy, ktorá má 11 členov. Zodpovedá za kvalitu a organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Študentská rada zastupuje záujmy žiakov na našej škole, organizuje žiacke aktivity a vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi učiteľmi a žiakmi.

3.2 Plánované aktivity školy

Na našej škole sú vytvorené všetky podmienky pre skvalitnenie života žiakov a učiteľov. Podľa možnosti školy a záujmu žiakov sú organizované nasledujúce aktivity, súťaže, exkurzie, akcie, podujatia:

Záujmové aktivity:

- Architektúra – dom, byt, záhrada
- Futbalový krúžok
- Kondičná kulturistika
- Hasičský krúžok
- Práce na záhrade
- Príprava na maturitnú skúšku zo SJL
- Žurnalistický krúžok
- Matematický krúžok
- Manažment osobných financií
- Hygiena človeka

- Účtujeme hrou
- Krúžok tvorivo-odbornej činnosti
- Internetový krúžok
- Nemecká konverzácia
- Nemčina v bežnom živote

Ponuka krúžkov sa každoročne aktualizuje podľa požiadaviek a záujmu žiakov. Zoznam krúžkov pre aktuálny školský rok je zverejnený na web stránke školy.

Súťaže:

- Prednes poézie a prózy v slovenskom a cudzích jazykoch
- Olympiáda ľudských práv
- Školské kolo v olympiády v anglickom a nemeckom jazyku
- Schoolgames – školský turnaj
- Súťaž o najkrajšiu vianočnú výzdobu triedy
- Medzinárodná súťaž i-bobor
- Ekologický plagát
- Celoslovenská súťaž Talentída
- Súťaž i-Bobor
- Celoslovenská súťaž Klokan
- Finančná olympiáda
- Mladý Európan

Okrem týchto súťaží vyučujúci, po prerokovaní s vedením školy, organizujú pre žiakov aj ďalšie súťaže. Reagujú tak na ponuku a výzvy rôznych spoločensko–kultúrnych inštitúcií, vzdelávacích inštitúcií, zástupcov zamestnávateľov a pod.

Športovo-turistické akcie

- Futbalový turnaj
- Volejbalový turnaj
- Súťaž v streľbe zo vzduchovky
- Súťaž v stolnom tenise
- Atletické súťaže
- Kurz na ochranu života a zdravia
- Kurz pohybových aktivít v prírode so zameraním na letné alebo zimné športy

Exkurzie

Na základe plánu školy pre daný školský rok sa stanovia exkurzie. Organizuje sa napríklad :

- Návšteva v Oswienčime
- Literárna Orava
- Návšteva Podtatranského múzea
- Exkurzia v obchodnom, výrobnom podniku alebo podniku služieb
- Návšteva okresného súdu v Poprade
- Prírodovedná exkurzia
- Planetárium Stará Lesná
- Prírodovedné múzeum Tatranská Lomnica
- Exkurzia do observatória na Lomnickom Štíte
- Návšteva výstavy TatraExpo
- Návštevy Coneco
- Návšteva v Tatravagónke Poprad
- Návšteva múzea obchodu v Bratislave
- Štátny archív v Spišskej Sobotě

- Iné, podľa aktuálnych plánov predmetových komisií

Spoločenské a kultúrne podujatia

- Vianočná akadémia
- Účasť na charitatívnej akcii – Deň narcisov, Modrý gombík
- Spolupráca s aktivistami UNICEF
- Iné, podľa aktuálnych plánov predmetových komisií

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy v partnerských školách
- Príspevky do školského časopisu AHA!
- Schránka dôvery
- Skvalitňovanie a aktualizácie www.stranky

Besedy a pracovné stretnutia

- Ako na trh práce (úrad práce)
- Ako sa správne učiť (výchovný poradca)
- Vydieranie a šikana (výchovný poradca, zástupca polície)
- Beseda – Zdravý životný štýl
- Beseda s pracovníkom odboru kriminality mládeže
- Beseda s pracovníkmi hasičského zboru
- Beseda s okresnou drogovou koordinátorkou
- Zdravotná príprava
- Spotrebiteľský seminár

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3.3 Charakteristika pedagogického zboru

Na škole vyučuje dlhdobo viac ako 20 pedagogických zamestnancov. Priemerný vek pedagogických zamestnancov sa pohybuje okolo 40 rokov. Všetci učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Výchovná poradkyňa školy, riaditeľ školy a zástupcovia riaditeľa majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu.

3.3.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebazvedľovanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, atď.

- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Škola umožňuje kontinuálne, inovačné, adaptačné a špecializačné vzdelávanie pedagógov.

3.3.2 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútrotný systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií,

Na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky, upratovačky a údržbára. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijem tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie),
- Rozhovor,
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, neštandardizované didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.),
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.

Hospitácie vykonáva manažment školy, ako aj členovia jednotlivých predmetových komisií podľa plánu hospitácií, ktorý je súčasťou plánu práce PK. O hospitáciách sú vypracované hospitačné záznamy. Záznamy o hospitáciách sú archivované podľa registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu SOŠ 5 rokov.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy sa použije jeden z nasledujúcich formulárov:

A.)

Hodnotené obdobie:

Meno a priezvisko zamestnanca:

Kategória pedagogického zamestnanca *

- učiteľ všeobecno-vzdelávacích predmetov / odborných predmetov
- majster odbornej výchovy
- vychovávateľ
- pedagogický asistent

Kariérový stupeň *

- začínajúci pedagogický zamestnanec
- samostatný pedagogický zamestnanec
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou
- nekvalifikovaný pedagogický zamestnanec

Kariérová pozícia *

a) pedagogický zamestnanec špecialista

- triedny učiteľ
- výchovný poradca
- uvádzajúci PZ
- vedúci predmetovej komisie

b) vedúci pedagogický zamestnanec

- zástupca riaditeľa
- hlavný majster

* nehodiace sa škrtnite

Bodové hodnoty

1 = mimoriadne dobré – aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria

2 = veľmi dobré – plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 1, ktoré neovplyvňujú cieľ činnosti obsiahnutej v kritériu

3 = štandardné – priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie

4 = postačujúce – dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutných na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa

5 = nepostačujúce – nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

1. Schopnosti v oblasti legislatívy

1.1. Poznanie platných právnych predpisov v oblasti školstva.

1 2 3 4 5

1.2. Aplikovanie právnych predpisov v podmienkach školy.

1 2 3 4 5

2. Vedomosti v organizácii a štruktúre školy

2.1. Podrobné vedomosti o pedagogickej dokumentácii a ostatnej dokumentácii školy.

1 2 3 4 5

2.2. Poznanie vnútorného pracovného poriadku SOŠ.

1 2 3 4 5

2.3. Oboznámenosť s organizačným poriadkom SOŠ.

1 2 3 4 5

2.4. Podrobné vedomosti o školských vzdelávacích programoch alebo výchovných programoch SOŠ.

1 2 3 4 5

2.5. Schopnosť uplatňovať predpisy o bezpečnosti zdravia pri práci.

1 2 3 4 5

3. Príprava tematických plánov, pedagogickej dokumentácie, využitie didaktickej techniky, priama pedagogická činnosť

3.1. Zapájanie sa do prípravy a tvorby školských vzdelávacích programov.

1 2 3 4 5

3.2. Vypracovanie vlastných tematických plánov alebo plánov výchovno-vzdelávacej činnosti s využitím špecifik školy a jej materiálneho zabezpečenia.

1 2 3 4 5

3.3. Využitie učebných pomôcok a modernej didaktickej techniky pri vyučovaní, výber pomôcok.

1 2 3 4 5

3.4. Využitie moderných metód, ich účelné a efektívne využitie pri výkone pedagogickej, alebo odbornej činnosti.

1 2 3 4 5

3.5. Plánovanie hodiny a vyučovacej činnosti, výchovnej alebo odbornej činnosti.

1 2 3 4 5

3.6. Vytýčenie si výchovno-vzdelávacích cieľov v pedagogickej alebo odbornej činnosti, ich väzba na platné výchovno-vzdelávacie programy SOŠ.

1 2 3 4 5

3.7. Organizácia práce v priamej vyučovacej, výchovnej alebo odbornej činnosti / vyučovacie hodiny, odborný výcvik, školský internát/.

1 2 3 4 5

3.8. Uplatňovanie medzipredmetových vzťahov.

1 2 3 4 5

4. Práca so žiakmi

- 4.1. Evidencia informácií o osobnosti žiaka a jeho rozvoji. 1 2 3 4 5
- 4.2. Kontrolovanie výsledkov VVČ, odbornej, alebo výchovnej činnosti s rešpektovaním špecifik ústnej, praktickej a písomnej kontroly výsledkov. 1 2 3 4 5
- 4.3. Dodržiavanie profesijnej etiky pri kontrole a hodnotení žiaka. 1 2 3 4 5
- 4.4. Schopnosť vypracovať individuálne vzdelávacie programy pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami a práca s nimi. 1 2 3 4 5

5. Schopnosť profesijného rastu

- 5.1. Samovzdelávanie vo svojom odbore. 1 2 3 4 5
- 5.2. Zapojenie sa do vzdelávacích programov vo svojom odbore. 1 2 3 4 5
- 5.3. Zapojenie sa do iných vzdelávacích programov. 1 2 3 4 5
- 5.4. Schopnosť využiť poznatky a zručnosti získané v rámci kontinuálneho vzdelávania. 1 2 3 4 5
- 5.5. Využitie cudzích jazykov a IKT v profesijnom raste. 1 2 3 4 5
- 5.6. Vykonávanie špecializovaných činností. 1 2 3 4 5

6. Zapojenosť do mimoučebnej výchovy, reprezentácia SOŠ.

- 6.1. Schopnosť vypracovať a realizovať projekty, ktoré reflektujú ciele a rozvoj školy. 1 2 3 4 5
- 6.2. Schopnosť komunikácie so zákonnými zástupcami žiakov a organizáciami, ktoré sa na výchove podieľajú. 1 2 3 4 5
- 6.3. Reprezentácia školy na verejnosti, organizácia školských a mimoškolských akcií – súťaží, prehliadok, exkurzií. 1 2 3 4 5

7. Pracovné a spoločenské správanie

- 7.1. Plnenie pracovných povinností a úloh, vedenie pedagogickej agendy, plnenie termínov. 1 2 3 4 5
- 7.2. Činnosť v pracovnom tíme, interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia. 1 2 3 4 5
- 7.3. Flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov. 1 2 3 4 5
- 7.4. Dodržiavanie a využívanie pracovného času. 1 2 3 4 5

B.)

Hodnotené obdobie:

Meno a priezvisko zamestnanca:

Stupnica hodnotenia:

- (1) Jednotlivé kritériá zamestnávateľ hodnotí počtom bodov v rozpätí od 0 do 4 s pridelením nasledujúceho slovného hodnotenia k jednotlivému počtu bodov nasledovne
- a) 0 bodov – nevyhovujúco,
  - b) 1 bod – čiastočne vyhovujúco,
  - c) 2 body – štandardne,

- d) 3 body – veľmi dobre,
  - e) 4 body – mimoriadne dobre.
- (2) Celkový výsledok hodnotenia je závislý od celkového počtu získaných bodov zamestnancom v závislosti od počtu všetkých kritérií stanovených zamestnávateľom, pričom záver hodnotenia zamestnávateľ určí slovné nasledovne
- a) 0 % - 10 % z celkového počtu možných bodov hodnotenia - nevyhovujúce výsledky,
  - b) 11 % - 30 % z celkového počtu možných bodov hodnotenia - čiastočne vyhovujúce výsledky,
  - c) 31 % - 60 % z celkového počtu možných bodov hodnotenia - štandardné výsledky,
  - d) 61 % - 90 % z celkového počtu možných bodov hodnotenia - veľmi dobré výsledky,
- 91 % -100 % z celkového počtu možných bodov hodnotenia - mimoriadne dobré výsledky.

Kritériá hodnotenia PZ

a) výsledky pracovnej činnosti, najmä

1. plnenie cieľov obsiahnutých v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu,
2. motiváciu žiakov k učeniu,
3. vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
4. rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napríklad vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosti,
5. rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napríklad samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu,
6. rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napríklad spoluprácu, empatiu, komunikáciu a spravodlivosť,
7. úroveň vedomostí, zručností, schopností a návykov žiakov vo vzťahu k učebným osnovám školského vzdelávacieho programu,
8. získané vedomosti, zručnosti, schopnosti a návyky žiakov využiť ich v praktických činnostiach a aplikovať ich v rôznych situáciách,
9. prípravu žiakov na olympiády, súťaže a prehliadky žiackej tvorivosti,
10. organizáciu, prípravu, vedenie a účasť v škole v prírode, organizáciu, prípravu a vedenie lyžiarskeho výcviku, plaveckého kurzu, exkurzií a ďalších mimoškolských aktivít,
11. prínos pre školu, propagáciu a prezentáciu školy na verejnosti,
12. spoluprácu s rodičmi, občianskymi združeniami a inými organizáciami,
13. organizovanie mimoškolských aktivít,

b) kvalita vykonávania pracovnej činnosti

1. úroveň pedagogických znalostí a odborných znalostí pre riadny výkon pracovnej činnosti,
2. pedagogickú tvorivosť vo výchovno-vzdelávacom procese,
3. uplatňovanie pedagogického štýlu podporujúceho aktívnu účasť žiakov na riadení výchovno-vzdelávacej činnosti,
4. uplatňovanie inovačných metód a foriem práce, ich účelné a efektívne využitie pri výkone pracovnej činnosti,
5. rešpektovanie daností a potenciálu žiaka, rozvíjanie silných stránok žiackovej osobnosti,
6. individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
7. dodržiavanie a využívanie pracovného času,
8. plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,
9. dodržiavanie základných povinností zamestnanca ustanovených právnymi predpismi,
10. správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie,

11. úroveň interpersonálnych vzťahov
12. vplyv na klímu pracoviska
13. ochota spolupracovať s ostatnými PZ alebo OZ

c) náročnosť výkonu pracovnej činnosti, najmä

1. využívanie informačno-komunikačných technológií v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,
2. spoluprácu na tvorbe školských vzdelávacích programov a výchovných programov,
3. zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy alebo školského zaradenia,
4. vykonávanie špecializovaných činností,
5. vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v školskej integrácii,
6. iniciovanie a podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovno-vzdelávacieho procesu,
7. zvládanie riešenia konfliktov a záťažových situácií,
8. vedenie kabinetov, školskej knižnice a kroniky,
9. spolupráca pri estetizácii interiéru školy a exteriéru školy a tried,

d) mieru osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií PZ

1. rozpoznanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov,
2. stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,
3. tvorbu učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,
4. absolvovanie vzdelávania podľa plánu profesijného rozvoja,
5. uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti,
6. využitie a uplatňovanie vedomostí a poznatkov nadobudnutých na vzdelávacích podujatiach alebo získaných samoštúdiom pri výkone pracovnej činnosti,
7. sebazvdelávanie a zvyšovanie svojho právneho vedomia.

3.4 Dlhodobé projekty

Naša škola zorganizovala projekt „Príprava učiteľov stredných odborných učilíšť a učilíšť Prešovského kraja na nové študijné programy v súvislosti so zavádzaním nových informačných a komunikačných technológií“. Projekt bol zameraný na vzdelávanie pedagogických pracovníkov, rozšírenie odborných zručností pedagogických pracovníkov stredných odborných učilíšť a učilíšť so zameraním na remeselné odbory (murár, tesár, strojný mechanik so zameraním na ocelové konštrukcie, montér suchých stavieb, klampiar a pod.) v Prešovskom kraji v nadväznosti na požiadavky a potreby žiakov, študentov, rodičov a trhu práce.

Získavanie týchto zručností bolo realizované naplňaním špecifických cieľov, ktoré boli zamerané na vzdelávacie aktivity z oblasti interpersonálnych a komunikačných zručností, jazykového vzdelávania, na nové poznatky v oblasti informačných technológií, stavebníctva, strojárstva a elektrotechniky.

Výsledkom projektu sú flexibilní pedagogickí pracovníci, ktorí sú schopní prispôbiť sa meniacim sa požiadavkám na vzdelávanie a prístup k žiakom.

Škola bola zapojená aj do projektov financovaných z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, ktoré cieľom bola príprava učiteľov na tvorbu tém a kritérií hodnotenia sumatívneho hodnotenia žiakov.

3.4.1 Medzinárodná spolupráca

Škola dlhodobo spolupracuje so Strednou odbornou školou a Stredným odborným učilišťom a Učilišťom v Pardubiciach-Rybitví v Českej republike a s Zespol skol budowlanych Nowa Huta Krakow v Poľsku. Cieľom tejto spolupráce je podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností. Ďalšími cieľmi tejto spolupráce je:

- Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

Od roku 2014 spolupracujeme v rámci projektu Erasmus s SOŠ informatiky a spojů a SOU Kolín z ČR.

Od roku 2015 spolupracujeme v rámci programu Erasmus so základnou školou a gymnáziom P. Kuzmjaka v Ruskom Kerestúre v Srbsku.

3.4.2 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky prostredníctvom zápisov v študijných preukazoch a v internetovej žiackej knižke. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom svojich detí a stránky školy www.sospp.edupage.org. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Privítali by sme však väčší záujem rodičov o dianie v našej škole.

Zamestnávateľa

Škola aktívne spolupracuje s kmeňovými a zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odbornej praxe, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy, pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, a pod.

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník

Názov a adresa školy	Strená odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Vzdelávací program konkretizuje požiadavky ŠVP na všeobecné a odborné vzdelávanie žiakov v odboroch príslušných do skupiny odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby.

Ciele vzdelávania, ktoré sú vymedzené týmto vzdelávacím programom, smerujú do troch základných oblastí: rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a príprava na pracovné uplatnenie.

Odborné vzdelávanie tejto skupiny odborov vytvára predpoklady pre získanie kompetencií potrebných pre uplatnenie v rôznych okruhoch pracovnej činnosti v oblasti ekonomiky, obchodu, služieb, cestovného ruchu a spoločného stravovania, starostlivosti o vzhľad človeka a pre špecializáciu smerom ku konkrétnym povolaniam. Dôraz je položený na prípravu absolventa so všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami, ktoré bude vedieť aplikovať v praxi.

Školský vzdelávací program je vypracovaný tak, aby umožňoval získať čo najširší rozhľad a rozsah kompetencií, ktoré umožnia absolventom hľadať a nachádzať zamestnanie v širšej oblasti trhu práce, prípadne umožniť ich bezproblémovú rekvalifikáciu.

Vzdelávacia oblasť teoretické vzdelávanie vedie žiakov k získaniu základných poznatkov z ekonomiky, obchodnej prevádzky, spoločenskej komunikácií, tovaroznaectva, účtovníctva, administratívy a korešpondencie a aplikovanej informatiky. Poskytuje žiakom potrebné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce. Pripravuje ich aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality svojej práce, služieb a výrobkov, dbať na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Umožní žiakom získať vedomosti z umenia rokovať s ľuďmi, vedieť s nimi nadviazať kontakt a správne s nimi komunikovať. Vzdelávacia oblasť vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre kvalitný výkon povolania osvojenou technikou a technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka, estetickými zásadami, modernými trendmi a novými vedeckými poznatkami. Poskytuje žiakom vedomosti a zručnosti z oblasti používaných materiálov a surovín, o materiálovom a technickom zariadení a vybavení prevádzok. Vo vzdelávacej oblasti praktická príprava si žiaci osvojujú zručnosti a pracovné návyky potrebné pre výkon pracovných činností v obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb.

Vzdelávacie oblasti odbornej zložky vzdelávania sú zvolené tak, aby tvorili ucelený súbor, ktorý vytvára predpoklady pre kvalitnú prípravu absolventov vo zvolenom študijnom odbore. Odborná zložka vzdelávania sa zameriava na získanie kompetencií absolventov podľa zvoleného zamerania.

Teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie sa uskutočňuje podľa platných právnych predpisov a schváleného ŠKVP.

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Okružnej ulici v Poprade. Praktické vyučovanie prebieha na pracoviskách u zmluvných partnerov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestniť na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru 6442 K obchodný pracovník

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania¹⁾:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úspešné ukončenie 9. ročníka základnej školy Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške a dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške Výučný list
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške a dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie: - v obchodných organizáciách - v organizáciách poskytujúcich služby - ako radový pracovník, manažér strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako samostatný podnikateľ
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Vzdelávacie programy vysokoškolského vzdelávania na úrovni 5B, alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu.

4.3 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania. Pri práci so žiakmi s špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa postupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

4.4 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a hygieny práce. Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vychádzať

^{1/} Podľa platnej klasifikácie ISCED

z platných právnych predpisov – zákonov, vykonávacích vládnych nariadení, vyhlášok a noriem. Výklad musí smerovať od všeobecného ku konkrétnemu, t. j. špecifickému pre študijný odbor.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov treba vytvoriť podľa platných predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Nácvik a precvičovanie činnosti, ktoré zodpovedajú prácam zakázaným mladistvým príslušným rezortným zoznamom, môžu žiaci vykonávať pri výučbe len v rozsahu určenom učebnou osnovou. Ak to vyžaduje charakter činnosti, určí učebná osnova z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce podmienky, za ktorých sa môže výučba žiakov uskutočňovať.

Pod základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci rozumieme :

- o dôkladné oboznámenie žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- o používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom
- o používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov
- o vykonávanie stanoveného dozoru

Dozor vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku. V prípade, že osoba poverená vedením praktického vyučovania neobsiahne zrakom súčasne všetky pracovné miesta, je povinná žiakov sústavne kontrolovať.

Stály dozor predpokladá trvalú prítomnosť osoby poverenej vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku.

Priamy dozor vyžaduje trvalú prítomnosť osoby poverenej vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku.

Všetky pracovné miesta musí osoba poverená priamym dozorom zrakovo obsiahnuť z takého miesta a vzdialenosti, aby mohla bezprostredne zasiahnuť v prípade porušenia bezpečnostných predpisov a pracovných pokynov pri ohrození zdravia.

Ak žiak vykonáva odbornú prax na zmluvnom pracovisku, povinnosť poskytnúť žiakom ochranné pomôcky má zmluvné pracovisko.

Zabezpečenie školenia BOZ a PO

Každoročne sa začiatkom školského roka vykonáva školenie BOZ a PO pre všetkých žiakov a zamestnancov Strednej odbornej školy. Školenie vykonávajú profesionálni zamestnanci Fa ELPO Slovakia s.r.o. Poprad. Každý žiak overuje účasť na školení na tlačivách svojim podpisom. Okrem toho vykonáva pedagogický zamestnanec školenie o BOZ pred každou školskou akciou alebo exkurziou organizovanou mimo školy. O školení sa vyhotoví zápis v triednej knihe. Na každom pracovisku je zriadená lekárnička na drobné poranenia. Lekárničky sú pravidelne kontrolované a spotrebované alebo preexpirované lieky resp. pomôcky používané na prvú pomoc sú nahradené novými.

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6442 K obchodný pracovník

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja

Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

5.1 Charakteristika absolventa

Cieľom vzdelávacieho programu študijného odboru 6442 K obchodný pracovník je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecno-vzdelávacím základom a odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať podľa potrieb a požiadaviek trhu práce. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s informačnými a komunikačnými technológiami. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Ciele odborného vzdelávania v odbore 6442 K obchodný pracovník sa sústreďujú na determinovanie a rozvíjanie vedomostí, zručností a postojov, ktoré musí žiak počas štúdia nadobudnúť a výkonov, ku ktorým musí dospieť za špecifických podmienok. Charakteristickou črtou je poskytnúť žiakom súbor praktických zručností v obchode a službách, so zameraním na vykonávanie maloobchodných operácií a s nimi súvisiacich administratívnych činností. Absolvent získava všetky vedomosti a praktické zručnosti potrebné pre organizáciu a vedenie obchodnej prevádzky. Absolvent má možnosť uplatnenia v oblasti obchodno-prevádzkových funkcií ako predajca, pokladník, nákupca, vedúci prevádzky, vedúci predaja, skladník, pracovník marketingu, pracovník v logistike a distribúcií v podnikateľských subjektoch zameraných na predaj a poskytovanie obchodných služieb, alebo ako súkromný samostatný podnikateľ v tejto oblasti.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

5.2 Kompetencie absolventa

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiak vytvoril zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie² ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým

² Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. 2006.

inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziludských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,

- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Kľúčové kompetencie absolventa - od 1. septembra 2022, počnúc prvým ročníkom štúdia

Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich pri-

spieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu

v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami.

Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailu opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého

životného štýlu a závislostí;

- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspolahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) **Občianska kompetencia**

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) **Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu**

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

4.3 Odborné kompetencie

a) **Požadované vedomosti**

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) **Požadované zručnosti**

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia

- pri práci a ochrany životného prostredia,
získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

6 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6442 K obchodný pracovník

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad					
Názov ŠkVP	Pracovník v obchode a asistent predaja					
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I.,II					
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník					
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A					
Dĺžka štúdia	4 roky					
Forma štúdia	denná					
Druh školy	štátna					
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk					
Platnosť	Od 1.9.2018					
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku					
	1.	2.	3.	4.	Spolu	
TEORETICKÉ VYUČOVANIE	17	17	17	17,5	68,5	
Všeobecnovzdelávacie predmety	11	11	10	9	41	
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
	Prvý cudzí jazyk e)	3	3	3	3	12
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická výchova/Náboženská výchova	1/1	1/1	0	0	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	0	0	1	0	1
	Občianska náuka	0	1	0	0	1
<i>Človek a príroda</i>	Chémia	0,5	0,5	0,5	0,5	2
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	1,5	1,5	1,5	1,5	6
	Informatika	1	0	0	0	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova a), b)	1	1	1	1	4

Odborné predmety		6	6	7	8,5	27,5
<i>Teoretické vzdelávanie</i>	Ekonomika	1	2	2	2	7
	Obchodná prevádzka	1,5	1	2	1,5	6
	Spoločenská komunikácia	1	1	0	0	2
	Tovarožnalectvo	1	2	1	1	5
	Účtovníctvo	0	0	1	1,5	2,5
	Administratíva a korešpondencia	1,5	0	0	0	1,5
	Svet práce	0	0	0	0,5	0,5
	Aplikovaná informatika	0	0	1	2	3
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE		15	17,5	17,5	17,5	67,5
Odborný výcvik c)		15	17,5	17,5	17,5	67,5
SPOLU		32	34,5	34,5	35	136
Účelové kurzy/učivo						
Kurz pohybových aktivít v prírode g)		5 dní	5 dní			
Kurz na ochranu života a zdravia g)				3 dni		
Účelové cvičenia g)		2x6 hodín	2x6hodín			

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška d)	-	-	-	2
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	7	7	5
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu 2 175 h za štúdium. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa je stanovený platnou legislatívou. Odborný výcvik sa realizuje na pracoviskách u zmluvných partnerov. Kontrolu priebehu odborného výcviku vykonáva majster odborného výcviku.
- Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.
- Vyučuje sa jeden cudzí jazyk. Žiaci si môžu vybrať jazyk anglický a nemecký.

- f) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- g) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7 UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6442 K OBCHODNÝ PRACOVNÍK

7.1a Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote	Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku	Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií		
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety			
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	
cudzí jazyk	☺	☺	
etická/náboženská výchova		☺	☺
občianska náuka	☺	☺	
dejepis		☺	☺
chémia		☺	☺
matematika		☺	☺
informatika	☺	☺	
telesná a športová výchova	☺	☺	
Odborné predmety			
ekonomika	☺	☺	☺
obchodná prevádzka	☺	☺	☺
spoločenská komunikácia	☺	☺	☺
tovaroznalectvo	☺	☺	☺
účtovníctvo	☺	☺	☺
administratíva a korešpondencia	☺	☺	☺
svet práce	☺	☺	☺
aplikovaná informatika	☺	☺	☺
Praktické vyučovanie			
Odborný výcvik	☺	☺	☺
Účelové kurzy			
kurz pohybových aktivít v prírode		☺	☺
kurz na ochranu života a zdravia		☺	☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učiteľia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

7.1b Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania – od 1.9.2022

Prehľad kľúčových kompetencií	Gramotnosť	Viačazyčnosť	Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, technológii a inžinierstve	Digitálna kompetencia	Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa	Občianska kompetencia	Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety							
Slovenský jazyk a literatúra	☺				☺		☺
Cudzí jazyk	☺	☺			☺		☺
Etická/náboženská výchova	☺				☺	☺	
Dejepis					☺	☺	☺
Občianska náuka					☺	☺	☺
Chémia			☺	☺			
Matematika			☺	☺			
Informatika			☺	☺			
Telesná a športová výchova					☺		
Povinné odborné predmety							
ekonomika				☺	☺	☺	
obchodná prevádzka				☺	☺	☺	
spoločenská komunikácia	☺	☺			☺		☺
tovaroznalectvo	☺				☺		
účtovníctvo			☺	☺			
administratíva a korešpondencia	☺			☺			
svet práce				☺	☺	☺	
aplikovaná informatika			☺	☺			
odborný výcvik	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Účelové kurzy							
Kurz pohybových aktivít v prírode					☺	☺	
Kurz na ochranu života a zdravia					☺	☺	

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka.

Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka.

7.2

Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v prvom, druhom, treťom a štvrtom ročníku, 99 hodín v prvom, druhom a treťom ročníku, 90 hodín vo štvrtom ročníku
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti *jazyk a komunikácia* je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Kvalitné ovládanie materinského jazyka treba považovať za východisko lepších študijných výsledkov žiakov a ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Literárna zložka kladie dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu ku schopnosti hodnotiť prečítaný text.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiak

- nadobúda a rozvíja pozitívny vzťah k materinskému jazyku a pochopí jeho potenciálne zdroje pre svoje osobné a kultúrne bohatstvo,
- si uvedomuje kultúrnu a jazykovú pestrosť v rámci Európy a sveta a v rámci jednotlivých sociálnych prostredí,
- dospieva k chápaniu odlišností v multikultúrnom prostredí, k tolerancii prostredníctvom významu jazyka pre národnú kultúru,
- si upevňuje komunikačné spôsobilosti – písať, počúvať, hovoriť,
- si zdokonaľuje čitateľskú gramotnosť, a to tak ako pri vecnom, tak aj umeleckom texte.

Ústna a písomná komunikácia

Žiak

- vytvorí ucelené texty s rôznym cieľom pre dané publikum a vzhľadom na komunikačnú situáciu,
- používa informácie a ucelené textové pasáže z rozličných zdrojov,
- používa slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku,
- rešpektuje jazykové pravidlá,
- reviduje svoj ústny a písomný prejav,
- pri ústnom prejave využíva mimojazykové prostriedky.

Čítanie s porozumením

Žiak

- plynulo číta súvislý vecný a umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť,
- si vie vybrať vhodný text na čítanie,
- dokáže porozumieť obsahu a významu vecného a umeleckého textu,
- vie analyzovať formálnu a obsahovú stránku textu a zhodnotiť ho z vlastného hľadiska,
- odlíši vetu a text, chápe funkciu viet a ich nadväznosť v texte,
- chápe význam lexikálnych jednotiek v texte.

Základom koncepcie vyučovania SJL sú **komunikačné jazykové kompetencie**: čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia), ktoré členia obsah učiva a výkon do relatívne uzavretých celkov na základe definovaných spôsobilostí.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk sa vníma ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) sa považuje za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Analýza a interpretácia jazykových prejavov poskytne žiakovi priestor na sebauvedomenie: dá šancu objaviť a následne prejsť pozitívny vzťah k sebe a iným, nadobudnúť primeranú sebadôveru, schopnosť hodnotiť svoje prednosti i nedostatky, umožní vyjadrovať svoje pocity a hodnotiť svoj vlastný citový stav, hodnotiť svoje správanie a jeho dôsledky.

K cieľom jazykového vyučovania patrí aj to, aby si žiaci uvedomovali jazykovú a kultúrnu pestrosť v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Komunikačná gramotnosť sa má cieľavedome budovať a rozvíjať vo všetkých vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby

LITERÁRNA ZLOŽKA

Literárna časť predmetu je založená na rozvoji čitateľských, analytických a interpretačných zručností, ktoré sú založené na osvojovaní si základných teoretických poznatkov o literárnom umení a esteticko-emocionálnych potenciálov žiaka. Tento proces tvorby, upevňovania a systematizácie získaných vedomostí vedie k rozvoju sociálnych väzieb žiaka, k rozvoju schopností formovať kriticky mysliaceho a komunikatívneho čitateľa ako aj k schopnosti sebavyjadrenia ústnou a písomnou formou.

Kľúčové kompetencie:

a/ **Spôsobilosť pochopiť význam jazyka pre národnú kultúru, rozvíjať komunikačnú gramotnosť**

Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu *jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať*.

Veľkú pozornosť treba venovať získavaniu komplexných kompetencií, napr. dotvárať schopnosť žiakov interpretovať rôzne druhy súvislých aj nesúvislých textov (je nutná spolupráca aj s inými vyučovacími predmetmi, ktoré budú rozvíjať ďalšie stratégie čítania s porozumením orientované na texty špecifické pre dané predmety). Veľký dôraz je na vlastnej produkcii ústnych aj písaných prejavov samotnými žiakmi.

b/ **Spôsobilosť čítať s porozumením, rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti, analyzovať umelecké dielo**

Podstata literárneho učiva spočíva na rozvíjaní čitateľských a interpretačných zručností, čo je spojené s osvojovaním si základných teoretických poznatkov o literárnom umení, skvalitňovaním kognitívnych funkcií a esteticko-emocionálnych potenciálov žiakov. Ide o vzostupnosť čitateľských analytických a interpretačných zručností.

Absolvent má:

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,
- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,
- pochopiť význam lexikálnych jednotiek
- chápať umelecké dielo ako autorov model sveta
- tvorba prosociálneho, hodnotového systému a vytváranie pozitívnych vzťahov k odlišným sociálnym skupinám

- naučiť sa schopnosti sebaregulácie a ochrany vlastného života.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvorí štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“

Hodnotenie

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. Klasifikácia prebieha v súlade s platnou legislatívou a klasifikačným poriadkom školy.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku/ témy	Počet vyučovacích hodín
1. Jazykoveda, Komunikácia, Zvuková rovina jazyka	4
1.1 Systém slovenských hlások, fonetika, fonológia	1
1.2 Samohlásková skupina, fonéma a graféma	1
1.3 Znelostná asimilácia	1
1.4 Interpunkčné znamienka	1
2. Jazykoveda, Lexikálna rovina jazyka	7
2.1 Lexikológia, sémantický trojuholník, komunikačný reťazec Lexikálny a gramatický význam slova	1
2.2 Opozitá, homonymá, synonymá . Slovná zásoba národného jazyka	1
2.3 Jadro slovnej zásoby, aktívna a pasívna slovná zásoba	1
2.4 Pejoratíva, vulgarizmy, frazeologizmy	1
2.5 Neologizmy, internacionalizácia	1
2.6 Slovníky -prekladový, terminologický...	1
2.7 Tvorenie slov skracovaním, značky, skratky	1
3. Morfológická rovina jazyka	8
3.1 Gramatický tvar, podstatné mená, plnovýznamový slovný druh Gramatické kategórie, stupeň, singulár, plurál a jednotlivé pády	1
3.2 Prídavné mená - plnovýznamový slovný druh	1
3.3 Zámená, druhy zámen	1
3.4 Číslovky, druhy	1
3.5 Slovesá - plnovýznamový slovný druh, gramatické kategórie	1
3.6 Príslovky - plnovýznamový slovný druh	1
3.7 Predložky -neplnovýznamový slovný druh Spojky -neplnovýznamový slovný druh, priraďovacie a podraďovacie spojky	1
3.8 Častice a citoslovčia -neplnovýznamové slovné druhy	1
4. Syntaktická rovina jazyka	5
4.1 Vety podľa modálnosti	1
4.2 Hlavné vetné členy, vetný základ	1
4.3 Priraďovací a určovací sklad	1
4.4 Priraďovacie súvetie -druhy	1
4.5 Podraďovacie súvetie -druhy	1
5. Nadvetná syntax	2
5.1 Nadvetná -textová syntax	1
5.2 Text	1
6. Jazykoveda Sloh Komunikácia	14
6.1 Štylistika, štýlotvorné činitele, slovtvorný proces	1
6.2 Slohové postupy a slohové útvary	1
6.3 Oficiálna komunikácia, administratívny štýl-dotazník	1
6.4 Objednávka, potvrdenie, informačný leták	1
6.5 Pretlač, splnomocnenie	1
6.6 Žiadosť	1
6.7 Životopis, druhy, motivačný list	1

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Epická poézia	7
1.1 Všeobecné poznatky z literatúry	1
1.2 Pojem literatúra ,herec ,replika ,humor	1
1.3 Pojem rytmus, sylabický veršový systém, jamb, časomiera, anafora, metafora	1
1.4 Analýza a interpretácia textov: H.Gavlovič-Valaská škola	1
1.5 S.Chalupka-Mor ho !	1
1.6 Analýza a interpretácia textov – J. Botto -Smrť Jánošíkova	1
1.7 K.H.Mácha- Máj	1
2. Krátka epická próza - poviedka	7
2.1 Pojem, vnútorná kompozícia, fázy, neviazaná reč	1

2.2 Rytmicky neviazaná reč ,nespoľahlivý rozprávač, vševediaci rozprávač	1
2.3 Poviedka, novela- pojmy, charakteristika	1
2.4 Interpretácia a analýza textov- M. Kukučín-Keď báčik z Chochoľova umrie	1
2.5 Interpretácia a analýza textov- J.G. Tajovský-Maco Mlieč	1
2.6 J.G. Tajovský-Mamka Pôstková, Apoliena	1
2.7 Interpretácia a hodnotenie ukážok-Timrava-Za koho ist'	1
3. Lyrická poézia	9
3.1 Sylabotonický verš, stopa, trochej, daktyl	1
3.2 Metrika, štylizácia ,druhy lyriky	1
3.3 Voľný verš ,čistá lyrika, automatický text	1
3.4 Pojem metonymia, aplikácia v ukážkach a vlastná tvorba s použitím metonymie	1
3.5 Interpretácia lyrických básní P.O.Hviezdoslava	1
3.6 P.O. Hviezdoslav- Krvavé sonety	1
3.7 S.H.Vajanského-Tatry a more	1
3.8 Interpretácia básní, J.W. Goethe	1
3.9 A.S. Puškin-vlastný výber básní	1
4. Krátka epická próza-novela	8
4.1 Pojem, vertikálne členenie	1
4.2 Hĺbkové členenie diela- dejový plán, významová rovina diela	1
4.3 Porovnanie novely s poviedkou	1
4.5 Čítanie a interpretácia diel B. S.-Timrava-Ťapákovci , Bez hrdosti	1
4.6 B. S Timrava-Hrdinovia	1
4.7 M.Kukučín-Neprebudený	1
4.8 Čítanie a interpretácia diel : J.M.Hurban-Od Silvestra do Troch kráľov	1
4.9 J. Kalinčiak-Púť lásky	1
5. Epická poézia	10
5.1 Epika-pojem, epika ako literárny druh	1
5.2 Jamb, anakrúza, aplikácie	1
5.3 Pojem rým-tvorba sylabicko-tonických dvojverší so združenými rýmami	1
5.4 Interpretácia a hodnotenie vlastného čitateľského zážitku-P.O.Hviezdoslav-Hájkova žena	1
5.5 P. O. Hviezdoslav- Ežo Vkolinský, Gábor Vkolinský	1
5.6 Janko Kráľ-Zakliata panna vo Váhu...	1
5.7 A. Sládkovič- Detvan	1
5.8 J. Botto-Žltá ľalia	1
5.9 S.H: Vajanský, M. Rázus-tvorba podľa vlastného výberu	1
5.10 A.S.Puškin- Eugen Onegin, čítanie a interpretácia vlastnej tvorby	1
6.Veľká epická próza	8
6.1 Pojem román, priamy, subjektívny, rozprávač, horizontálne členenie textu, Pásmo rozprávača, pásmo postáv	1
6.2 Monológ, dialóg- definícia pojmov	1
6.3 Interpretácia a hodnotenie čitateľského zážitku: M.Kukučín _Dom v stráni	1
6.4 Hodnotenie čitateľského zážitku: J.M.Hurban-Olejkár	1
6.5 Hugo_ Chrám Matky Božej v Paríži	1
6.6 H.de Balzac -Otec Goriot	1
6.7 Interpretácia a čítanie literárneho diela: A.S.Puškin -Kapitánova dcéra	1
6.8 J.W.Goethe -Utrpenie mladého Werthera	1

Ročník:druhý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Jazykoveda –Lexikálna rovina jazyka	8
1.1 Lexikológia, Sémantický trojuholník	1
1.2 Lexikálny význam slova	1
1.3 Opozitá, homonymá	1
1.4 Slovníky – prekladový, terminologický	1
1.5 Slovná zásoba nár. jazyka –individuálna. SZ Jadro SZ, expresívne slová	1
1.6 Neologizmy, frazeologizmy, internacionalizácia	1
1.7 Tvorenie slov skracovaním, značky, skrat. slová. Spôsoby obohacovania SZ	1
1.8 Diktát	1
2. Syntaktická rovina jazyka	6
2.1 Pojem veta, vety podľa modálnosti	1

2.2 Hlavné vetné členy, vetný základ – slovesný a neslovesný	1
2.3 Rozvíjajúce vetné členy. Priraďovací sklad, určovací sklad – cvičenia	1
2.4 Polovetná konštrukcia – s prechodníkom, s prídavným, s neurčitkom	1
2.5 Odchýlky od vetnej stavby – elipsa, vsuvka	1
2.6 Systemizácia učiva	1
3. Jazykoveda Sloh Komunikácia	10
3.1 Opisný sloh. postup	1
3.2 Kompozícia opisu	1
3.3 Jednoduchý opis charakteristika	1
3.4 Umelecký opis	1
3.5 1..kontrolná slohová práca – umelecký opis	1
3.6 Oprava kontrolnej slohovej práce	1
3.7 Rozprávací slohový postup	1
3.8 Druhy rozprávania	1
3.9 Kompozícia umeleckého rozprávania	1
3.10 Kontrolná slohová práca- rozprávanie	1
4.Nadvetná syntax	3
4.1 Pojem nadvetná syntax	1
4.2 Titulok	1
4.3 Systematizácia učiva	1
5. Sloh – práca s informáciami	15
5.1 Pojem jazyk. znak, systém Reč, funkcie jazyka	1
5.2 Text, obsah textu, forma textu	1
5.3 Autorský zámer Súvislé texty, nesúvislé texty	1
5.4 Vecné texty, umelecké texty Kontext –cvičenia	1
5.5 Argumentácia, informácia v texte	1
5.6 Spôsoby spracovanie informácií v texte – presná citácia, voľná citácia, parafráza	1
5.7 Cvičenia s textom Osnova z počutého textu, tézy Hlavná myšlienka, kľúčové slová	1
5.8 Prejav -kompozícia	1
5.9 Funkcia prejavu	1
5.10 Zdroje informácií – titulok, marginálie, resume, anotácia, abstrakt, bibliografia	1
5.11 Bibliografický .záznam, menný a vecný register	1
5.12 Masmediálne komunikačné. Prostriedky ,poznámky pod čiarou, vysvetlivky	1
5.13 Tvorba a prezentácia jazyk. prejavov	1
5.14 Práca s textom čitateľská gramotnosť	1
5.15 Systematizácia učiva	1
6. Jazykoveda Sloh Komunikácia	5
6.1 Publicistický štýl –znaky	1
6.2 Žánre publicistického štýlu spravodajské	1
6.3 Analytické žánre publicistického štýlu	1
6.4 Beletristické žánre publicistického štýlu	1
6.5 Štylizáčne cvičenia	1
7. Učenie sa	2
7.1 Kontrola plnenia plánu	2

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Lyrická poézia	11
1.1 Štylizácia, epiteton, symbol, sonet, óda	1
1.2 Kompozícia lyrickej básne	1
1.3 Interpretácia lyrických básní: E.B.Lukáč	3
1.4 I. Krasko- čítanie a interpretácia lyrických básní	3
1.5 M. Rázus čítanie a interpretácia básní	1
1.6 P.O Hviezdoslav výklad pochopenia lyrického posolstva básní	2
1.7 P.O .Hviezdoslav- Krvavé sonety	21
1.8 Zhrnutie učiva	1
2. Dramatická literatúra- všeobecné otázky	10

2.1 Dráma ako pojem ,ako literárny druh	1
2.2 Divadelná hra ako literárna forma	1
2.3 Vonkajšia a vnútorná kompozícia epického diela v dráme	1
2.4 Horizontálne členenie drámy, herec, režisér, dramaturg	1
2.5 Replika ,monológ ,dialóg,autorská poznámka	1
2.6 Inscenačné formy: divadelné predstavenie, film, televízna a rozhlasová hra	1
2.7 W. Shakespeare- Hamlet	1
2.8 Sofokles- Antigona	1
2.9 J. G. Tajovský- Statky zmätky	1
2.10 P.O. Hviezdoslav- Herodes a Herodias	1
3. Epická poézia- časomiera	6
3.1 Pojem časomiera, časomerný veršový systém	1
3.2 Epos- antický a klasicistický epos	1
3.3 Časomiera v humanizme a klasicizme	1
3.4 .J. Kollár- Slávy dcéra	1
3.5 J. Hollý- Svätopluk	1
3.6 Zhrnutie a systematizácia učiva	1
4. Krátka epická próza- vnútorný monológ	7
4.1 Pojem vnútorný monológ, poviedka, novela	1
4.2 Porovnanie vnútorných fáz v poviedke a novele	1
4.3 M. Urban- Za vyšším mlynom	1
4.4 Svetozár Hurban Vajanský – poviedková tvorba	1
4.5 J. Hrušovský – Pompiliova Madona	1
4.6 R. Rolland- Peter a Lucia	1
4.7 Zhrnutie a systematizácia učiva	1
5. Lyrická poézia- druhy lyriky	7
5.1 Pojem spoločenská, reflexívna a ľúbostná lyrika	1
5.2 Pojem významový paralelizmus, kontrast	1
5.3 I. Krasko- čítanie a interpretácia lyrických básní	1
5.4 J. Kráľ – Jarná pieseň, spoločenská a reflexívna lyrika	1
5.5 J. Jesenský- výber z tvorby	1
5.6 A. Sládkovič -Marína-ľúbostná lyrika	1
5.7 J. Smrek- Básnik a žena – ľúbostná lyrika	1
6. Dramatická literatúra- komická dráma	8
6.1 Komédia (veselohra)	1
6.2 Fraška, humor, hyperbola	1
6.3 J. Palárik- Zmierenie alebo Dobrodružstvo....	1
6.4 J. B. Moliere- Lakomec ,charakterový typ postavy	1
6.5 J.G. Tajovský- Ženský zákon	1
6.6 Ivan Stodola – Čaj u pána senátora	1
6.7 Zhrnutie a systematizácia učiva	1
6.8 Písomná práca	1

Ročník: tretí

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1.Zvuková rovina jazyka	9
1.1 Fonetika, fonológia	1
1.2 Zvukové jazykové prostriedky: Tónová modulácia reči	1
1.3 Silová modulácia reči	1
1.4 Časová modulácia reči	1
1.5 Kvalitatívna modulácia reči- zafarbenie hlasu	1
1.6 Ortoepia- ortoepické intonačné cvičenia	1
1.7 Grafické jazykové prostriedky, ortografia, graféma	1
1.8 Pravidlo rytmického krátenia, ortografické cvičenia	1
1.8 Pravopisné cvičenia, práca s pravidlami slovenského pravopisu	1
2. Komunikácia, sloh	17
2.1 Vedecká, odborná a pracovná komunikácia	1
2.2 Znaky a žánre náučného štýlu	1
2.3 Výrazové prostriedky náučného štýlu	1
2.4 Kompozícia a členenie textov náučného štýlu	1

2.5 Súdržnosť textu náučného štýlu , konektory a vetosled	1
2.6 Výkladový slohový postup, charakteristika a útvary	1
2.7 Postupy logického myslenia	1
2.8 Výkladové žánre v náučnom štýle	1
2.9 Kontrolná slohová práca- výklad	2
2.10 Úvaha, esej, projekt	1
2.11 Opisné útvary v náučnom štýle	1
2.12 Náučný prejav	1
2.13 Agitačný prejav	1
2.14 Situačný prejav	1
3.Učenie sa	5
3.1 Príprava projektu	1
3.2 Požiadavky slovenskej štátnej normy na písomnosti administratívneho štýlu	1
3.3 Realizácia vlastného projektu,	1
3.4 Práca SOČ alebo iného projektu	2
4.Lexikálna rovina jazyka	4
4.1 Odborné názvy- termíny	1
4.2 Dialektizmy	1
4.3 Básnické slová	1
4.4 Práca so slovníkmi	1
5.Syntaktická rovina jazyka	5
5.1 Nadvetná textová syntax, Kapitola	2
5.2 Titulok	1
5.3 Podtitulok	1
5.4 Slovosled, kontext, hlavná myšlienka	1
6.Práca s informáciami	5
6.1 Reklama	1
6.2 Propagácia	1
6.3 Dezinformácia	1
6.4 Vyhľadávanie informácií	1
6.5 Spracovávanie informácií z rôznych prameňov	1
7.Jazyk, komunikácia, jazyková kultúra	5
7.1 Jazyková kultúra, norma	1
7.2 Spoločné zásady komunikácie	1
7.3 Asertívna komunikácia	1
7.4 Efektívna komunikácia	1
7.5 Defektná komunikácia	1

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1.Veľká epická próza-	9
1.1 Druhy románu sociálny a psychologický román	1
1.2 Sociálny typ postavy, kompozícia románu	1
1.3 Pojem autorská štylizácia formy románu	1
1.4 Analýza a interpretácia textov: M. Kukučín- Dom v stráni	1
1.5 J.C. Hronský- Jozef Mak	1
1.6 E.M. Remarque- Na západe nič nového	1
1.7 Analýza a interpretácia textov: Milo Urban- Živý bič	1
1.8 F. M. Dostojevský- Zločin a trest	1
1.9 H. D. Balzac- Otec Goriot	1
2. Krátka epická próza- nespoľahlivý rozprávač	5
2.1 Pojem, vertikálna kompozícia- vnútorný monológ ako reflexia	1
2.2 Druhy rozprávača	1
2.3 Interpretácia a analýza textov- M. Timrava- Ťapákovci,	1
2.4 E. Hemingway - Starec a more,	1
2.5 J.G.Tajovský- Maco Mlieč, Apoliena	1
3. Lyrická poézia-	5
3.1 Voľný verš Pojem voľný verš, reflexívna a duchovná lyrika	1
3.2 Opakovacie figúry, medziveršové pauzy, rytmizovaná intonácia, frázovanie	1
3.3 Čítanie a interpretácia lyrickým básní: J. Smrek, R. Dilong- vlastný výber	1

3.4 Interpretácia básní E. B. Lukáč, L. Novomeský, J. Kostra	1
3.5 Impresionizmus a senzualizmus v poézii, Rimbaud- výber z tvorby	1
4. Veľká epická próza- reťazový kompozičný postup	7
4.1 Vyvodenie pojmu, reťazová kompozícia, lyrizovaná próza, idealizácia postáv	1
4.2 Monumentalizácia osôb, prírodných javov, animizácia zvierat, vecí a prírodných javov, personifikácia	1
4.3 Čítanie a interpretácia diel D. Chrobák- Drak sa vracia	1
4.4 M. Figuli – Tri gaštanové kone,	1
4.5 Ľ. Ondrejov- Zbojnícka mladosť, Jerguš Lapin	1
4.6 F. Švantner - Malka	1
4.7 Tvorba umeleckého opisu, prírodnej scenérie alebo človeka s prvkami lyrizmu	1
5. Dramatická literatúra- tragická dráma	6
5.1 Tragédia - pojem, antické divadlo a antická tragédia	1
5.2 Dramatické princípy: jednoty miesta, času a charakteristiky postáv, osudovosť	1
5.3 Čítanie a interpretácia dramatických textov- Sofokles- Antigona	1
5.4 W. Shakespeare – Hamlet	1
5.5 I. Bukovčan- Kým kohút nezaspieva	1
5.6 I. Stodola – Bačova žena	1
6. Lyrická poézia- čistá lyrika	2
6.1 Pojem čistá lyrika, zvukomalba	1
6.2 Čítanie a interpretácia básní- I. Krasko, R. Dilong, J. Kostra,	1
7. Netradičná epická próza- prúd autorovho vedomia	6
7.1 Pojem prúd autorovho vedomia bezsujetova próza	1
7.2 Pojem hlbinná psychológia, asociácia	1
7.3 Čítanie a interpretácia prozaických diel: F. Kafka- Premena	1
7.4 D. Dušek- Kufor na sny	1
7.5 A. Camus- Cudzinec	1
7.6 M. Mitana- Psie dni	1
8. Lyrická poézia- automatický text	4
8.1 Pojem asociatívny text a automatický text	1
8.2 Optická báseň, kaligram	1
8.3 Eufónia, expresívnosť, básnická slovná hračka	1
8.4 Čítanie a interpretácia lyrických básní, analýza textu: R. Dilong, R. Fábry	1
9. Dramatická literatúra- absurdná dráma	5
9.1 Pojem absurdná dráma, pointa gag, nonsense	1
9.2 Absurdné divadlo, irónia, slovná hračka	1
9.3 Čítanie a interpretácia absurdných dramatických textov: M. Lasica, J. Satinský. Soireé,	1
9.4 Š. Štepka – Radošinské naivné divadlo	1
9.5 S. Beckett: Čakanie na Godota	1

Ročník: štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Rečnícky štýl	18
1.1 Znaky rečníckeho štýlu	1
1.2 Slohové postupy v reč. štýle	1
1.3 Výrazové prostriedky reč. štýlu	1
1.4 Znaky rečníckeho prejavu	1
1.5 Fázy tvorenia reč. prejavu	1
1.6 Žánre rečníckeho štýlu: agitačné – politická reč, súdna reč	1
1.7 Reklama	1
1.8 Náučné žánre – prednáška, kázeň	1
1.9 Prezentácia	1
1.10 Diskusný príspevok	1
1.11 Diskusný príspevok -štylizácia	1
1.12 KONTROLNÁ SLOHOVÁ PRÁCA – diskusný príspevok	1
1.13 Príležitostné žánre – slávnostný, súkromný prejav	1
1.14 Slávnostný prejav	1

1.15 Rozlúčkový a smútočný prejav	1
1.16 Zhrnutie učiva	1
1.17 KONTROLNÁ PRÁCA – príležitostný prejav	1
1.18 Oprava kontrolnej práce	1
2. Jazyk a reč	14
2.1 Všeobecné poznatky o jazyku	1
2.2 Vznik a vývin jazyka	1
2.3 Národný jazyk	1
2.4 Spisovný jazyk	1
2.5 Úradný jazyk	1
2.6 Cudzí jazyk	1
2.7 Jazyk národnostných menšín	1
2.8 Indoeurópske jazyky	1
2.9 Slovanské jazyky	1
2.10 Vznik a vývin slovenského jazyka, kodifikácia	1
2.11 Vznik a vývin slovenského jazyka, kodifikácia	1
2.12 Zhrnutie učiva	1
2.13 Kontrolný diktát	1
2.14 Oprava kontrolného diktátu	1
3. Národný jazyk	5
3.1 Formy národného jazyka: spisovná	1
3.2 Štandard. forma nár. jazyka	1
3.3 Subštandard. forma nár. jazyka	1
3.4 Nárečová forma nár. jazyka	1
3.5 Zhrnutie učiva	1
4. Jazyková kultúra	5
4.1 Jazyk, komunikácia	1
4.2 Spoločenské zásady komunikácie	1
4.3 Aseratívna, efektívna kom.	1
4.4 Defektná komunikácia	1
4.5 Zhrnutie učiva	1
5. Učenie sa	4
5.1 Projekt vlastnej budúcnosti	1
5.2 Tvorivé písanie	1
5.3 Učebný štýl	1
5.4 Zhrnutie učiva	1

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Veľká epická próza – retrospektívny kompozičný postup	7
1.1 Pojem retrospektívny kompozičný postup, význam narúšania epickej chronológie, hermeneutický postup; Štylisticko-lexikálna analýza jazyka, diela a určenie funkcie	1
1.2 A. Bednár – Kolíska, Sklený vrch (čítanie, interpretácia)	1
1.3 L. Mňačko – Ako chutí moc	1
1.4 L. Ťažký – Pivnica plná vlkov	1
1.5 J. D. Salinger – Kto chytá v žite	1
1.6 A. Moravia - Vrchárka	1
1.7 A. I. Solženicyn – Jeden deň I. Denisoviča	1
2. Súčasná lyrická poézia	3
2.1 Pojem populárna pieseň; D. Hevier – vlastný výber	1
2.2 M. Válek – Dotyky (báseň)	1
2.3 M. Rúfus – vlastný výber	1
3. Súčasná epická próza - postmoderna	3
3.1 Pojmy: postmoderna, palimpsest, persifláž, satira; klasifikácia žánrových foriem epiky	1
3.2 U. Eco – Meno ruže	1
3.3 D. Dušek – Kufor na sny	1
4. Súčasná epická próza – fantastická a sci-fi próza	5
4.1 Pojem: fantastická a sci-fi próza; komparácia kompozície ľudovej	1

rozprávky, mýtu, starovekého eposu a fantastickej literatúry; antastický cestopis ako predchodca sci-fi literatúry; utopistické a globalistické tendencie sci-fi literatúry

Názov predmetu

Anglický jazyk

4.2 J. Verne – Cesta na mesiac	1
4.3 J.R.R. Tolkien – Pán prsteňov	1
4.4 J. Rowlingová – Harry Potter	1
4.5 K. Čapek - Krakatit	1
5 Súčasná epická próza – detektívny román	4
5.1 Pojmy: detektívny román; vplyv sociálneho a psychologického. románu; motivácia zločinu a boja proti nemu	1
5.2 R. Chandler – Dráma v jazere	1
5.3 D. Hammet – Sklený kľúč	1
5.4 J. Upfield – Zánik jazera	1
6. Všeobecné otázky literatúry	1
6.1 Podstata ,cieľ' a funkcia literatúry	1
7. Dejiny literatúry	21
7.1 Staroveká literatúra – znaky, antická a orientálna lit.	1
7.2 Stredoveká literatúra; kresťanská; Význam Konštantína a Metoda	1
7.3 Legenda – Život Konštantína; Život Metoda; Kronika, hrdinský epos	1
7.4 Duchovná, reflexívna, ľúbostná lyrika	1
7.5 Hymnus - Proglas	1
7.6 Humanizmus a renesancia Epika – novela Dekameron	1
7.7 Lyrika, F. Petrarca - sonet	1
7.8 Dráma; W. Shakespeare - Hamlet	1
7.9 Barok – znaky, symbol, kontrast Epika; M. Bel, J.A. Komenský	1
7.10 Dráma – komédia; Molière - Lakomec	1
7.11 Klasicizmus, Epika- J.I.Bajza – René mládenca...,časomiera :J.Kollár Slávy dcéra.j.Hollý-Svätopluk	1
7.12 Romantizmus – charakteristika;	1
7.13 Epika – román vo forme listov; historický a veršovaný román	1
7.14 Ľúbostná, reflexívna, vlastenecká lyrika	1
7.15 Básnická poviedka, balada	1
7.16 Realizmus – charakteristika; druhy románov, typy rozprávača, úloha irónie, humoru v poviedkach	1
7.17 Lyrika – sylabotonický verš	1
7.18 Moderna a avantgarda	1
7.19 Symbolizmus, senzualizmus...	1
7.20 Povojnové obnovenie naratívne a internacionálnej prózy	1
7.21 Absurdná dráma proti totalitnému režimu	1

Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v prvom, druhom, treťom a štvrtom ročníku, 99 hodín v prvom, druhom a treťom ročníku, 90 hodín vo štvrtom ročníku
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovacia jazyk	Anglický a slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovacia predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a vytvára spolu s predmetom Slovenský jazyk a literatúra vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ. Predpokladá sa, že žiaci v predchádzajúcom vzdelávaní dosiahli nižšie komunikačné úrovne.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26).

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup -na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie. Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Kľúčové kompetencie

a. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa spoľahlivo v anglickom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané informácie.

b. Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem aj schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života.

Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci, životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- Logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- Identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- Vybrať si správne rozhodnutie a cieľ

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôsobiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvorí štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;

- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami.

Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2.

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo/-lo Vyjadriť nezáujem

14. Dať ponuku a reagovať na ňu	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil Navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor</p>
20. Komunikovať	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p>
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad</p>
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	<p>Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie</p>
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadajte o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
25. Porozprávať príbeh	<p>Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť</p>

Zoznam tém pre komunikačné úrovne A2 až B1:

1. Rodina a spoločnosť

- a) životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- b) členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- c) rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy).

2. Domov a bývanie

- a) môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- b) bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- c) ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní).

3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

- a) ľudské telo,
- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena).

4. Doprava a cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov),
- c) individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie).

5. Vzdelávanie

- a) školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny),
- b) vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové).

6. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie,
- b) príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- c) stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy.

7. Voľný čas, záľuby a životný štýl

- a) možnosti trávenia voľného času,
- b) organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- c) individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda).

8. Stravovanie

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo,
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie).

9. Multikultúrna spoločnosť

- a) sviatky - zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia.

10. Oblekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie.

11. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter).

12. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- b) služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

13. Krajiny, mestá a miesta

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

14. Kultúra a umenie

- a) možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- c) návšteva kultúrneho podujatia.

15. Knihy a literatúra

- a) knihy, e-knihy - výber, čítanie,
- b) obľúbený autor a žánre,
- c) prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

16. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- b) spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželanía, etiketa návštev: dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie,
- c) normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt).

17. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- b) komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet).

18. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- b) tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- c) rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

19. Mládež a jej svet

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky).

20. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor),
- c) pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie).

21. Veda a technika v službách ľudstva

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- c) veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika...).

22. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- b) človek, ktorého si vážim,
- c) skutoční a literárni hrdinovia.

23. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom).

24. Slovensko

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom,
- c) zvyky, tradície, konvencie.

25. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil,
- c) výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Úvodná lekcia	12
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Predstavovanie sa, hláskovanie	1
1.3 Sloveso BE	1
1.4 Privlastňovacie zámená	1
1.5 Precvičovanie zámen	1
1.6 Sloveso HAVE GOT	1
1.7 Použitie členov A/AN	1
1.8 Precvičovanie neurčitého člena	1
1.9 Vyjadrenie času	1
1.10 Číslovky, dátumy	1
1.11 Opakovanie úvodnej lekcie	1
1.12 Preverovanie vedomostí, test	1
2. L1 – Rodina a spoločnosť	12
2.1 Rodina a priatelia	1
2.2 Privlastňovanie	1
2.3 Prítomný čas jednoduchý – použitie a tvorenie	1
2.4 Prítomný čas jednoduchý – kladná a záporná veta	1
2.5 Práca s textom – Kráľovská rodina	1
2.6 Práca s pracovným zošitom	1
2.7 Prítomný čas jednoduchý – tvorenie otázok	1
2.8 Práca s textom Jednoduchý život	1
2.9 Práca s pracovným zošitom – precvičovanie prítomného času	1
2.10 Zámená a predložky	1
2.11 Opakovanie L1	1
2.12 Cvičenia a krátka previerka z lekcie 1	1
3. L2 – Voľný čas a záľuby	12
3.1 Záľuby a športy – slovná zásoba	1
3.2 Frekvenčné príslovky	1
3.3 Práca s pracovným zošitom - príslovky	1
3.4 Práca s textom Šport, počúvanie	1
3.5 Sloveso CAN	1
3.6 Sloveso CAN - precvičovanie	1
3.7 Časti tela, počúvanie piesne	1
3.8 Vyjadrenie názoru	1
3.9 Precvičovanie učiva z lekcie 2	1
3.10 Písanie - Oznam	1
3.11 Opakovanie 2. lekcie	1
3.12 Preverovanie vedomostí, test	1
4. L3 – Vzdelávanie	12
4.1 Slovná zásoba – škola, školské predmety	1
4.2 Práca s pracovným zošitom – téma škola	1
4.3 Štruktúra There is/are, zámená SOME, ANY	1
4.4 Školský systém v Británii – práca s textom	1
4.5 Vyjadrenie povinnosti	1
4.6 Precvičovanie vyjadrenia povinnosti	1
4.7 Sloveso HAVE TO - cvičenia	1
4.8 Určovanie smeru	1

4.9 Precvičovanie učiva z lekcie 3	1
4.10 Písanie - Neformálny list	1
4.11 Opakovanie učiva 3. lekcie	1
4.12 Cvičenia a krátka previerka	1
5. L4 – Multikultúrna spoločnosť	12
5.1 Oblečenie – slovná zásoba	1
5.2 Prítomný čas priebehový	1
5.3 Práca s textom Halloween	1
5.4 Prítomný čas jednoduchý vs. priebehový	1
5.5 Precvičovanie prítomných časov	1
5.6 Práca s textom – Svadba	1
5.7 Rozprávanie – rodinné oslavy	1
5.8 Dohodnutie stretnutia – tvorenie dialógov	1
5.9 Opakovanie učiva 4. lekcie	1
5.10 Písanie - Pozvánka	1
5.11 Opakovanie učiva 4. lekcie	1
5.12 Test z učiva lekcie 4	1
6. L5 – Ľudské telo a starostlivosť o zdravie, zdravý životný štýl	12
6.1 Jedlo – slovná zásoba	1
6.2 Vyjadrenie množstva	1
6.3 Precvičovanie vyjadrenia množstva	1
6.4 Práca s textom Stravovacie návyky	1
6.5 Vyjadrenie rady pomocou SHOULD	1
6.6 Precvičovanie vyjadrenia rady	1
6.7 Práca s textom Zdravie	1
6.8 Zdravie – precvičovanie slovnej zásoby	1
6.9 Tvorenie dialógov – V kaviarni	1
6.10 Písanie - Dotazník	1
6.11 Opakovanie 5. lekcie	1
6.12 Cvičenia a preverovanie vedomostí y 5. lekcie	1
7. L6 – Mestá a miesta	12
7.1 Mesto – slovná zásoba	1
7.2 Minulý čas slovesa BE	1
7.3 Minulý čas slovesa CAN	1
7.4 Práca s textom - Sydney	1
7.5 Minulý čas pravidelných slovies	1
7.6 Precvičovanie minulého času	1
7.7 Text Čudná nehoda – dopĺňanie minulého času	1
7.8 Získavanie informácií – tvorenie dialógov	1
7.9 Písanie - Odkazy	1
7.10 Precvičovanie písania odkazov	1
7.11 Opakovanie učiva 6. lekcie	1
7.12 Preverovanie vedomostí y lekcie 6	1
8. L7 - Veda a technika v službách ľudstva	15
8.1 Štáty a národnosti – slovná zásoba	1
8.2 Precvičovanie tvorenia otázky	1
8.3 Minulý čas – nepravidelné slovesá	1
8.4 Precvičovanie nepravidelných slovies	1
8.5 Práca s textom – Významné osobnosti histórie	1
8.6 Minulý čas – zápor a otázka	1
8.7 Precvičovanie záporu a otázky v minulom čase	1
8.8 Známi maliari – porozumenie textu	1
8.9 Hovorenie – Môj víkend	1
8.10 Písanie - email	1
8.11 Precvičovanie učiva 7. lekcie	1
8.12 Opakovanie slovnej zásoby lekcie 1 až 3	1

8.13 Opakovanie slovnej zásoby lekcie 4 a 5	1
8.14 Opakovanie slovnej zásoby lekcie 6 a 7	1
8.15 Záverečné zhrnutie práce a hodnotenie	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. L8 – Človek a príroda	15
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Opakovanie slovnej zásoby z 1. ročníka	1
1.3 Opakovanie gramatiky z 1. ročníka	1
1.4 Opakovanie gramatiky z 1. Ročníka	1
1.5 Geografia – slovná zásoba	1
1.6 Precvičovanie geografických pojmov	1
1.7 2. stupeň prídavných mien	1
1.8 Práca s textom – Známe miesta	1
1.9 Precvičovanie stupňovania	1
1.10 3. stupeň prídavných mien	1
1.11 Precvičovanie superlatívu	1
1.12 Práca s textom Zvieratá a príroda	1
1.13 Vyjednávanie – tvorenie dialógov, písanie inzerátu	1
1.14 Opakovanie lekcie 8	1
1.15 Preverovanie vedomostí z lekcie 8	1
2. L9 – Zamestnanie	13
2.1 Povolania – slovná zásoba	1
2.2 Vyjadrenie plánovanej budúcnosti	1
2.3 Použitie plánovanej budúcnosti	1
2.4 Práca s textom – Práca pre teenagerov	1
2.5 Práca – doplňujúce cvičenia	1
2.6 Neplánovaná budúcnosť s WILL	1
2.7 Použitie budúcich časov	1
2.8 Práca s textom Rok voľna	1
2.9 Tvorenie dialógov - Telefonovanie	1
2.10 Precvičovanie telefonického rozhovoru	1
2.11 Písanie – Žiadosť o zamestnanie	1
2.12 Opakovanie 9. lekcie	1
2.13 Preverovanie vedomostí z lekcie 9	1
3. L10 – Doprava a cestovanie	14
3.1 Dopravné prostriedky – slovná zásoba	1
3.2 Predprítomný čas - tvorenie	1
3.3 Predprítomný čas - použitie	1
3.4 Precvičovanie predprítomného času	1
3.5 Práca s textom Imigrácia	1
3.6 Predprítomný čas – zápor a otázka	1
3.7 Precvičovanie predprítomného času	1
3.8 Článok v novinách - práca s textom	1
3.9 Dialóg – Na stanici	1
3.10 Na stanici – precvičovanie učiva	1
3.11 Písanie pohľadnice	1
3.12 Opakovanie 10. Lekcie	1
3.13 Zhrnutie učiva lekcí 1 až 10	1
3.14 Test	1
4. L1 – Mládež a jej svet	14
4.1 Slovná zásoba – Osobnosť	1
4.2 Prehľbovanie slovnej zásoby na tému osobnosť	1

4.3 Prítomný čas jednoduchý vs. priebehový	1
4.4 Záujmy teenagerov – práca s textom	1
4.5 Neurčitok a gerundium - úvod	1
4.6 Neurčitok a gerundium – použitie	1
4.7 Slovesné tvary - precvičovanie	1
4.8 Práca s textom – Hudba a osobnosť	1
4.9 Cvičenia – Hudba a osobnosť	1
4.10 Výmena názorov - počúvanie	1
4.11 Práca s pracovným zošitom	1
4.12 Písanie - Charakteristika	1
4.13 Opakovanie 1. lekcie	1
4.14 Preverovanie vedomostí z lekcie 1	1
5. L2 – Šport	14
5.1 Športy – slovná zásoba	1
5.2 Minulý čas jednoduchý – úvod	1
5.3 Minulý čas jednoduchý - tvorba	1
5.4 Práca s textom Netradičný šport	1
5.5 Minulý čas jednoduchý vs. príbehový	1
5.6 Precvičovanie minulých časov	1
5.7 Práca s textom – Článok v časopise	1
5.8 Prehľbovanie slovnej zásoby na tému šport	1
5.9 Rozprávanie o víkende – tvorenie dialógov	1
5.10 Rozprávanie o víkende – precvičovanie dialógov	1
5.11 Precvičovanie minulých časov	1
5.12 Písanie – Neformálny list	1
5.13 Opakovanie 2. Lekcie	1
5.14 Preverovanie vedomostí z 2. lekcie	1
6. L3 – Dom a bývanie	14
6.1 Mesto, dom – slovná zásoba	1
6.2 Vyjadrenie množstva	1
6.3 Vyjadrenie množstva - cvičenia	1
6.4 Práca s textom na kontroverznú tému	1
6.5 Použitie členov v angličtine - teória	1
6.6 Použitie členov v angličtine	1
6.7 Precvičovanie použitia členov	1
6.8 Práca s textom Internet a závislosť	1
6.9 Rozprávanie – výhody a nevýhody internetu	1
6.10 Počúvanie piesne	1
6.11 Hovorenie - Opis obrázkov	1
6.12 Písanie – Prázdninový blog	1
6.13 Opakovanie 3. Lekcie	1
6.14 Preverovanie vedomostí z 3. Lekcie	1
7. L4 – Kultúra a umenie	15
7.1 Film – slovná zásoba	1
7.2 Stupňovanie prídavných mien	1
7.3 Precvičovanie stupňovania	1
7.4 Práca s textom – Filmová sláva	1
7.5 Porovnávanie vecí a osôb	1
7.6 Precvičovanie porovnávaní vecí a osôb	1
7.7 Opis obrázkov a práca s textom – Filmoví kaskadéri	1
7.8 V kine – tvorenie dialógov	1
7.9 Prehľbovanie slovnej zásoby na tému film	1
7.10 Písanie – Filmová recenzia	1
7.11 Opakovanie 6. lekcie	1
7.12 Preverovanie vedomostí zo 6. Lekcie	1
7.13 Opakovanie slovnej zásoby z lekcí 1 a 2	1

7.14 Opakovanie slovnnej zásoby z lekcie 3 až 4	1
7.15 Záverečné hodnotenie	1

Ročník: tretí

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. L5 – Nakupovanie	17
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 V obchode – slovná zásoba	1
1.3 V obchode - počúvanie	1
1.4 Cvičenia na tému nakupovanie	1
1.5 Predprítomný čas - tvorenie	1
1.6 Predprítomný čas - použitie	1
1.7 Precvičovanie predprítomného času	1
1.8 Anglické reálie - text	1
1.9 Anglické reálie - počúvanie	1
1.10 Precvičovanie slovnnej zásoby y angl. reálií	1
1.11 Predprítomný vs. minulý čas	1
1.12 Precvičovanie vyjadrenia minulosti	1
1.13 Porozumenie článku Online burza	1
1.14 Sťažnosť – tvorenie dialógov	1
1.15 Písanie – Formálny list	1
1.16 Opakovanie 5. Lekcie	1
1.17 Preverovanie vedomostí z 5. lekcie	1
2. L6 – Veda a technika v službách ľudstva	15
2.1 Technika– slovná zásoba	1
2.2 Vyjadrenie plánovanej budúcnosti	1
2.3 Vyjadrenie neplánovanej budúcnosti	1
2.4 Precvičovanie budúceho času	1
2.5 Práca s textom – internet a sociálne siete	1
2.6 Diskusia na tému sociálne siete	1
2.7 Podmienková veta typu 0 – tvorenie	1
2.8 Použitie podmienkovej vety typu 0	1
2.9 Vynálezy - počúvanie a opis obrázkov	1
2.10 Diskusia - Vynálezy a vynálezcovia	1
2.11 Tvorenie dialógov - Pozvanie	1
2.12 Precvičovanie pozývania	1
2.13 Písanie – Odkazy a inštrukcie	1
2.14 Opakovanie 6. lekcie	1
2.15 Preverovanie vedomostí z lekcie 6	1
3. L7 – Multikultúrna spoločnosť	16
3.1 Neverbálna komunikácia – slovná zásoba	1
3.2 Vyjadrenie zákazu a nutnosti	1
3.3 Precvičovanie modálnych slovies	1
3.4 Sviatky v Británii – práca s textom	1
3.5 Sviatky v SR a VB - porovnanie	1
3.6 Podmienková veta typu 1 – tvorenie	1
3.7 Podmienková veta typu 1 – použitie	1
3.8 Precvičovanie podmienkovej vety typu 1	1
3.9 Práca s článkom o kultúrnych tradíciách	1
3.10 Porozumenie anglickej piesne	1
3.11 Dialógy – Rada a odporúčanie	1
3.12 Písanie - Pozvánka	1
3.13 Precvičovanie odporúčania a pozvania	1
3.14 Písomná práca na tému komunikácia	1

3.15 Opakovanie 7. lekcie	1
3.16 Preverovanie vedomostí zo 7. lekcie	1
4. L8 – Človek a príroda	16
4.1 Slovná zásoba – Počasie	1
4.2 Hovorenie – Problémy Zeme	1
4.3 Problémy Zeme – referáty a diskusia	1
4.4 Podmienková veta typu 2 - tvorenie	1
4.5 Podmienková veta typu 2 - použitie	1
4.6 Práca s textom o recyklovaní	1
4.7 Recyklovanie – posluchové cvičenia	1
4.8 Vyjadrenie želania pomocou I WISH ...	1
4.9 Precvičovanie želaní	1
4.10 Počasie - práca s textom	1
4.11 Počasie – prehlbovanie slovnej zásoby	1
4.12 Ako správne diskutovať - počúvanie	1
4.13 Diskusia na tému Ekológia	1
4.14 Písanie - Esej	1
4.15 Opakovanie 8. lekcie	1
4.16 Preverovanie vedomostí z 8. lekcie	1
5. L9 – Človek a spoločnosť	15
5.1 Kriminalita – slovná zásoba	1
5.2 Predminulý čas jednoduchý - tvorenie	1
5.3 Predminulý čas jednoduchý - použitie	1
5.4 Precvičovanie predminulého času	1
5.5 Práca s textom Legendárni hrdinovia	1
5.6 Nepriama reč - tvorenie	1
5.7 Nepriama reč - použitie	1
5.8 Precvičovanie nepriamej reči	1
5.9 Kriminalita v súčasnosti – práca s textom	1
5.10 Prehlbovanie slovnej zásoby Kriminalita	1
5.11 Ohlásenie krádeže – tvorenie dialógov	1
5.12 Ohlásenie krádeže – počúvanie	1
5.13 Písanie – email	1
5.14 Opakovanie 9. lekcie	1
5.15 Preverovanie vedomostí z 9. lekcie	1
6. L10 – Knihy a literatúra	20
6.1 Kniha – slovná zásoba	1
6.2 Príprava projektu – Slovenskí a svetoví autori	1
6.3 Príprava projektu – Slovenskí a svetoví autori	1
6.4 Prezentácia projektu – Slovenskí a svetoví autori	1
6.5 Trpný rod v prítomnom čase	1
6.6 Trpný rod v minulom čase	1
6.7 Precvičovanie trpného rodu	1
6.8 William Shakespeare – život a dielo	1
6.9 Trpný rod v predprítomnom a budúcom čase	1
6.10 Precvičovanie trpného rodu	1
6.11 Precvičovanie trpného rodu	1
6.12 Román a jeho žánre - text	1
6.13 Román – slovná zásoba	1
6.14 Počúvanie anglickej piesne	1
6.15 Ako si dohodnúť stretnutie	1
6.16 Písanie – Neformálny list	1
6.17 Opakovanie 10.lekcie	1
6.18 Preverovanie vedomostí z 10. lekcie	1
6.19 Literatúra - prehlbovanie slovnej zásoby	1
6.20 Záverečné hodnotenie	1

Ročník: štvrtý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Rodina a spoločnosť	4
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Rodina - slovná zásoba	1
1.3 Vzťahy v rodine, denný režim, Písanie – neformálny list	1
1.4 Prítomný čas jednoduchý a priebehový	1
2. Domov a bývanie	4
2.1 Dom, izba – slovná zásoba	1
2.2 Hovorenie – Môj vysnívaný dom	1
2.3 Dialógy – v realitnej kancelárii	1
2.4 Minulý čas - precvičovanie	1
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	4
3.1 Zdravie – slovná zásoba, zdravotný systém na v SR a GB - porovnanie	1
3.2 Role-plays: U lekára	1
3.3 Minulý čas priebehový	1
3.4 Precvičovanie minulých časov	1
4. Doprava a cestovanie	4
4.1 Hovorenie – (ne)výhody dopr. prostriedkov	1
4.2 Cestovateľské sny –počúvanie	1
4.3 Predprítomný čas	1
4.4 Precvičovanie predprítomného času	1
5. Vzdelávanie	4
5.1 Slovná zásoba – škola, školské predmety	1
5.2 Škola - posluchové cvičenia	1
5.3 Budúce časy - prehľad	1
5.4 Precvičovanie budúcich časov	1
6. Človek a príroda	5
6.1 Počasie a klíma	1
6.2 Fauna a flóra	1
6.3 Problémy životného prostredia	1
6.4 Modálne slovesá - prehľad	1
6.5 Modálne slovesá – precvičovanie a preverovanie vedomostí	1
7. Voľný čas a životný štýl	3
7.1 Spôsoby trávenia voľného času v SR a GB	1
7.2 Trpný rod – prehľad	1
7.3 Precvičovanie trpného rodu, test	1
8. Stravovanie	4
8.1 Stravovacie návyky v SR, GB a USA - porovnanie	1
8.2 Role-plays: V reštaurácii	1
8.3 Moje obľúbené jedlo – recept, opis postupu	1
8.4 Slovesné tvary – neurčitok a gerundium	1
9. Multikultúrna spoločnosť	3
9.1 Sviatky v GB a USA – práca s textom	1
9.2 Frázové slovesá - prehľad	1
9.3 Precvičovanie fráz. sloviac	1
10. Oblekanie a móda	4
10.1 Opis obrázkov – oblečenie, slovná zásoba	1
10.2 Nepriama a priama reč	3
10.3 Nepriame otázky	1
10.4 Precvičovanie nepriamej reči a preverovanie vedomostí	1
11. Šport	4
11.1 Šport - text, opis obrázkov	1

11.2 Olympijske hry, doping - rozprávanie	1
11.3 Podmienková veta typu 1	1
11.4 Precvičovanie 1.podmienkovej vety	1
12. Obchod a služby	5
12.1 Hovorenie – (ne)výhody, jednotlivých typov obchodov	1
12.2 Tvorenie dialógov – V obchode, Písanie sťažnosti	1
12.3 Podmienková veta typu 2	1
12.4 Precvičovanie podmienkovej vety typu 2	1
12.5 Podmienková veta typu 3	1
13. Krajiny, mestá a miesta	3
13.1 Život na vidieku a v meste – opis obrázkov	1
13.2 Diskusia – významné mestá sveta	1
13.3 Písanie – List priateľovi	1
14. Kultúra a umenie	4
14.1 Práca s textom Kultúra	1
14.2 Posluchové cvičenia a tvorba dialógu – V divadle	1
14.3 Podstatné mená – rod a množné číslo	1
14.4 Precvičovanie rodu a čísla podst. mien	1
15. Knihy a literatúra	4
15.1 Kniha – slovná zásoba	1
15.2 Moja obľúbená kniha	1
15.3 William Shakespeare	1
15.4 Prehľad anglickej a americkej literatúry	1
16. Človek a spoločnosť	4
16.1 Človek a spoločnosť - text	1
16.2 Hovorenie – etika a etiketa	1
16.3 Použitie členov v angličtine	1
16.4 Použitie nulového člena v angličtine	1
17. Komunikácia a jej formy	4
17.1 Formy komunikácie – hovorenie a práca s textom	1
17.2 Prídavné mená - protiklady	1
17.3 Prídavné mená - stupňovanie	1
17.4 Test – podstatné a prídavné mená	1
18. Masmédiá	2
18.1 Úloha masmédií v súčasnosti – text	1
18.2 Simulácia: Televízne správy	1
19. Mládež a jej svet	4
19.1 Problémy mladých ľudí v súčasnosti – text	1
19.2 Opis obrázkov – Typický teenager	1
19.3 Prehľad zámen	1
19.4 Precvičovanie zámen	1
20. Zamestnanie	4
20.1 Práca a zamestnanie - text	1
20.2 Písanie – životopis, žiadosť o zamestnanie	1
20.3 Role-plays: Pohovor v zamestnaní	1
20.4 Frázové slovesá	1
21. Veda a technika v službách ľudstva	3
21.1 Vynálezcovia a ich vynálezy	1
21.2 Časti počítača – opis, počúvanie	1
21.3 Frázové slovesá	1
22. Vzory a ideály	2
22.1 Hovorenie – Môj vzor	1
22.2 Role-play: Rozhovor s celebritou	1
23. Vzťahy medzi ľuďmi	2
Medziľudské vzťahy - text	1
Hovorenie - Kriminalita	1

24. Slovensko	2
24.1 Geografia SR	1
24.2 Sviatky, tradície a významné osobnosti SR	1
25. Krajina, kt. jazyk sa učím	4
25.1 Geografia USA a GB	1
25.2 Geografia Kanady	1
25.3 Austrália a Nový Zéland	1
25.4 Záverečné hodnotenie	1

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v prvom, druhom, treťom a štvrtom ročníku, 99 hodín v prvom, druhom, treťom ročníku, 90 hodín vo štvrtom ročníku
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	Nemecký a slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet Nemecký jazyk patrí medzi všeobecno-vzdelávacie predmety a vytvára spolu s predmetom Slovenský jazyk a literatúra vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ. Predpokladá sa, že žiaci v predchádzajúcom vzdelávaní dosiahli nižšie komunikačné úrovne.

Charakteristika ovládania nemeckého jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26).

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu Nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup -na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie. Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Kľúčové kompetencie

a. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa spoľahlivo v nemeckom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané informácie.

b. Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem aj schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života.

Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci, životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- Logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- Identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- Vybrať si správne rozhodnutie a cieľ

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať

- explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
  - uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
  - vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
  - sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
  - bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
  - aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
  - dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
  - vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
  - pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami.

Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailu opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2.

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného

<p>11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</p>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhŕžať sa Sľúbiť</p>
<p>12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</p>	<p>Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>
<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</p>
	<p>Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Dať ponuku a reagovať na ňu</p>	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
<p>18. Korešpondovať</p>	<p>Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>

19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhmúť

Zoznam tém pre komunikačné úrovne A2 až B1:

1. Rodina a spoločnosť

- životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy).

2. Domov a bývanie

- môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní).

3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

- ľudské telo,

- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena).

4. Doprava a cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov),
- c) individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie).

5. Vzdelávanie

- a) školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny),
- b) vyučovanie (rozcvičky hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové).

6. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie,
- b) príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- c) stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy.

7. Voľný čas, záľuby a životný štýl

- a) možnosti trávenia voľného času,
- b) organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- c) individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda).

8. Stravovanie

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo,
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie).

9. Multikultúrna spoločnosť

- a) sviatky - zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia.

10. Oblekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie.

11. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter).

12. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- b) služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

13. Krajiny, mestá a miesta

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

14. Kultúra a umenie

- a) možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- c) návšteva kultúrneho podujatia.

15. Knihy a literatúra

- a) knihy, e-knihy - výber, čítanie,
- b) obľúbený autor a žánre,
- c) prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

16. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- b) spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželanania, etiketa návštev: dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie,
- c) normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt).

17. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- b) komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet).

18. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- b) tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- c) rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

19. Mládež a jej svet

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky).

20. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor),
- c) pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie).

21. Veda a technika v službách ľudstva

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- c) veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika...).

22. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- b) človek, ktorého si vážim,
- c) skutoční a literárni hrdinovia.

23. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom).

24. Slovensko

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom,
- c) zvyky, tradície, konvencie.

25. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil,
- c) výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Úvodná lekcia	12
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Nemecká abeceda, výslovnosť, hláskovanie	1
1.3 Sloveso SEIN	1
1.4 Privlastňovacie zámená	1
1.5 Vyjadrenie záporu	1
1.6 Sloveso HABEN	1
1.7 Použitie určitých a neurčitých členov	1
1.8 Cvičenia	1
1.9 Vyjadrenie času	1
1.10 Číslovky, dátumy	1
1.11 Opakovanie úvodnej lekcie	1
1.12 Preverovanie vedomostí, test	1
2. L1 – Rodina	12
2.1 Rodina a priatelia – slovná zásoba	1
2.2 Časovanie pravidelných slovies	1
2.3 Osobné zámená	1
2.4 Cvičenia	1
2.5 Opytovacie zámená	1
2.6 Práca s časopisom	1
2.7 Slovosled v oznamovacích a opytovacích vetách	1
2.8 Tvorba dialógov pri predstavovaní sa	1
2.9 Cvičenia	1
2.10 Zámená a predložky	1
2.11 Opakovanie L1	1
2.12 Cvičenia a krátka previerka	1
3. L2 – Voľný čas	12
3.1 Zábavy a športy – slovná zásoba	1
3.2 Podstatné mená v množnom čísle	1
3.3 Cvičenia	1
3.4 Práca s časopisom	1
3.5 Modálne slovesá	1
3.6 Cvičenia	1
3.7 Možnosti trávenia voľného času – časovanie slovies	1
3.8 Skloňovanie podstatných mien	1
3.9 Cvičenia	1
3.10 Písanie – Čo robím vo voľnom čase	1
3.11 Opakovanie L2	1
3.12 Preverovanie vedomostí	1
4. L3 – Škola	12
4.1 Škola, školské predmety – slovná zásoba	1
4.2 Aktivity v škole	1
4.3 Určitý a neurčitý člen v 1. páde	1
4.4 Školský systém v Nemecku – práca s textom	1
4.5 Slovesá müssen a sollen	1
4.6 Cvičenia	1
4.7 Študentský život – vyjadrenie názoru	1
4.8 Orientácia v meste, budove	1
4.9 Práca s časopisom	1
4.10 Písanie – Jeden deň v škole	1
4.11 Opakovanie L3	1
4.12 Cvičenia a krátka previerka	1

5. L4 – Príroda a počasie	12
5.1 Príroda a počasie– slovná zásoba	1
5.2 Prídavné mená	1
5.3 Skloňovanie prídavných mien	1
5.4 Cvičenia	1
5.5 Práca s časopisom	1
5.6 Ročné obdobia	1
5.7 Stupňovanie prídavných mien	1
5.8 Aké je dnes počasie – tvorenie dialógov	1
5.9 Cvičenia	1
5.10 Znečisťovanie životného prostredia – vyjadrenie názoru	1
5.11 Opakovanie L1-4	1
5.12 Test z L1-4	1
6. L5 – Zdravý životný štýl	12
6.1 Jedlo – slovná zásoba	1
6.2 Objednávka v reštaurácii	1
6.3 Cvičenia	1
6.4 Práca s časopisom	1
6.5 Osobné zámená	1
6.6 Ľudské telo	1
6.7 Cvičenia	1
6.8 U lekára – tvorenie dialógov	1
6.9 Privlastňovacie zámená	1
6.10 Písanie - Dotazník	1
6.11 Opakovanie L5	1
6.12 Preverovanie vedomostí	1
7. L6 – Mestá a miesta	12
7.1 Mesto – slovná zásoba	1
7.2 Ukazovacie zámená	1
7.3 Cvičenia	1
7.4 Práca s časopisom	1
7.5 Zvratné zámená	1
7.6 Spreádzanie turistov	1
7.7 Pomocné slovesá v minulom čase	1
7.8 Získavanie informácií – tvorenie dialógov	1
7.9 Cvičenia	1
7.10 Písanie –Moje obľúbené miesto	1
7.11 Opakovanie L6	1
7.12 Preverovanie vedomostí, test	1
8. L7 –Kultúra a umenie	15
8.1 Kultúra a umenie – slovná zásoba	1
8.2 Minulý čas – silné slovesá	1
8.3 Cvičenia	1
8.4 Minulý čas –modálne slovesá	1
8.5 Minulý čas – slabé slovesá	1
8.6 Minulý čas – silné slovesá	1
8.7 Cvičenia	1
8.8 Opis obľúbeného filmu	1
8.9 Nemeckí umelci	1
8.10 Práca s časopisom	1
8.11 Cvičenia	1
8.12 Precvičovanie a preverovanie vedomostí	1
8.13 Záverečné opakovanie	1
8.14 Záverečné opakovanie	1
8.15 Záverečné opakovanie a hodnotenie	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. L8 – Prázdniny a dovolenka	15
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Opakovanie z 1. ročníka	1
1.3 Opakovanie z 1. ročníka	1
1.4 Opakovanie z 1. ročníka	1
1.5 Čo som robil/a cez prázdniny	1
1.6 Práca s časopisom	1
1.7 Cvičenia	1
1.8 Cestovanie – slovná zásoba	1
1.9 Predložky s datívom	1
1.10 Cvičenia	1
1.11 Práca s časopisom	1
1.12 Predložky s akuzatívom	1
1.13 Cvičenia	1
1.14 Opakovanie L1-8	1
1.15 Preverovanie vedomostí, test	1
2. L9 – Šport	13
2.1 Šport – slovná zásoba	1
2.2 Šport, ktorý sa mi páči - opis	1
2.3 Vedľajšie vety s „weil“	1
2.4 Práca s časopisom	1
2.5 Cvičenia	1
2.6 Priradovacie súvetia	1
2.7 Podradovacie súvetia	1
2.8 Cvičenia	1
2.9 Šport a zdravie – vyjadrenie názoru	1
2.10 Infinitívna konštrukcia s „zu“	1
2.11 Cvičenia	1
2.12 Opakovanie L9	1
2.13 Cvičenia a krátka previerka	1
3. L10 – Zamestnanie	14
3.1 Zamestnanie – slovná zásoba	1
3.2 Budúci čas	1
3.3 Čím chceš byť? – tvorenie dialógov	1
3.4 Cvičenia	1
3.5 Písanie životopisu	1
3.6 Práca s časopisom	1
3.7 Zvratné slovesá	1
3.8 Prijímací pohovor – tvorenie dialógov	1
3.9 Práca v zahraničí	1
3.10 Cvičenia	1
3.11 Práca s časopisom	1
3.12 Opakovanie L1-10	1
3.13 Preverovanie vedomostí	1
3.14 Test	1
4. L11 – Bývanie	14
4.1 Bývanie - slovná zásoba	1
4.2 Bývanie v meste a bývanie na vidieku	1
4.3 Môj domov, môj dom, moja izba	1
4.4 Cvičenia	1
4.5 Práca s časopisom	1
4.6 Stupňovanie prísloviek	1
4.7 Cvičenia	1

4.8 Domáce práce	1
4.9 Moje vysnívané bývanie - opis	1
4.10 Práca s časopisom	1
4.11 V realitnej kancelárii – tvorenie dialógov	1
4.12 Cvičenia	1
4.13 Opakovanie L11	1
4.14 Cvičenia a krátka previerka	1
5. L12 – Medziľudské vzťahy	14
5.1 Medziľudské vzťahy – slovná zásoba	1
5.2 Práca s časopisom	1
5.3 Slovosled	1
5.4 Cvičenia	1
5.5 Priateľstvo a láska	1
5.6 Problémy vo vzťahoch	1
5.7 Cvičenia	1
5.8 Práca s časopisom	1
5.9 Pozvanie na oslavu – tvorenie dialógov	1
5.10 Spoločenské problémy	1
5.11 Práca s časopisom	1
5.12 Písanie – Moja najhoršia hádka	1
5.13 Opakovanie L12	1
5.14 Test	1
6. L13 – Človek a spoločnosť	14
6.1 Človek a spoločnosť – slovná zásoba	1
6.2 Morálka a spoločenské normy	1
6.3 Trpný rod	1
6.4 Cvičenia	1
6.5 Práca s časopisom	1
6.6 Modálne slovesá	1
6.7 Cvičenia	1
6.8 Vplyv spoločnosti na mňa	1
6.9 Práca s časopisom	1
6.10 Multikultúrna spoločnosť	1
6.11 Cvičenia	1
6.12 Tvorenie podstatných mien zložením	1
6.13 Opakovanie L13	1
6.14 Cvičenia a krátka previerka	1
7. L14 – Masmédiá	15
7.1 Masmédiá – slovná zásoba	1
7.2 Tlač, rozhlas, televízia	1
7.3 Internet	1
7.4 Cvičenia	1
7.5 Porovnávanie výhod a nevýhod masmédií	1
7.6 Práca s časopisom	1
7.7 Reklama	1
7.8 Písanie e-mailu	1
7.9 Cvičenia	1
7.10 Cvičenia	1
7.11 Opakovanie L14	1
7.12 Preverovanie vedomostí, test	1
7.13 Precvičovanie a preverovanie vedomostí	1
7.14 Záverečné opakovanie	1
7.15 Záverečné hodnotenie	1

Ročník: tretí

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. L15 – Nakupovanie	17
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Opakovanie z 2. ročníka	1
1.3 Opakovanie z 2. ročníka	1
1.4 Opakovanie z 2. ročníka	1
1.5 V obchode – slovná zásoba	1
1.6 Práca s časopisom	1
1.7 Rozkazovací spôsob	1
1.8 Väzby slovies	1
1.9 Cvičenia	1
1.10 Zámená	1
1.11 Préteritum, perfektum	1
1.12 Cvičenia	1
1.13 Moderné spôsoby nakupovania	1
1.14 Sťažnosť – tvorenie dialógov	1
1.15 Práca s časopisom	1
1.16 Opakovanie 15	1
1.17 Preverovanie vedomostí, test	1
2. L16 – Veda a Technika	15
2.1 Technika– slovná zásoba	1
2.2 Vyjadrenie budúcnosti	1
2.3 Vyjadrenie budúcnosti	1
2.4 Práca s časopisom	1
2.5 Cvičenia	1
2.6 Cvičenia	1
2.7 Deň bez techniky - opis	1
2.8 Práca s časopisom	1
2.9 Zneužitie vedy	1
2.10 Môj obľúbený vynález	1
2.11 Internet	1
2.12 Cvičenia	1
2.13 Písanie – Odkazy a inštrukcie	1
2.14 Opakovanie L16	1
2.15 Cvičenia a krátka previerka	1
3. L17 – Multikultúrna spoločnosť	16
3.1 Multikultúrna spoločnosť – slovná zásoba	1
3.2 Zvyky a tradície na Slovensku a v Nemecku	1
3.3 Práca s časopisom	1
3.4 Sviatky v Nemecku	1
3.5 Cvičenia	1
3.6 Tvorenie zložených prídavných mien	1
3.7 Pozvanie na Vianoce	1
3.8 Práca s časopisom	1
3.9 Cvičenia	1
3.10 Spolunažívanie ľudí rôznej národnosti	1
3.11 Predsudky a diskriminácia	1
3.12 Práca s časopisom	1
3.13 Cvičenia	1
3.14 Opakovanie L7	1
3.15 Preverovanie vedomostí	1
3.16 Test	1
4. L18 – Komunikácia	16
4.1 Komunikácia - slovná zásoba	1

4.2 Typy a význam komunikácie - opis	1
4.3 Cvičenia	1
4.4 Práca s časopisom	1
4.5 Skloňovanie podstatných a prídavných mien	1
4.6 Cvičenia	1
4.7 Práca s časopisom	1
4.8 Komunikácia v rôznych situáciách	1
4.9 Práca s časopisom	1
4.10 Cvičenia	1
4.11 Slovesá v pevnej väzbe s podstatnými menami	1
4.12 Vyjadrenie názoru	1
4.13 Cvičenia	1
4.14 Cvičenia	1
4.15 Opakovanie L18	1
4.16 Cvičenia a krátka previerka	1
5. L19 – Mládež a jej svet	15
5.1 Mládež a jej svet – slovná zásoba	1
5.2 Prídavné mená	1
5.3 Cvičenia	1
5.4 Móda, vlastnosti a správanie mladých	1
5.5 Práca s časopisom	1
5.6 Generačné problémy - opis	1
5.7 Želacie vety	1
5.8 Cvičenia	1
5.9 Vzory a idoly	1
5.10 Práca s časopisom	1
5.11 V domove dôchodcov – tvorenie dialógov	1
5.12 Cvičenia	1
5.13 Opis osoby	1
5.14 Opakovanie L19	1
5.15 Test	1
6. L20 – Kniha	20
6.1 Kniha – slovná zásoba	1
6.2 Moja obľúbená kniha, môj obľúbený autor - opis	1
6.3 Práca s časopisom	1
6.4 Priama reč	1
6.5 Nepriama reč	1
6.6 Cvičenia	1
6.7 Práca s časopisom	1
6.8 Nemeckí spisovatelia	1
6.9 V knižnici – tvorenie dialógov	1
6.10 Podmieňovací spôsob	1
6.11 Podmieňovací spôsob	1
6.12 Cvičenia	1
6.13 Práca s časopisom	1
6.14 Kniha a mládež	1
6.15 Cvičenia	1
6.16 Cvičenia	1
6.17 Opakovanie L20	1
6.18 Preverovanie vedomostí, test	1
6.19 Záverečné opakovanie	1
6.20 Záverečné opakovanie	1

Ročník: štvrtý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Rodina	4
1.1 Úvodná hodina	1
1.2 Rodina - slovná zásoba	1
1.3 Vzťahy v rodine, denný režim	1
1.4 Časovanie slovies	1
2. Kultúra	4
2.1 Kultúra – slovná zásoba	1
2.2 Tvorba dialógu – V divadle	1
2.3 Minulý čas	1
2.4 Cvičenia a krátka previerka	1
3. Šport	4
3.1 Šport – slovná zásoba	1
3.2 Olympijské hry, doping - rozprávanie	1
3.3 Skloňovanie podstatných mien	1
3.4 Cvičenia	1
4. Bývanie	4
4.1 Dom, izba – slovná zásoba	1
4.2 Hovorenie – Môj vysnívaný dom, V realitnej kancelárii	1
4.3 Skloňovanie a stupňovanie prídavných mien	1
4.4 Cvičenia	1
5. Nakupovanie	5
5.1 Hovorenie – (ne)výhody, jednotlivých typov obchodov	1
5.2 Tvorenie dialógov – V obchode, Písanie - sťažnosť	1
5.3 Minulý čas	1
5.4 Budúci čas	1
5.5 Cvičenia a krátky test	1
6. Zdravie	4
6.1 Zdravie – slovná zásoba	1
6.2 U lekára – tvorenie dialógov	1
6.3 Modálne slovesá - prehľad	1
6.4 Modálne slovesá – precvičovanie a preverovanie vedomostí	1
7. Cestovanie	4
7.1 Hovorenie – (ne)výhody dopr. prostriedkov	1
7.2 More verzus hory	1
7.3 Predložky	1
7.4 Test	1
8. Vzdelávanie a škola	4
8.1 Slovná zásoba – škola, školské predmety	1
8.2 Číslovky, určovanie dní, mesiacov	1
8.3 Cvičenia	1
8.4 Precvičovanie a preverovanie vedomostí	1
9. Práca a zamestnanie	4
9.1 Práca s časopisom	1
9.2 Písanie – životopis, žiadosť o zamestnanie	1
9.3 Pohovor v zamestnaní	1
9.4 Používanie členov v nemčine	1
10. Medziľudské vzťahy	2
10.1 Medziľudské vzťahy – slovná zásoba	1
10.2 Práca s časopisom	1
11. Človek a príroda	5
11.1 Príroda a počasie – slovná zásoba	1
11.2 Ochrana životného prostredia	1
11.3 Práca s časopisom	1

11.4 Prídavné mená - protiklady	1
11.5 Cvičenia	1
12. Veda a technika	4
12.1 Veda a technika – slovná zásoba	1
12.2 Opis obrázku – časti počítača	1
12.3 Internet - rozprávanie	1
12.4 Opakovanie, test	1
13. Človek a spoločnosť	4
13.1 Slovná zásoba	1
13.2 Predložky	1
13.3 Práca s časopisom	1
13.4 Preverovanie vedomostí	1
14. Komunikácia	4
14.1 Formy komunikácie – slovná zásoba	1
14.2 Formy komunikácie	1
14.3 Cvičenia	1
14.4 Test	1
15. Masmédiá	4
15.1 Masmédiá – slovná zásoba	1
15.2 Úloha masmédií v súčasnosti	1
15.3 Slovosled	1
15.4 Cvičenia	1
16. Mládež a jej svet	4
16.1 Problémy mladých ľudí	1
16.2 Opis obrázkov – Typický teenager	1
16.3 Osobné a privlastňovacie zámená	1
16.4 Cvičenia a preverovanie vedomostí	1
17. Stravovanie	4
17.1 Stravovacie návyky v SR a Nemecku - porovnanie	1
17.2 V reštaurácii – tvorenie dialógov	1
17.3 Moje obľúbené jedlo – recept, opis postupu	1
17.4 Zámená	1
18. Voľný čas a životný štýl	3
18.1 Spôsoby trávenia voľného času	1
18.2 Spojky	1
18.3 Cvičenia	1
19. Multikultúrna spoločnosť	3
19.1 Spoločnosť – slovná zásoba	1
19.2 Infinitív s „zu“	1
19.3 Cvičenia	1
20. Mestá a miesta	3
20.1 Život na vidieku a v meste – opis obrázkov	1
20.2 Porovnávanie	1
20.3 Písanie – List priateľovi	1
21. Obliekanie a móda	3
21.1 Opis obrázkov – oblečenie, slovná zásoba	1
21.2 Nepriama a priama reč	1
21.3 Cvičenia	1
22. Vzory a ideály	2
22.1 Hovorenie – Môj vzor	1
22.2 Budúci čas	1
23. Krajina, kt. jazyk sa učím	2
23.1 Nemecko, Rakúsko	1
23.2 Švajčiarsko, Luxembursko, Lichtenštajnsko	1
24. Slovensko – moja vlasť	6
24.1 Slovensko - práca s textom a rozprávanie	1

24.2 Sviatky a tradície na Slovensku – opis	1
24.3 Zhrnutie a preverovanie vedomostí	1
24.4 Záverečné opakovanie	1
24.5 Záverečné opakovanie	1
24.6 Záverečné opakovanie a hodnotenie	1

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v prvom a druhom ročníku, 33 hodín v prvom a druhom ročníku
Ročník	Prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte k zákazníkovi (odberateľovi).

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci:

- nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu, diskusie, odmietanie manipulácie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie,
- osvoja si pravidlá konštruktívnej kritiky,
- rozvinú sebaoceňovanie a sebaovládanie,
- uznajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja,
- pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny,
- prejavia ochotu participovať na živote svojej rodiny,
- uznajú dôležitosť autority,
- akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr,
- pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií,
- osvoja si poznanie metód regulácie počatia,
- porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom,
- osvoja si rešpektovanie etických zásad v práci,
- osvoja si prosociálne správanie ako jednu z podmienok naplneného života.

Kľúčové kompetencie

a. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa spoľahlivo v slovenskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,

- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané informácie.

c. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých
- uzatvárať jasné dohody
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať v menšom kolektíve
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinné-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na

- témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
  - bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
  - aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
  - dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
  - vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
  - pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôfahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Komunikácia	11
Nadviazanie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru	2
Vyjadrenie pozitívnych a negatívnych citov	1
Empatia a asertivita v komunikácii	2
Zdravá a nezdravá kritickosť	2
Tvorivé riešenie medziľudských vzťahov prostredníctvom úcty k iným a otvorenej komunikácie	2
Komunikácia ako prostriedok prosociálneho správania.	2
2. Dôstojnosť ľudskej osoby	11
Poznanie svojich silných a slabých stránok	2
Sebaovládanie a seba výchova.	1
Pozitívne hodnotenie druhých, umenie hľadať prijateľný kompromis	2
Pochopenie a akceptovanie ľudí, ktorí majú iný svetonázor	2
Ľudská dôstojnosť a náboženská etika.	2
Rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám, handicapovaným ľuďom	2
3. Etika sexuálneho života	11
Počatie a prenatálny život	2
Zdržanlivosť a vernosť ako optimálna prevencia pohlavne prenosných chorôb a AIDS	2

Dôsledky predčasného sexuálneho života	2
Prirodzené a umelé metódy regulácie počatia	3
Mravný dopad promiskuitného života, pornografie na človeka.	2

Ročník: druhý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Dobré vzťahy v rodine	8
Rodinné spoločenstvo a ja.	2
Očakávania mojich rodičov a ich kompatibilita s mojimi očakávaniami	2
Pochopenie života mojich rodičov a súrodencov a z toho vyplývajúce korigovanie alebo upevnenie správania	2
Fungujúca rodina a prevencia voči kriminalite a závislostiam	2
2. Filozofické zovšeobecnenie dosiaľ osvojených etických zásad	12
Súvislosť medzi hodnotami a mravnými normami	2
Súvislosť medzi právnymi a mravnými normami	2
Svedomie, rozvíjanie morálneho úsudku	2
Česť, pravda, poznanie a kultúra ako etická hodnota	2
Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva	2
Význam prosociálnych vzorov pre výchovu v jednotlivých kultúrach	2
3. Etika práce a ekonomika	13
Zamestnanie a povolanie	1
Práca a odpočinok	1
Profesijná etika	2
Etické hodnoty súťaživosti a spolupráce	2
Pravidlá „fair play“ v ekonomicko-pracovných vzťahoch.	2
Etický kódex zamestnanca	2
Prosociálne správanie ako vedomé vytváranie dobrých vzťahov na pracovisku	3

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v prvom a druhom ročníku, 33 hodín v prvom a druhom ročníku
Ročník	Prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet katolícka náboženská výchova odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Oplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci:

- získavajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľbia si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitom poslaní Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatosťného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať jeho posolstvo vo svojom okolí.

Kľúčové kompetencie

a. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa spoľahlivo v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané informácie.

c. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých
- uzatvárať jasné dohody
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať v menšom kolektíve
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Hľadanie cesty	15
1.1. Naše cesty sa spojili	1
1.2. Naše cesty sa spojili	1
1.3. Cesta k druhým – komunikácia	1
1.4. Cesta k druhým – komunikácia	1
1.5. Komunikácia cez internet	1
1.6. Komunikácia cez internet	1
1.7. Trojrozmernosť človeka	1
1.8. Trojrozmernosť človeka	1
1.9. Človek a jeho otázky	1
1.10. Človek a jeho otázky	1
1.11. Človek a jeho otázky	1
1.12. Zmysel života	1
1.13. Zmysel života	1
1.14. Človek – bytosť náboženská	1
1.15. Človek – bytosť náboženská	1
2. Boh je v ľudskom svete	18
2.1. Reč	1
2.2. Reč	1
2.3. Metafora – reč viery	1
2.4. Metafora – reč viery	1
2.5. Božie slovo v ľudskom slove	1
2.6. Božie slovo v ľudskom slove	1
2.7. Vydať sa na cestu – Abrahám	1
2.8. Vydať sa na cestu – Abrahám	1
2.9. Počúvať Boha	1
2.10. Počúvať Boha	1
2.11. Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí	1
2.12. Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí	1
2.13. Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí	1
2.14. Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí	1
2.15. Dekalóg – Magna charta ľudských práv	1
2.16. Dekalóg – Magna charta ľudských práv	1
2.17. Dekalóg – Magna charta ľudských práv	1
2.18. Dekalóg – Magna charta ľudských práv	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku - témy	Počet vyučovacích hodín
1. Moje hodnoty	2
1.1. Hodnoty	1
1.2. Životný štýl	1
2. Hodnoty života	7

2.1. Mýtus a logos	1
2.2. Obraz sveta v mýte a logu	1
2.3. Človek správcom zeme	1
2.4. Človek ako spoločenstvo osôb	1
2.5. Manželstvo – áno alebo nie	1
2.6. Plodnosť – dar alebo ohrozenie	1
2.7. Nechať žiť je správna voľba	1
3. Šírenie kresťanských hodnôt v Európe	6
3.1. Je potrebná autorita?	1
3.2. Hierarchia alebo anarchia?	1
3.3. Obraz a skutočnosť	1
3.4. Šírenie kresťanstva a jeho prenasledovanie. Syntéza života a viery	1
3.5. Kresťanské korene Európy a kríza hodnôt	1
3.6. Hodnoty v súčasnej Európe	1
4. Kresťanské hodnoty v spoločnosti	4
4.1. Človek ako súčasť celku	1
4.2. Vzťah Cirkvi – štát (úloha Cirkvi a štátu)	1
4.3. Vzťah štátu a Cirkvi v dejinách	1
4.4. Súčasný vzťah Cirkvi a štátu v SR	1
5. Pramene plnohodnotného života	8
5.1. Mlčanie ako modlitba pred Bohom	1
5.2. Modlitba „Otče náš“ a môj život	1
5.3. Ježiš vypočuje modlitbu	1
5.4. Ťažkosti v modlitbe	1
5.5. Význam modlitby v živote človeka	1
5.6. Ježiš kladie svoje ruky na človeka	1
5.7. Zázrak - kúzlo alebo trik (sviatosti)	1
5.8. V zajatí temných síl (okultizmus)	1
6. Plnosť života	6
6.1. Kresťanský zmysel utrpenia	1
6.2. Právo na dôstojné umieranie	1
6.3. Sviatosť pomazania chorých, obrady kresťanského pohrebu	1
6.4. Brána len pre mňa – smrť	1
6.5. Posmrtný život – učenie Cirkvi	1
6.6. Akej budúcnosti kráčame v ústrety	1

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v treťom ročníku, spolu 33 hodín
Ročník	tretí
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou vyučovacieho predmetu dejepis je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj celosvetovej ale aj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese vyučovania dejepisu na SOŠ sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci:

- nadobudnú spôsobilosti orientovať sa v historickom čase a historickom priestore,
- získajú základné vedomosti z oblasti historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerané otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú úctu k národným a kresťanským tradíciám ako aj úctu k vlastnému národu a k iným národom a národnostným menšinám,
- nadobudnú spôsobilosti na pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenstiev

Kľúčové kompetencie

- a. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa spoľahlivo v slovenskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané informácie.

c. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziludských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých
- uzatvárať jasné dohody
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať v menšom kolektíve
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých

- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a významy kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: tretí

	Počet vyučovacích hodín
1. Z regiónu do minulosti	1
Pamiatky regiónu, historická priamka	1
2. Fenomény antického sveta	4
Mezopotámia, vzdelanosť a kultúra	1
Staroveký Egypt	1

Staroveké Grécko, staroveký Rím	1
Zánik Rímskeho impéria, kultúra	1
3. Fenomény stredovekého sveta	1
Charakteristika stredoveku, vznik stredovekých miest, feudalizmus	1
4. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	1
Veľká Morava, Konštantín a Metod	1
5. Uhorské kráľovstvo	1
Formovanie Uhorského kráľovstva	1
6. Fenomény novovekého sveta	3
Humanizmus a renesancia, zámorské objavy	1
Absolutizmus, parlamentarizmus, revolúcie v Európe	1
Deklarácia nezávislosti USA	1
7. Habsburská monarchia v novoveku	1
Habsburská monarchia, Turci na Slovensku	1
8. Zrod modernej doby a nacionalizmus	2
Napoleonove výboje, vznik Talianska a Nemecka, priemyselná revolúcia	2
9. Moderný slovenský národ	1
Slováci v revolúcii 1848/49, formovanie spisovného jazyka	1
10. Európska expanzia 1492-1914	1
Kolonializmus a delenie sveta	1
11. Od koncertu veľmocí k prvej svetovej vojne	2
Zápas o veľmocenské postavenie, Trojspolok a Trojdohoda	1
Priebeh a následky 1.svetovej vojny, Versailleský systém	1
12. Slováci v Rakúsko-Uhorsku	1
Maďarizácia, kultúrne spolky Slovákov, vystaňhovalectvo	1
13. Prvá svetová vojna	2
Príčiny vojny, zákopová vojna	1
Versailleský systém	1
14. Slováci a vznik ČSR	1
Slovenská spoločnosť počas vojny, cesta k československému štátu	1
15. Na ceste k druhej svetovej vojne	3
Podoby totality a demokracie	1
Druhá svetová vojna	2
16. Konflikt ideológií	1
Krízy v sovietskom bloku	1
17. Premeny Československa	3
Medzivojnové Československo a Slováci	1
Slovenská republika (1939 – 1945)	1
Slovensko v komunistickom Československu	1
18. Integrácia Európy	2
Pád železnej opony, globalizácia	2
19. Vznik Slovenskej Republiky (1993)	2
Nežná revolúcia, vznik SR	1
Slovenská Republika a EU	1

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v druhom ročníku, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Predmet oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti psychológie, sociológie, politológie a práva, so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu:

Žiaci:

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky,
- rešpektujú základné princípy demokracie a tolerance,
- nadobudnú rešpekt ku kultúrnym, náboženským a iným odlišnostiam ľudí a spoločenským,
- zvládnu základný kategoriálno-pojmový aparát filozofie,
- prezentujú filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- rešpektujú a uplatňujú mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebratie zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Vo vyučovacom predmete OBČIANSKA NÁUKA využívame **klúčové kompetencie, ktoré žiakom umožňujú:**

a/ Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

b/ Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislosti;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôfahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník druhý

Názov tematického celku / Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Človek ako jedinec	3
1.1 Vývin psychiky, vývinové obdobia človeka	1
1.2 Motivácia, city a emócie, duševné zdravie a stres	1
1.3 Typológie osobnosti	1

2. Človek a spoločnosť	3
2.1 Proces socializácie, sociálna skupina, delenie sociálnych skupín, členovia sociálnych skupín	1
2.2 Základy rodinného práva, cyklus rodiny- výber partnera, uzatvorenie manželstva, trvanie manželstva, zánik manželstva	1
2.3 Sociálne fenomény – extrémizmus, kriminalita	1
3. Občan a štát	4
3.1 Občianske práva a povinnosti, štátna správa a samospráva v SR	1
3.2 Právny štát, znaky štátu, Ústava Slovenskej republiky	2
3.3 Demokracia, politický systém na Slovensku, volebný systém v SR	1
4. Ľudské práva a slobody	4
4.1 Filozofia ľudských práv, ochrana ĽP	1
4.2 Generácie ľudských práv	1
4.3 Všeobecná deklarácia ľudských práv	1
4.4 Práva dieťaťa	1
5. Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života	3
5.1 Sociálne nerovnosti- sociálna stratifikácia	1
5.2 Sociálna zmena, migrácia	2
6. Sociálne napätie v spoločnosti	2
6.1 Sociálne kríza v spoločnosti, ekonomická kríza v spoločnosti	1
6.2 Vojenské konflikty- terorizmus	1
7. Globálne témy v dnešnom svete	3
7.1 Globalizácia	1
7.2 Globálny obchod, detská práca	1
7.3 Chudoba, ochorenia	1
8. Humanitárna a rozvojová pomoc	3
8.1 Humanita a pomoc	1
8.2 Humanitárna pomoc SR	1
8.3 Vlastný humanitárny projekt	1
9. Filozofia a jej atribúty	3
9.1 Základné filozofické otázky a disciplíny	1
9.2 Filozofia a špeciálne vedy	1
9.3 Filozofia, náboženstvo a mytológia	1
10. Dejinno-filozofický exkurz	3
10.1 Periodizácia dejín filozofie	1
10.2 Základné znaky západnej filozofie ako celku	1
10.3 Základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia	1
11. Religionistika	2
11.1 Náboženstvo a jeho atribúty	1
11.2 Prvky náboženstva, kresťanstva, svetového náboženstva	1

Názov predmetu	Chémia
Časový rozsah výučby	0,5 hodina v prvom, druhom, treťom a štvrtom ročníku
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov učebného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet chémia prispieva k hlbšiemu a komplexnejšiemu pochopeniu prírodných javov a zákonov, k formovaniu pozitívnych vzťahov k životnému prostrediu a umožňuje žiakom preniknúť do dejov, ktoré prebiehajú v živej a neživej prírode. Cieľom predmetu je predovšetkým naučiť žiakov využívať nadobudnuté chemické vedomosti, spôsobilosti a praktické zručnosti v profesionálnom aj osobnom živote. Presvedčiť žiakov, že chemické poznanie má význam pre ich osobnostný rast nielen z hľadiska konkrétneho praktického obsahu, ale aj odhaľovania všeobecných princípov existencie sveta.

Na vytvorenie predmetu sme integrovali 8 obsahových štandard. „Atómy a chemické prvky, periodická sústavaprvkov“, „Chemická väzba a štruktúra látok“, „Názvoslovie anorganických látok“, „Zmesi a roztoky“, „Chemické reakcie“, „Prvky a anorg. zlúčeniny dôležité v bežnom živote“, „Organické látky“, a „Biolátky“.

Predmet chémia svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtémy). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so zabezpečením výživy, zložením potravín a biochemickými procesmi, ktoré v nich prebiehajú. Učivo sa skladá z poznatkov o všeobecnej chémii, periodickej sústave prvkov, chemickom názvosloví prvkov a zlúčenín, chemických zlúčeninách a ich chemickej väzbe, endotermických a exotermických reakciách, základoch organickej chémie a biochémie a vzťahu chémie k metabolickému procesu živých organizmov. Žiaci si musia uvedomiť, že chémia a jej chemické procesy poskytujú ľuďom nielen nové poznatky, ktoré postupne využívajú, ale ovplyvňuje aj zmeny výroby, spôsobu života, výživu a rôzne biochemické výskumy. Pri výbere učiva sme pristupovali vzhľadom aj k aplikácii v jednotlivých odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadali sme aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci

- porozumejú základným chemickým pojmom, symbolom a názvom,
- pochopia základné predstavy o štruktúre látok, ich stavebných časticiach a vzťahoch medzi štruktúrou a vlastnosťami látok
- pochopia základy chemického deja a najrozšírenejších typov chemických reakcií,
- získajú prehľad o vlastnostiach a použití látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia,
- osvoja si zásady bezpečnosti a hygieny,
- osvoja si a uplatňujú aj v živote zásady aktívnej tvorby a ochrany životného prostredia
- uplatňujú zásady tvorby chemickej symboliky a názvoslovia v praxi,
- správne sa orientujú v periodickej sústave prvkov,
- uskutočňujú samostatné jednoduché laboratórne cvičenia podľa písomných návodov,
- aktívne ovládajú základné postupy bezpečnej práce s chemickými látkami,
- aplikujú prvú pomoc pri poleptaní kyselinou, alebo zásadou,
- vysvetlia využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- vysvetlia nevyhnutnosť udržateľného rozvoja a zároveň nadobudnú motiváciu prispieť k dodržiavaniu zásad udržateľného rozvoja v osobnom aj pracovnom živote.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba chémie bude prebiehať v bežnej triede.

Kľúčové kompetencie:

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

b/ Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,

- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku/témy	Počet vyučovacích hodín
1. Všeobecná a anorganická chémia	16
1.1. Atómy a chemické prvky	9
1.1.1. Úvod do predmetu, chémia a jej disciplíny	1
1.1.2. Klasifikácia látok	1
1.1.3. Chemické látky	1
1.1.4. Chemické prvky a zlúčeniny	1
1.1.5. Stavba atómu	1
1.1.6. Atómové jadro	1
1.1.7. Atómový obal	1
1.1.8. Elektrónové usporiadanie atómu a jeho zápis	2
1.2. Periodický zákon a periodická sústava prvkov	3
1.2.1. Vývoj PSP	1
1.2.2. Valenčné elektróny a periodicitu ich usporiadania	1
1.2.3. Vzťahy a zákonitosti v PSP	1
1.3. Chemická väzba	4
1.3.1. Pojem a vznik chem. väzby	1
1.3.2. Atómová elektronegativita	1
1.3.3. Typy chem. väzieb	2

Ročník druhý

Názov tematického celku/témy	Počet vyučovacích hodín
1. Všeobecná a anorganická chémia	16
1.1. Chemické výpočty	4
1.1.1. Relatívna atómová a molekulová hmotnosť	1
1.1.2. Látkové množstvo	1
1.1.3. Výpočty z chemických rovníc	2
1.2. Názvoslovie anorganických látok	6
1.2.1. Princípy názvoslovia	1
1.2.2. Oxidačné číslo	1
1.2.3. Názvoslovie a vzorce binárnych zlúčenín	1
1.2.4. Názvoslovie a vzorce anorganických kyselín	2
1.2.5. Názvoslovie iónov, solí a hydroxidov	1
1.3. Chemické reakcie	2
1.3.1. Chemický dej	1
1.3.2. Chemické reakcie	1
1.4. Zmesi a roztoky	4
1.4.1. Kyslé, zásadité a neutrálne roztoky	2

1.4.2	Oxidačno-redukčné reakcie	2
-------	---------------------------	---

Ročník tretí

Názov tematického celku/témy	Počet vyučovacích hodín
1. Všeobecná a anorganická chémia	16
1.1. Anorganická chémia	7
1.1.1. Klasifikácia prvkov	1
1.1.2. Charakteristika neprechodných prvkov	1
1.1.3. Nekovové prvky - vodík, voda	1
1.1.4. Prvky VIII.A skupiny	1
1.1.5. Prvky VII.A skupiny	1
1.1.6. Prvky VI.A skupiny	1
1.1.7. Nekovové prvky IV. A skupiny	1
1.2. Charakteristika kovov	2
1.2.1. Všeobecné vlastnosti, princíp výroby kovov	1
1.2.2. Korózia kovov	1
1.3. Prehľad neprechodných prvkov kovového charakteru	4
1.3.1. Prvky I. A skupiny	1
1.3.2. Prvky II. A skupiny	1
1.3.3. Kovové prvky III.A skupiny	1
1.3.4. Kovové prvky IV.A skupiny	1
1.4. Prehľad prechodných prvkov	3
1.4.1 Prvky I. B skupiny	1
1.4.2 Prvky II. B skupiny	1
1.4.3 Technicky významné prvky IV. B skupiny až VIII: B skupiny	1

Ročník štvrtý

Názov tematického celku/témy	Počet vyučovacích hodín
1. Prírodné látky	15
1.1. Organické látky	3
1.1.1. Pojmy organickej chémie	1
1.1.2. Vlastnosti uhlíka a organické zlúčeniny	1
1.1.3. Uhľovodíky a ich zdroje	1
1.2. Základy biochémie	12
1.2.1. Chemické deje v živých organizmoch	1
1.2.2. Prírodné látky	1
1.2.3. Lipidy	1
1.2.4. Sacharidy	1
1.2.5. Bielkoviny	1
1.2.6. Vitamíny	1
1.2.7. Enzýmy	1
1.2.8. Hormóny	1
1.2.9. Alkaloidy	1
1.2.10. Syntetické polyméry	1
1.2.11. Plasty, liečivá	1
1.2.12. Pesticídy, detergenty	1

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1.,2.,3. ,4 ročník 1,5 hodiny týždenne , spolu 193,5 h vyučovacích hodín
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve má svoje významné miesto, nakoľko v jednotlivých odboroch plní popri funkcii všeobecného vzdelávania aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľavého človeka, ktorý bude vedieť používať matematiku v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v ďalšom štúdiu, v osobnom živote, budúcom zamestnaní, voľnom čase, a pod.).

Matematické vzdelávanie je významnou súčasťou všeobecnej vzdelanosti. Vedie žiakov k pochopeniu kvantitatívnych vzťahov v prírode i spoločnosti, vybavuje poznatkami užitočnými v každodennom živote aj pre chápanie technických alebo ekonomických súvislostí a pre odborné vzdelávanie. Matematické vzdelávanie sa výdatne podieľa na rozvoji samostatného a logického myslenia. Matematické vzdelávanie poskytuje žiakom ucelený systém poznatkov, ktoré im umožňujú štúdium daného odboru i uplatnenie v praxi a slúži ako základ pre ich ďalšie vzdelávanie. Matematika učí žiakov schopnosti aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení úloh z praxe, potrebe overovať správnosť získaného výsledku, používať pri spracovaní úloh dostupné komunikačné technológie. Okrem všeobecného základu cieľom vyučovania matematiky v stredných odborných školách je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti potrebné na úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru a pre výkon ich budúceho povolania. Na to je potrebné, aby žiaci získali pozitívny vzťah k matematike a primerané vedomosti z oblasti algebry, planimetrie, stereometrie.

odboru.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Vzdelávací obsah predmetu v študijných odboroch SOŠ je rozdelený do piatich tematických celkov:

- 1.Čísla, premenná a početné výkony s číslami
- 2.Vzťahy,funkcie,tabuľky,diagramy
- 3.Geometria a meranie
- 4.Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
- 5.Logika, dôvodenie, dôkazy

CIELE PREDMETU

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote a vedeli:

- správne používať matematickú symboliku, znázorňovať vzťahy,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy),
- orientovať sa v rovine a priestore, pracovať s návodmi a tvoriť ich,

- samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- na (približný) výpočet číselných výrazov a hodnôt funkcií používať kalkulačku,
- porovnať dve reálne čísla na úrovni presnosti kalkulačky (napr. výpočtom ich rozdielu),
- využiť počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádovom odhade výsledku a pri premene jednotiek,
- použiť základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku, trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (napr. odhadnúť príjem, spočítať výdavky, určiť výhodnejšiu cenu jedného tovaru a výhodnejšiu cenu celého nákupu, porovnávať príjmy a výdavky na základe výpisu z účtu, zistiť splatnosť faktúry, vypočítať penále pri nedodržaní termínu splatnosti, vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných početových operácií, vypočítať odvody do poisťovni z príjmov, vypočítať jednotlivé typy daní, vypočítať úrok (mesačný, ročný) a pod.),
- posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov,
- porozumieť princípu splácania pôžičky a zostaviť umorovací plán.

2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- dosadiť do vzorca,
- zapísať jednoduché vzťahy opísané slovnou pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností,
- nájsť všetky riešenia lineárnej a kvadratickej rovnice,
- v jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca,
- graficky znázorniť hodnoty funkcie danej tabuľkou,
- pre lineárnu funkciu danú tabuľkou hodnôt doplniť chýbajúce hodnoty do tabuľky a nájsť predpis tejto funkcie,
- zostrojiť graf lineárnej a kvadratickej funkcie podľa jej predpisu,
- určiť predpis lineárnej funkcie na základe jej grafu,
- porovnávať dve funkčné závislosti, ktorých grafy sú dané alebo ich žiak zostrojil použitím výpočtovej techniky,
- z predpisu lineárnej funkcie (podľa koeficientov vystupujúcich v tomto predpise) určiť vlastnosti lineárnej funkcie (rast, klesanie, najväčšia a najmenšia hodnota na ohraničenom uzavretom intervale),
- použiť tabuľkový kalkulátor na zostrojenie grafu funkcie f a približné riešenie rovníc tvaru $f(x) = a$ (kde a je dané číslo),
- z daného grafu funkcie (vrátane prípadov, keď na zostrojenie grafu treba použiť tabuľkový kalkulátor)
- odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty, - rozhodnúť o ohraničenosti a periodičnosti funkcie, - určiť (presne alebo približne)
  - o jej extrémny,
  - o intervaly, na ktorých funkcia rastie (klesá, je konštantná),
  - o jej najväčšie, resp. najmenšie hodnoty na danom intervale a, b ,
  - o body (alebo intervaly), v ktorých nadobúda kladné, resp. záporné, resp. nulové hodnoty,
- sledovať zmenu grafu funkcie v závislosti od zmeny koeficientov vystupujúcich v jej predpise (využitím výpočtovej techniky),
- riešiť lineárnu nerovnicu, zaznačiť riešenie na číselnej osi,
- graficky znázorniť na číselnej osi množinu riešení nerovnice typu $f(x) > a$ (pokiaľ žiak vie načrtnúť alebo pomocou tabuľkového kalkulátora zostrojiť graf funkcie f) a riešenie zapísať pomocou intervalov,
- riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu,

- určiť neznámu hodnotu v prípade vzťahov zadaných tabuľkou.

3. Geometria a meranie

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- rozhodnúť, či sú dva trojuholníky zhodné alebo podobné,
- použiť Pytagorovu a Euklidovu vetu pri výpočtoch,
- premeniť uhol zo stupňovej do oblúkovej miery a naopak,
- určiť časti kruhu a vypočítať ich obsah,
- vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary,
- vypočítať obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety a goniometrických funkcií,
- v rovnobežnom premietaní načrtnúť kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov,
- nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov,
- zostrojiť rez kocky rovinou určenou tromi bodmi ležiacimi v rovinách stien, z ktorých aspoň dva ležia v tej istej stene daného telesa,
- použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies, obličných telies a zrezaných telies,
- riešiť praktické úlohy zamerané na študijný odbor.

4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností (vypisovanie, použitie kombinatorických pravidiel súčtu a súčinu),
- riešiť jednoduché úlohy na pravdepodobnosť, založené na hľadaní pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností,
- zhromaždiť údaje štatistického súboru,
- usporiadať hodnoty štatistického znaku, rozdeliť ich do intervalov, určiť stredné hodnoty intervalov, vytvoriť tabuľku hodnôt štatistických znakov a ich početností,
- vypočítať charakteristiky úrovne a variability,
- určiť štatistické charakteristiky zo zadania slov. úlohy,
- aplikovať získané poznatky a vzťahy v úlohách praxe,
- použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát.

5. Logika, dôvodenie, dôkazy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach,
- pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení,
- zovšeobecniť jednoduché tvrdenia,
- svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť.

Obsahový štandard

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi. Elementárna finančná matematika (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a amorovacia istina, lízing, hypotéka).

2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové). Algebrizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti).

Algebrické, približné a grafické riešenie lineárnych rovníc a nerovnic (aj s využitím vhodného softvéru). Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

3. Geometria a meranie

Znázorňovanie do roviny, rovnobežné premietanie. Povrch a objem hranatých kolmých telies, obĺých telies a zrezaných telies. Trigonometria. Euklidove vety. Kruh a jeho časti.

4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Organizácia súboru.

Kombinatorika. Pravdepodobnosť okolo nás. Základy štatistiky.

Kombinatorika - úlohy založené na použití kombinatorického pravidla súčtu a súčinu

Pravdepodobnosť - základné úlohy.

Štatistika - grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, arové grafy)

Základné vlastnosti súboru - stredná hodnota, modus, medián, rozptyl, smerodajná odchýlka.

5. Logika, dôvodenie, dôkazy

Odlíšnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach (veda, legislatíva, bežný život).

Poznámka:

Tento vzdelávací štandard platí aj pre nadstavbové štúdium. Kurzívou sú vyznačené tie výkonové a obsahové štandardy, s ktorými sa žiaci stretli a isté základy majú už zo štúdia na učebnom odbore.

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) *Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom a materinskom jazyku.*

Absolvent má:

-vyjadrovať sa v štátnom a materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,

-riešiť ľahšie matematické príklady a rôzne situácie,

-identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie.

c) *Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách.*

Absolvent má:

-prejaviť empatiu a sebareflexiu,

-vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,

-pozitívne motivovať seba a druhých,

-ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),

-stanoviť priority cieľov,

-prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,

-diskutovať a pozorne počúvať druhých,

-spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,

-určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch

a osobnostnom raste,

-predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,

-prispievať k vytváraniu ústretových medziludských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku	Počet hodín
Témy	
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	
Opakovanie učiva zo ZŠ	10
Prírodné a celé čísla	1
Racionálne, iracionálne a reálne čísla	1
Precvičovanie operácií so zlomkami	1
Percentá	1
Pomer, priama a nepriama úmernosť	1
Vstupný didaktický test	1
Elementárna finančná matematika	1
Dane a ich výpočet	1
Pôžička, umorená pôžička	1
Opakovanie tematického celku	1
Mocniny a odmocniny	11
Mocniny s prírodným mocniteľom	1
Operácie s mocninami	1
Precvičovanie	1
Mocniny s celým mocniteľom	1
Operácie s mocninami	1
Precvičovanie	1
Zápis a výpočty s číslami v tvare $a \cdot 10^n$	1

Precvičovanie	1
Opakovanie TC	1
1.školská písomná práca	1
Oprava PP	1
Mocniny s racionálnym mocniteľom	9
Odmocnina s nezáporného čísla	1
Pravidlá počítania s odmocninami	1
Precvičovanie	1
Mocniny s racionálnym mocniteľom	1
Počtové výkony s mocninami s racionálnym mocniteľom	1
Precvičovanie	1
Opakovanie	1
Riešenie úloh s mocninami	1
Písomné preskúšanie	1
Výrazy	12
Úvod	1
Určenie hodnoty výrazu	1
+ a - výrazov	1
Násobenie výrazov	1
Vynímanie pred zátvorku	1
Vzorce na rozklad výrazov	1
Rozklad podľa vzorcov	1
Rozklad na úplný štvorec	1
Precvičovanie	1
Precvičovanie	1
Opakovanie	1
Písomné preskúšanie	1
Lomené výrazy	8
Úvod	1
+ a – lomených výrazov	1
Precvičovanie	1
Násobenie a delenie lomených výrazov	1
Precvičovanie	1
Opakovanie	1
2. školská písomná práca	1
Oprava PP	1

Ročník druhý

Názov tematického celku/témy	Počet hodín
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	40
Funkcie, rovnice, nerovnice	
Pojem funkcie, určenie funkcie, DF, HF	1
Lineárna funkcia -predpis, graf LF, druhy LF	1
- Druhy LF	1
- Vlastnosti LF, DF, HF	1
- Čítanie z grafu	2
- Aplikačné príklady na vyjadrenie funkčnej závislosti	2
- Systematizácia učiva	1
- Didaktický test	1
- Lineárne rovnice s 1 neznámou	1
- Lineárne rovnice so zlomkami	1
- Lineárne rovnice so zátvorkami	1
- Precvičovanie ekvivalentných úprav LR	1
- Slovné úlohy	1

- Aplikácia v praktických úlohách	2
- Systematizácia učiva	1
- Didaktický test	1
- Kvadratická funkcia- vlastnosti, DF, HF	1
- Graf kvadratickej funkcie	1
- Posuny grafov kvadratickej funkcie	2
- Čítanie z grafu	1
- Systematizácia učiva	1
- Aplikačné príklady na vyjadrenie funkčnej závislosti	2
- Písomná práca	1
- Kvadratické rovnice	1
- Vzorec na riešenie KR	1
- Riešenia KR	1
- Precvičovanie riešenia KR	1
- Neúplné KR	1
- Vzťah medzi koreňmi KR a koeficientami KR	1
- Úprava KR na súčin lineárnych dvojčlenov	1
- Precvičovanie úprav	1
- Slovné úlohy na riešenie KR	1
- Systematizácia učiva	1
- DT	1
Geometria a meranie	10
- Pravoúhlý trojuholník	1
- Pytagorova veta	1
- Využitie Pytagorovej vety v praktických príkladoch	1
- Aplikačné úlohy	1
- Goniometrické funkcie	1
- Využitie goniometrických funkcií pri riešení pravoúhlého trojuholníka	2
- Aplikačné úlohy	1
- Systematizácia učiva	1
- Didaktický test	1

Ročník tretí

Tematické celky/témy	Počet hodín
Geometria a meranie	27
- Úvod do planimetrie	1
- Obsah a obvod základných rovinných útvarov	1
- Rovinné útvary zložené zo základných rov. útvarov	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Systematizácia učiva	1
- Didaktický test	1
- Stereometria -základné telesá	1
- Kocka, kváder	1
- Hranol	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Valec	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Ihlan	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Kužeľ	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Zrezaný ihlan	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Zrezaný kužeľ	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1

- Guľa	1
- Aplikácia v praktických príkladoch	1
- Systematizácia učiva	1
- DT	1
- Systematizácia učiva	1
- Písomná práca	1
- Analýza PP	1
Kombinátorika , pravdepodobnosť, štatistika	16
Kombinátorika	
- Základné pojmy	1
- Kombinátorické pravidlo súčinu	1
- Variácie bez opakovania	1
- Použitie v praktických príkladoch	1
- Variácie s opakovaním	1
- Precvičovanie	1
- Permutácie bez opakovania	1
- Použitie v praktických príkladoch	1
- Permutácie s opakovaním	1
- Precvičovanie na príkladoch	1
- Použitie v praktických príkladoch	1
- Kombinácie	1
- Precvičovanie	1
- Použitie v praktických príkladoch	1
- Systematizácia učiva	1
- PP	1
Všeobecný trojuholník	7
- Všeobecný trojuholník	1
- Sínusova veta	1
- Precvičovanie	1
- Kosínusova veta	1
- Precvičovanie	1
- Aplikácia v praxi	1
- Systematizácia učiva	1

Ročník štvrtý

Tematické celky/témy	Počet hodín
Geometria a meranie	8
Opakovanie	
- Pravouhlý trojuholník	1
- Euklidove vety – o výške	2
- Euklidove vety o odvesnách	2
- Aplikácia v praxi	2
- .DT	1
Kombinátorika, pravdepodobnosť, štatistika	25
Pravdepodobnosť	
- Základné pojmy-náhodný pokus, náhodný jav, pravdepodobnosť náhodného javu	1
- Vlastnosti pravdepodobnosti	1
- Pravdepodobnosť prieniku	1
- Pravdepodobnosť zjednotenia javov	1
- Precvičovanie	2

- Aplikácia v praxi	2
- DT	1
Štatistika	
- Základné pojmy-štatistický súbor,št.jednotka,št.znak	1
- Triedenie podľa znaku	1
- Intervalové rozdelenie početností	2
- Štatistické charakteristiky	1
- Charakteristiky úrovne-aritmetický priemer,vážený ar.priemer	1
- Modus,medián	1
- Precvičovanie	1
- Aplikácia v praxi	2
- Charakteristiky variability-rozptyl	1
- Smerodajná odchýlka	1
- Precvičovanie	1
- Aplikácia v praxi	1
- Písomná práca	1
- Analýza písomnej práce	1
Logika,dôvodenie,dôkazy	12
- Výroková logika	1
- Výrok	1
- Pravdivostná hodnota výroku	1
- Negácia výroku	1
- Zložené výroky-logické spojky	1
- Konjunkcia	1
- Disjunkcia	1
- Implikácia	1
- Ekvivalencia	1
- Pravdivostná hodnota zložených výrokov	1
- Precvičovanie	1
- Aplikácia v praxi	1

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v prvom ročníku, spolu 33h
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci

- naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
- budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebavzdelávanie,
- naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií.

Kľúčové kompetencie:

a/ Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci, životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ

b/ Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a

zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Klasifikácia prebieha v súlade s platnou legislatívou a klasifikačným poriadkom školy.

Rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Informácie okolo nás	3
1.1. Základné pojmy: údaj, informácia, množstvo informácie, znalosť.	2
1.2. Zber, spracovanie, prezentovanie informácie	1
2. Princípy fungovania digitálnych technológií	7
2.1. Základné pojmy – počítač, hardvér, softvér.	1
2.2. História vývoja počítača	1
2.3. Počítač – princíp práce počítača	1
2.4. Časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikácia	1
2.5. Vstupné, výstupné zariadenia. Typy vstupných a výstupných zariadení.	2
2.6. Pamäťové média	1
3. Princípy fungovania digitálnych technológií	3
3.1. Softvér – rozdelenie podľa oblastí použitia	1
3.2. Operačný systém – základné vlastnosti a funkcie	1
3.3. Spúšťanie programov	1
4. Informácie okolo nás	6
4.1. Grafická informácia – základné pojmy- digitalizácia obrazu, rastrová, vektorová, animovaná grafika, kódovanie farieb; grafické formáty; aplikácie na spracovanie grafickej informácie. Práca so súbormi	4
4.2. Grafická informácia - rastrová grafika (DPI)	1
4.3. Grafická informácia – vektorová grafika	1
5. Informácie okolo nás	14
5.1. Textová informácia – charakteristika a popis programov na spracovanie textu	2
5.2. Popis a nastavenia textového editora , hlavička a päta	1
5.3. Úprava dokumentu	1
5.4. Práca s blokmi, formátovanie textu	1
5.5. Možnosti vkladanie textu do dokumentu, gramatická kontrola a oprava dokumentu, náhrada textu	2
5.6. Vkladanie objektov do dokumentu	2
5.7. Kombinovanie objektov v dokumente- vytváranie obrázku v MS WORDE.	1
5.8. Kombinovanie textu a objektov v dokumente	1
5.9. Záverečné opakovanie	1
5.10 Odseky nastavenia, číslovanie, triedenie	1
5.11 Tabulátory a tabulačné zarážky- nastavenie Využitie tabulátorov v praxi	1

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodiny týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov učebného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii a k ich uplatneniu v režime dňa.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať,
- porozumejú pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností ako novej prevencie civilizačných chorôb,
- zorganizujú svoj pohybový režim na základe zhodnotenia svojich pohybových možností,
- aplikujú pravidlá vybraných športových disciplín pri športovej činnosti,
- využijú vedomosti z oblasti prevencie a ochrany zdravia v bežnom živote

Kľúčové kompetencie:

a/ **Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote**

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci, životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ.

b/ Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretočných medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Klasifikácia prebieha v súlade s platnou legislatívou a klasifikačným poriadkom školy.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník: prvý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
Zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl	3
Úvodná hodina	1
Vstupné testy	2
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6
Technika behu, bežecká abeceda	1
Nízky štart a šliapavý beh	1
Beh na 100m	1
Beh na 1500m	1
Technika hodů granátom	1
Hod granátom na výkon	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	10
Kotúľ vpred, kotúľ vzad	1
Hodnotenie kotúľov	1
Stojka na lopatkách, stojka na hlave	1
Stojka na hlave a kotúľ vpred	1
Stojka na hlave hodnotenie	1
Roznožka, skrčka cez kozu	1
Hodnotenie preskoku	1
Nácvik akrobatickej zostavy	1
Hrazda- vymyk predom	1
Hodnotenie cvičení na náradí	1
Športové činnosti pohybového režimu	14
Volejbal, zisťovanie výkonnosti žiakov ,pravidlá volejbalu	1
Volejbalový streh, pohyb hráča po ihrisku	1
Odbíjanie lopty obojruč zhora	1
Odbíjanie lopty obojruč zdola	1
Nácvik podania	1
Nácvik hry 2:2	1
Zdokonaľovanie prihrávok a podania	1
Zdokonalenie hernej činnosti jednotlivca	1
Hodnotenie TC	1
Basketbal, zisťovanie výkonnosti žiakov,pravidlá basketbalu	1
Prihrávka a chytanie lopty na mieste a v pohybe	1
Prihrávky, dribling, dvojtakt	1
Vedenie lopty- dribling pravou a ľavou rukou na mieste a v pohybe	1
Dribling, zmena rýchlosti, obrátka vpred a vzad, hodnotenie TC	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
Zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl	2
Strava v živote človeka	1
Aktívny pohyb , životospráva	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	7
Technika behu - zdokonalenie	1
Nízky štart	1
Technika vrhu guľou	1
Beh na 100m	1

Vytrvalostný beh prerušovaný	1
Vrh guľou	1
Zdokonalenie techniky vrhu guľou K	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	8
Zdokonalenie akrobat. Cvičení –kotúľ vpred, kotúľ vzad, kotúľ letmo	1
Stojka na rukách s kotúľom vpred	1
Premet bokom	1
Premet vpred v trojiciach	1
Nácvik akrobatickej zostavy	1
Roznožka, skrčka cez šved. debnu	1
Hodnotenie preskoku	1
Výmyk predom, zoskok zákmihom	1
Športové činnosti pohybového charakteru	15
Volejbal, zdokonalenie odbíjania obojruč zhora, zdola	1
Zdokonalenie podania, príjmu podania, postavenie pri príjme podania	1
Nácvik útočného úderu	1
Útočný úder zo zóny číslo 3 a 4	1
Nácvik jednobloku, dvojbloku	1
Vykrývanie bloku a smečiara	1
Zdokonalenie herných činností jednotlivca	1
Hra družstiev	1
Test umiestneného podania – kontrola, hodnotenie TC	1
Basketbal, zdokonalenie streľby z krátkej a strednej vzdialenosti	1
Dvojtakt, uvoľňovanie sa hráča	1
Hra družstiev	1
Osobný obranný systém	1
Útočná kombinácia „hod“ a bež“	1
Hra družstiev, hodnotenie TC	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	1
VPV: 4*10m, skok do diaľky z miesta, ľah - sed /1 min./ vytrvalostný člnkový beh (20 min)	1

Ročník: tretí

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
Zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl	1
Vplyv tréningu a fyzického zaťaženia na zdravý vývoj organizmu	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4
Technika behu - zdokonalenie	1
Vytrvalostný beh -neprerušovaný	1
Vytrvalostný beh prerušovaný	1
Beh na 1 500m	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	7
Zdokonalenie akrobat. cvičení	1
Premet bokom, premet vpred	1
Premet bokom, premet vpred – zdokonalenie	1
Akrobatická zostava – K	1
Hrazda – výmyk predom, sed jazdmo, toč vzad	1
Hrazda – nácvik zostavy	1
Zdokonalenie cvičení na hrazde	1
Športové činnosti pohybového režimu Volejbal:	8
HČJ – zdokonalenie odbíjania obojruč zhora, zdola, zdokonalenie podania, príjmu podania	1
Náhrávka, útočný úder	1
Útočný úder zo zóny číslo 3 a 4	1

Zdokonalenie jednobloku, dvojbloku, zdokonalenie útočného úderu a bloku	1
Vykrývanie bloku a smečiara	1
Útočný úder zo zóny 1 a 6	1
Herný systém s jedným nahrávačom	1
Hra družstiev, hodnotenie TC	1
Športové činnosti pohybového režimu Basketbal:	5
Dvojtakt, uvoľňovanie sa hráča, osobný obranný systém	1
Zónový obranný systém 2 – 3, útočný systém – rýchly protiútok	1
Hra družstiev, útok proti zónovej obrane	1
Zdokonalenie útočných a obranných kombinácií	1
Hra družstiev, hodnotenie TC	1
Športové činnosti pohybového režimu Futbal:	8
Prihrávka, spracovanie a vedenie lopty, obchádzanie súpera, prihrávka	1
Obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, zakladanie postupného útoku	1
Rýchly protiútok a strelba na bránku	1
Osobná obrana, priestorová – zónová obrana	1
Hra družstiev	1
Útočné kombinácie po rohovom kope, strelba pokutových a trestných kopov	1
Zdokonalenie útočných a obranných kombinácií	1
Hra družstiev, hodnotenie TC	1

Ročník: štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
Zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl	1
Úvodná hodina	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	5
Technika behu – zdokonalenie	1
Beh na 100m	1
Vytrvalostný beh prerušovaný, beh na 3 000m	1
Zdokonalenie techniky vrhu guľou, vrh guľou – K	1
Vytrvalostný beh v teréne 5000 m	1
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	5
Zdokonalenie akrobat. cvičení, stojka na rukách, stojka na hlave – zdokonalenie	1
Premet bokom, premet vpred – zdokonalenie	1
Zdokonalenie akrobatickej zostavy	1
Akrobatická zostava – K	1
Hrazda – výmyk predom, sed jazdmo, toč vzad -K	1
Športové činnosti pohybového režimu Volejbal:	7
HČJ – zdokonalenie odbíjania obojruč zhora, zdola, podania a príjmu podania	1
Náhrávka, útočný úder, útočný úder zo zóny číslo 3 a 4	1
Zdokonalenie jednobloku, dvojbloku, zdokonalenie útočného úderu a bloku	1
Hra družstiev, vykrývanie bloku a smečiara - zdokonalenie	1
Útočný úder zo zóny 1 a 6	1
Hra družstiev, herný systém s jedným nahrávačom	1
Hra družstiev, herný systém s dvoma nahrávačmi, hodnotenie TC	1
Športové činnosti pohybového režimu Basketbal:	6
Zdokonalenie driblingu, prihrávky, strelby z krátkej a strednej vzdialenosti, dvojtakt, uvoľňovanie sa hráča	1
Hra družstiev, osobný obranný systém, zónový obranný systém 2 – 3	1
Hra družstiev, útočný systém – rýchly protiútok	1
Hra družstiev, útočný systém 3-2	1

Hra družstiev, zdokonalenie útočných a obranných kombinácií	1
Hra družstiev, hodnotenie TC	1
Sportové činnosti pohybového režimu Futbal:	6
Prihrávka, spracovanie a vedenie lopty, obchádzanie súpera	1
Obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou	1
Zakladanie postupného útoku	1
Rýchly protiútok a strelba na bránku	1
Hra družstiev, útočné kombinácie po rohovom kope	1
Hra družstiev, zdokonalenie útočných a obranných kombinácií, hodnotenie TC	1

7.3

Učebné osnovy odborných predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	Ekonomika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v prvom ročníku a 2 hodiny týždenne v druhom, treťom a štvrtom ročníku ročníku, spolu 225 h
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet ekonomika vedie žiakov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike. Žiaci získavajú vedomosti o základných ekonomických pojmoch makroekonómie, mikroekonómie a makroekonomickej politike, národnom hospodárstve a ekonomickom raste. Ekonomika zahŕňa učivo o základných podnikových činnostiach, o majetku podniku, jeho hospodárení, rieši pracovno-právne vzťahy, odbytovú aj riadiacu činnosť podniku a tiež samostatnú podnikateľskú činnosť. Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, bankovníctvu, poisteniu a sústave daní, vo štvrtom ročníku sa učia samostatne vypracovať podnikateľský plán.

Predmet ekonomika v tomto študijnom odbore rozvíja, prehľbuje a rozširuje poznatky, ktoré si žiaci ozrejmili v oblasti všeobecného vzdelávania (slovenský jazyk, etická výchova, informatika).

Obsah jednotlivých tematických celkov a tém je štruktúrovaný tak, aby formoval, rozvíjal schopnosti žiaka do samostatného rozhodovania, konania, komunikatívne tak, aby sa mohli zaradiť do generácie manažérov, podnikateľov a obchodníkov v systéme voľného podnikania. Zameraný je taktiež na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiaci sa oboznámia so základnými pravidlami riadenia vlastných financií a naučia sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií. Získajú orientáciu v oblasti finančných inštitúcií, naučia sa efektívne využívať finančné služby za súčasného používania pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí. Odborný predmet ekonomika je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi účtovníctvo, svet práce, obchodná prevádzka, administratíva a korešpondencia.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu ekonomika sa volia podľa obsahu jednotlivých tém. Uprednostňujú sa tie, kde sa prejavuje u žiaka samostatnosť, tvorivosť, cieľavedomosť a taktiež spájanie medzipredmetových súvislostí. Žiak má počas výučby možnosť spolupracovať s vyučujúcim, podieľať sa na spolurozhodovaní pri výbere niektorej z foriem vyučovania. Motivuje ho k tomu vyučujúci, povzbudzuje ho, aktivizuje aby výsledok dosiahol v rámci študijného odboru očakávaný efekt. Výklad, riadený rozhovor, práca s aktuálnou tlačou a využívanie IKT sú formy, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzi predmetových vzťahov.

Na vyučovacích hodinách, ktoré sa budú konať v bežných triedach a sporadicky v odbornej učebni, bude možné niektoré témy prezentovať formou využitia IKT a tiež ich prostredníctvom (internet) prepojiť teóriu s praxou. Teoretické vyučovanie bude doplnené návštevami aktuálnych podujatí (veľtrhov, výstav a workshopov) z oblasti ekonomiky, podnikania a služieb.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ekonomika je umožniť základné odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch. Sprostredkovať žiakom potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Žiaci budú zároveň schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami, procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti i každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem. Rovnako podporiť u žiakov zodpovedné správanie a etické rozhodovanie. Jedným zo základných cieľov je príprava takého absolventa, ktorý má nielen odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

Odborné kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné ekonomické pojmy	8
1.1 Ekonómia, ekonomika	1
1.2 Základné ekonomické problémy	1
1.3 Hospodárske systémy – typy ekonomík	1
1.4 Potreby, členenie potrieb	1

1.5 Uspokojovanie potrieb, statky, služby	1
1.6 Tovar, hodnota tovaru	1
1.7 Výroba a výrobné faktory	1
1.8 Peniaze, formy a funkcie peňazí	1
2. Trh a trhový mechanizmus	6
2.1 Trh, typy trhov	1
2.2 Subjekty trhu	1
2.3 Dopyt	1
2.4 Ponuka	1
2.5 Rovnováha dopytu a ponuky	1
2.6 Konkurencia	1
3. Národné hospodárstvo	5
3.1 Podstata národného hospodárstva	1
3.2 Štruktúra národného hospodárstva	1
3.3 Reprodukčný proces	1
3.4 Riadenie národného hospodárstva	1
3.5 Základné makroekonomické ukazovatele	1
4. Hospodársky cyklus	5
4.1 Fázy hospodárskeho cyklu	1
4.2 Inflácia	1
4.3 Druhy inflácie	1
4.4 Trh práce a nezamestnanosť	1
4.5 Druhy nezamestnanosti	1
5. Zahraničný obchod	4
5.1 Význam zahraničného obchodu	1
5.2 Subjekty zahraničného obchodu	1
5.3 Obchodná a platobná bilancia	1
5.4 Zahraničný obchod SR	1
6. Európska únia	5
6.1 Vznik Európskej únie	1
6.2 Členské štáty Európskej únie	1
6.3 Symboly Európskej únie	1
6.4 Inštitúcie Európskej únie	1
6.5 Slovensko a Európska únia	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Podnik a právne formy podnikania	21
1.1 Podnikanie a podnikateľská činnosť	1
1.2 Práva a povinnosti podnikateľa	1
1.3 Charakteristika podniku	1
1.4 Založenie a vznik podniku	1
1.5 Zrušenie a zánik podniku	1
1.6 Úlohy podniku	1
1.7 Druhy podnikov	1
1.8 Živnosti, podmienky živnostenského podnikania	1
1.9 Druhy živností	1
1.10 Obchodné spoločnosti	1
1.11 Verejná obchodná spoločnosť	1
1.12 Komanditná spoločnosť	1
1.13 Spoločnosť s ručením obmedzeným	1
1.14 Akciová spoločnosť	1
1.15 Založenie akciovej spoločnosti	1
1.16 Družstvo	1
1.17 Štátny podnik	1

1.18 Osobitné formy podnikania	1
1.19 Zmluva o tichom spoločenstve	1
1.20 Riziká podnikania	1
1.21 Postup pri založení vlastnej firmy	1
2. Kúpno-predajné vzťahy	10
2.1 Subjekty kúpno-predajných vzťahov	1
2.2 Fázy kúpno-predajných vzťahov	1
2.3 Kúpna zmluva	1
2.4 Náležitosti kúpnej zmluvy	1
2.5 Druh, kvalita a množstvo tovaru	1
2.6 Cena a platobné podmienky	1
2.7 Dodacie podmienky	1
2.8 Ostatné podmienky – balenie, doprava a montáž	1
2.9 Záruky a sankcie	1
2.10 Ďalšie zmluvy vyplývajúce z obchodno-záväzkových vzťahov podniku	1
3. Vecná stránka činnosti podniku	21
3.1 Majetok podniku	1
3.2 Členenie majetku	1
3.3 Zložky dlhodobého majetku	1
3.4 Zložky krátkodobého majetku	1
3.5 Obstarávanie dlhodobého majetku	1
3.6 Oceňovanie dlhodobého majetku	1
3.7 Opotrebenie dlhodobého majetku	1
3.8 Odpisovanie dlhodobého majetku	1
3.9 Príklady na odpisovanie dlhodobého majetku	1
3.10 Využívanie dlhodobého majetku	1
3.11 Vyradovanie dlhodobého majetku	1
3.12 Krátkodobý majetok	1
3.13 Kolobeh krátkodobého majetku	1
3.14 Zásoby	1
3.15 Plánovanie zásob	1
3.16 Obstarávanie zásob	1
3.17 Skladovanie zásob	1
3.18 Evidencia zásob	1
3.19 Normovanie zásob	1
3.20 Inventarizácia majetku	1
3.21 Inventarizačné rozdiely	1
4. Ekonomická stránka činnosti podniku	14
4.1 Ekonomické prostredie podniku	1
4.2 Náklady, rozdiel medzi nákladmi a výdavkami	1
4.3 Členenie nákladov	1
4.4 Výpočet nákladov podľa kalkulačného vzorca	1
4.5 Plánovanie nákladov	1
4.6 Znižovanie nákladov	1
4.7 Výnosy	1
4.8 Výsledok hospodárenia	1
4.9 Funkcie a použitie zisku	1
4.10 Financovanie podniku	1
4.11 Finančné plánovanie	1
4.12 Finančné hospodárenie	1
4.13 Zdroje financovania	1
4.14 Investovanie	1

Ročník tretí

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Odbytová činnosť podniku	14

1.1 Podstata odbytu a jeho organizácia	1
1.2 Odbytová funkcia podniku	1
1.3 Marketing	1
1.4 Marketingová stratégia	1
1.5 Marketingový mix	1
1.6 Výrobok v marketingovom mixe	1
1.7 Výrobová politika	1
1.8 Životný cyklus výrobu	1
1.9 Cena v marketingovom mixe	1
1.10 Cenová politika	1
1.11 Metódy tvorby cien	1
1.12 Distribúcia a distribučná politika	1
1.13 Propagácia v marketingovom mixe	1
1.14 Komunikačná politika	1
2. Personálna činnosť podniku	22
2.1 Personálne plánovanie	1
2.2 Personálny plán	1
2.3 Stanovenie potreby zamestnancov	1
2.4 Rozmiestnenie zamestnancov	1
2.5 Získavanie a výber zamestnancov	1
2.6 Vzdelávanie zamestnancov	1
2.7 Pracovnoprávne vzťahy	1
2.8 Práva a povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa	1
2.9 Pracovný pomer	1
2.10 Skončenie pracovného pomeru	1
2.11 Zmeny pracovného pomeru	1
2.12 Pracovný čas a doba odpočinku	1
2.13 Dovoľka	1
2.14 Pracovný poriadok	1
2.15 Odmeňovanie zamestnancov	1
2.16 Formy miezd	1
2.17 Výpočet čistej mzdy	1
2.18 Sociálna starostlivosť o zamestnancov	1
2.19 Zdravotné poistenie a sociálne zabezpečenie	1
2.20 Dôchodková systém	1
2.21 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1
2.22 Kolektívne pracovnoprávne vzťahy	1
3. Manažment	14
3.1 Podstata manažmentu	1
3.2 Predstavitelia klasickej školy manažmentu	2
3.3 Manažment ako proces riadenia	1
3.4 Plánovanie	1
3.5 Organizovanie a vedenie	1
3.6 Kontrola	1
3.7 Kontrolné orgány	1
3.8 Stratégia a taktika	1
3.9 Organizačná štruktúra podniku	1
3.10 Typy organizačných štruktúr	1
3.11 Riadiaci aparát podniku	1
3.12 Profil manažéra	1
3.13 Štýly vedenia ľudí	1
4. Banková sústava a poisťovne	16
4.1 Finančný trh	1
4.2 Miesto a úloha bánk v ekonomike	1
4.3 Európska centrálna banka – ECB	1
4.4 Centrálna banka – NBS	1
4.5 Obchodné banky	1
4.6 Vkladové operácie bánk	1

4.7 Ochrana vkladov	1
4.8 Úverové operácie bánk	1
4.9 Poskytnutie bankového úveru	1
4.10 Platobné karty a elektronické bankovníctvo	1
4.11 Riadenie osobných financií	1
4.12 Význam poistenia funkcie poistenia	1
4.13 Poistný vzťah a poistné riziko	1
4.14 Formy poistenia	1
4.15 Zmluvné poistenie	1
4.16 Záonné poistenie	1

Ročník štvrtý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Daňová sústava	25
1.1 História daní	1
1.2 Úloha daní v hospodárskej politike štátu	1
1.3 Členenie daňového systému	1
1.4 Daňová sústava SR	1
1.5 Základné daňové pojmy	1
1.6 Daň z príjmu fyzických osôb	2
1.7 Príklad na výpočet dane z príjmu fyzickej osoby	1
1.8 Daňové priznanie k dani z príjmu fyzických osôb (typ A, typ B)	1
1.9 Daň z príjmu právnických osôb	2
1.10 Príklad na výpočet dane z príjmu právnickej osoby	1
1.11 Daňové priznanie k dani z príjmu právnických osôb	1
1.12 Miestne dane	3
1.13 Daň z pridanej hodnoty (DPH)	1
1.14 Registračná povinnosť	1
1.15 Sadzba DPH (základná, znížená)	1
1.16 Príklad na výpočet DPH	1
1.17 Daňové priznanie a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti	1
1.18 Spotrebné dane	2
1.19 Štátny rozpočet	1
1.20 Rozpočtový deficit, štátny dlh	1
2. Podnikateľský plán	35
2.1 Význam podnikateľského plánu	1
2.2 Využitie podnikateľského plánu	1
2.3 Funkcie podnikateľského plánu	1
2.4 Zakladateľský plán (podnikateľský zámer)	1
2.5 Strategický podnikateľský plán	1
2.6 Štruktúra podnikateľského plánu	1
2.7 Obsah podnikateľského plánu	1
2.8 Zhrnutie	1
2.9 Opis firmy	2
2.10 Opis výrobu alebo služieb	2
2.11 Analýza trhu	2
2.12 Marketing	2
2.13 SWOT analýza	2

2.14 Riadenie podniku, ľudské zdroje	2
2.15 Realizácia podnikateľského zámeru	2
2.16 Finančný plán	2
2.17 Investičné náklady a zdroje ich financovania	2
2.18 Plánované náklady, výnosy a výsledok hospodárenia	2
2.19 Návratnosť vloženého kapitálu	2
2.20 Samostatné vypracovanie podnikateľského plánu	5

Názov predmetu	Ekonomika – platné od 1.9.2022
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v prvom ročníku a 2 hodiny týždenne v druhom, treťom a štvrtom ročníku, spolu 225 h
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet ekonomika vedie žiakov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike. Žiaci získavajú vedomosti o základných ekonomických pojmoch makroekonómie, mikroekonómie a makroekonomickej politike, národnom hospodárstve a ekonomickom raste. Ekonomika zahŕňa učivo o základných podnikových činnostiach, o majetku podniku, jeho hospodárení, rieši pracovno-právne vzťahy, odbytovú aj riadiacu činnosť podniku a tiež samostatnú podnikateľskú činnosť. Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, bankovníctvu, poisteniu a sústave daní, vo štvrtom ročníku sa učia samostatne vypracovať podnikateľský plán.

Predmet ekonomika v tomto študijnom odbore rozvíja, prehĺbuje a rozširuje poznatky, ktoré si žiaci ozejmili v oblasti všeobecného vzdelávania (slovenský jazyk, etická výchova, informatika).

Obsah jednotlivých tematických celkov a tém je štruktúrovaný tak, aby formoval, rozvíjal schopnosti žiaka do samostatného rozhodovania, konania, komunikatívne tak, aby sa mohli zaradiť do generácie manažérov, podnikateľov a obchodníkov v systéme voľného podnikania. Zameraný je taktiež na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiaci sa oboznámia so základnými pravidlami riadenia vlastných financií a naučia sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií. Získajú orientáciu v oblasti finančných inštitúcií, naučia sa efektívne využívať finančné služby za súčasného používania pojmov v oblasti finančnictva a sveta peňazí. Odborný predmet ekonomika je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi účtovníctvo, svet práce, obchodná prevádzka, administratíva a korešpondencia.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu ekonomika sa volia podľa obsahu jednotlivých tém. Uprednostňujú sa tie, kde sa prejavuje u žiaka samostatnosť, tvorivosť, cieľavedomosť a taktiež spájanie medzipredmetových súvislostí. Žiak má počas výučby možnosť spolupracovať s vyučujúcim, podieľať sa na spoločných rozhodnutiach pri výbere niektorej z foriem vyučovania. Motivuje ho k tomu vyučujúci, povzbudzuje ho, aktivizuje aby výsledok dosiahol v rámci študijného odboru očakávaný efekt. Výklad, riadený rozhovor, práca s aktuálnou tlačou a využívanie IKT sú formy, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzi predmetových vzťahov.

Na vyučovacích hodinách, ktoré sa budú konať v bežných triedach a sporadicky v odbornej učebni, bude možné niektoré témy prezentovať formou využitia IKT a tiež ich prostredníctvom (internet) prepojiť teóriu s praxou. Teoretické vyučovanie bude doplnené návštevami aktuálnych podujatí (veľtrhov, výstav a workshopov) z oblasti ekonomiky, podnikania a služieb.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ekonomika je umožniť základné odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch. Sprostredkovať žiakom potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou

ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Žiaci budú zároveň schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami, procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti i každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem. Rovnako podporiť u žiakov zodpovedné správanie a etické rozhodovanie. Jedným zo základných cieľov je príprava takého absolventa, ktorý má nielen odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

Obsah vzdelávania – rozpis učiva od 1.9.2022

Ročník: prvý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné ekonomické pojmy	8
1.1 Ekonómia, ekonomika	1
1.2 Základné ekonomické problémy	1
1.3 Hospodárske systémy – typy ekonomík	1
1.4 Potreby, členenie potrieb	1
1.5 Uspokojovanie potrieb, statky, služby	1
1.6 Tovar, hodnota tovaru	1
1.7 Výroba a výrobné faktory	1
1.8 Peniaze, formy a funkcie peňazí	1
2. Trh a trhový mechanizmus	6
2.1 Trh, typy trhov	1
2.2 Subjekty trhu	1
2.3 Dopyt	1
2.4 Ponuka	1
2.5 Rovnováha dopytu a ponuky	1
2.6 Konkurencia	1
3. Národné hospodárstvo	5
3.1 Podstata národného hospodárstva	1
3.2 Štruktúra národného hospodárstva	1
3.3 Reprodukčný proces	1
3.4 Riadenie národného hospodárstva	1
3.5 Základné makroekonomické ukazovatele	1
4. Hospodársky cyklus	5
4.1 Fázy hospodárskeho cyklu	1
4.2 Inflácia	1
4.3 Druhy inflácie	1
4.4 Trh práce a nezamestnanosť	1
4.5 Druhy nezamestnanosti	1
5. Zahraničný obchod	4
5.1 Význam zahraničného obchodu	1
5.2 Subjekty zahraničného obchodu	1
5.3 Obchodná a platobná bilancia	1
5.4 Zahraničný obchod SR	1
6. Európska únia	5
6.1 Vznik Európskej únie	1
6.2 Členské štáty Európskej únie	1
6.3 Symboly Európskej únie	1
6.4 Inštitúcie Európskej únie	1
6.5 Slovensko a Európska únia	1

Ročník: druhý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Podnik a právne formy podnikania	21
1.1 Podnikanie a podnikateľská činnosť	1
1.2 Práva a povinnosti podnikateľa	1
1.3 Charakteristika podniku	1
1.4 Založenie a vznik podniku	1
1.5 Zrušenie a zánik podniku	1
1.6 Úlohy podniku	1
1.7 Druhy podnikov	1
1.8 Živnosti, podmienky živnostenského podnikania	1
1.9 Druhy živností	1
1.10 Obchodné spoločnosti	1
1.11 Verejná obchodná spoločnosť	1
1.12 Komanditná spoločnosť	1
1.13 Spoločnosť s ručením obmedzeným	1
1.14 Akciová spoločnosť	1
1.15 Založenie akciovej spoločnosti	1
1.16 Družstvo	1
1.17 Postup pri založení vlastnej firmy	1
1.18 Osobitné formy podnikania	1
1.19 Legálne a nelegálne podnikateľské aktivity, pojem „pranie špinavých peňazí“	1
1.20 Riziká podnikania	1
1.21 Korupcia – postup pri oznámení	1
2. Kúpno-predajné vzťahy	10
2.1 Subjekty kúpno-predajných vzťahov	1
2.2 Fázy kúpno-predajných vzťahov	1
2.3 Kúpna zmluva	1
2.4 Náležitosti kúpnej zmluvy	1
2.5 Druh, kvalita a množstvo tovaru	1
2.6 Cena a platobné podmienky	1
2.7 Dodacie podmienky	1
2.8 Ostatné podmienky – balenie, doprava a montáž	1
2.9 Záruky a sankcie	1
2.10 Ďalšie zmluvy vyplývajúce z obchodno-závazkových vzťahov podniku	1
3. Vecná stránka činnosti podniku	21
3.1 Majetok podniku	1
3.2 Členenie majetku	1
3.3 Zložky dlhodobého majetku	1
3.4 Zložky krátkodobého majetku	1
3.5 Obstarávanie dlhodobého majetku	1
3.6 Oceňovanie dlhodobého majetku	1
3.7 Opatrenie dlhodobého majetku	1
3.8 Odpisovanie dlhodobého majetku	1
3.9 Príklady na odpisovanie dlhodobého majetku	1
3.10 Využívanie dlhodobého majetku	1
3.11 Vyradovanie dlhodobého majetku	1
3.12 Krátkodobý majetok	1
3.13 Kolobeh krátkodobého majetku	1
3.14 Zásoby	1
3.15 Plánovanie zásob	1
3.16 Obstarávanie zásob	1
3.17 Skladovanie zásob	1
3.18 Evidencia zásob	1
3.19 Normovanie zásob	1

3.20 Inventarizácia majetku	1
3.21 Inventarizačné rozdiely	1
4. Ekonomická stránka činnosti podniku	14
4.1 Ekonomické prostredie podniku	1
4.2 Náklady, rozdiel medzi nákladmi a výdavkami	1
4.3 Členenie nákladov	1
4.4 Výpočet nákladov podľa kalkulačného vzorca	1
4.5 Plánovanie nákladov	1
4.6 Znižovanie nákladov	1
4.7 Výnosy	1
4.8 Výsledok hospodárenia	1
4.9 Funkcie a použitie zisku	1
4.10 Financovanie podniku a investovanie – rozdiel pojmov	1
4.11 Finančné plánovanie - finančné ciele	1
4.12 Finančné hospodárenie - spotreba, úspory, investície	1
4.13 Zdroje financovania - rôzne zdroje príjmov	1
4.14 Investovanie – nakladanie s voľnými finančnými prostriedkami, diverzifikácia rizika	1

Ročník: tretí

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Odbytová činnosť podniku	14
1.1 Podstata odbytu a jeho organizácia	1
1.2 Odbytová funkcia podniku	1
1.3 Marketing a jeho úlohy	1
1.4 Marketingová stratégia	1
1.5 Marketingový mix	1
1.6 Výrobok v marketingovom mixe	1
1.7 Výrobná politika	1
1.8 Životný cyklus výrobu	1
1.9 Cena v marketingovom mixe	1
1.10 Cenová politika	1
1.11 Metódy tvorby cien, cenové triky, klamlivé ponuky	1
1.12 Distribúcia a distribučná politika	1
1.13 Propagácia v marketingovom mixe	1
1.14 Komunikačná politika, informácie poskytované reklamou	1
2. Personálna činnosť podniku	22
2.1 Personálne plánovanie	1
2.2 Personálny plán	1
2.3 Stanovenie potreby zamestnancov	1
2.4 Rozmiestnenie zamestnancov	1
2.5 Získavanie a výber zamestnancov	1
2.6 Vzdelávanie zamestnancov	1
2.7 Pracovnoprávne vzťahy, pojmy: práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto	1
2.8 Práva a povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa	1
2.9 Pracovný pomer	1
2.10 Skončenie pracovného pomeru	1
2.11 Zmeny pracovného pomeru	1
2.12 Pracovný čas a doba odpočinku	1
2.13 Dovoľka	1
2.14 Pracovný poriadok	1
2.15 Odmeňovanie zamestnancov, cena práce	1
2.16 Formy miezd, nominálna a reálna mzda	1
2.17 Výpočet čistej mzdy (položky odpočítané z hrubej mzdy)	1
2.18 Sociálna starostlivosť o zamestnancov	1

2.19 Zdravotné poistenie a sociálne zabezpečenie	1
2.20 Dôchodková systém – 1.pilier, 2.pilier, 3.pilier	1
2.21 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1
2.22 Kolektívne pracovnoprávne vzťahy	1
3. Manažment	14
3.1 Podstata manažmentu	1
3.2 Predstavitelia klasickej školy manažmentu	2
3.3 Manažment ako proces riadenia	1
3.4 Plánovanie	1
3.5 Organizovanie a vedenie	1
3.6 Kontrola	1
3.7 Kontrolné orgány	1
3.8 Stratégia a taktika	1
3.9 Organizačná štruktúra podniku	1
3.10 Typy organizačných štruktúr	1
3.11 Riadiaci aparát podniku	1
3.12 Profil manažéra	1
3.13 Štýly vedenia ľudí	1
4. Banková sústava a poisťovne	16
4.1 Finančný trh, dohľad nad finančným trhom	1
4.2 Miesto a úloha bánk v ekonomike	1
4.3 Európska centrálna banka – ECB	1
4.4 Centrálna banka – NBS	1
4.5 Obchodné banky	1
4.6 Vkladové operácie bánk	1
4.7 Ochrana vkladov	1
4.8 Úverové operácie bánk, druhy úverov	1
4.9 Poskytnutie bankového úveru	1
4.10 Platobné karty, elektronické bankovníctvo a jeho služby	1
4.11 Riadenie osobných financií, aktívna a pasívna komunikácia s finančnými inštitúciami	1
4.12 Význam poistenia funkcie poistenia	1
4.13 Poistný vzťah a poistné riziko	1
4.14 Formy poistenia	1
4.15 Zmluvné poistenie – výber poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby	1
4.16 Zákonné poistenie a jeho druhy	1

Ročník: štvrtý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Daňová sústava	25
1.1 História daní	1
1.2 Úloha daní v hospodárskej politike štátu	1
1.3 Členenie daňového systému	1
1.4 Daňová sústava SR	1
1.5 Základné daňové pojmy	1
1.6 Daň z príjmu fyzických osôb	2
1.7 Príklad na výpočet dane z príjmu fyzickej osoby	1
1.8 Daňové priznanie k dani z príjmu fyzických osôb (typ A, typ B)	1
1.9 Daň z príjmu právnických osôb	2
1.10 Príklad na výpočet dane z príjmu právnickej osoby	1
1.11 Daňové priznanie k dani z príjmu právnických osôb	1
1.12 Miestne dane	3
1.13 Daň z pridanej hodnoty (DPH)	1
1.14 Registračná povinnosť	1

1.15 Sadzba DPH (základná, znížená)	1
1.16 Príklad na výpočet DPH	1
1.17 Daňové priznanie a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti	1
1.18 Spotrebné dane	2
1.19 Štátny rozpočet a jeho formy	1
1.20 Rozpočtový deficit, štátny dlh	1
2. Podnikateľský plán	35
2.1 Význam podnikateľského plánu	1
2.2 Využitie podnikateľského plánu	1
2.3 Funkcie podnikateľského plánu	1
2.4 Zakladateľský plán (podnikateľský zámer)	1
2.5 Strategický podnikateľský plán	1
2.6 Štruktúra podnikateľského plánu	1
2.7 Obsah podnikateľského plánu	1
2.8 Zhrnutie	1
2.9 Opis firmy	2
2.10 Opis výrobku alebo služieb	2
2.11 Analýza trhu	2
2.12 Marketing	2
2.13 SWOT analýza	2
2.14 Riadenie podniku, ľudské zdroje	2
2.15 Realizácia podnikateľského zámeru	2
2.16 Finančný plán	2
2.17 Investičné náklady a zdroje ich financovania	2
2.18 Plánované náklady, výnosy a výsledok hospodárenia	2
2.19 Návratnosť vloženého kapitálu	2
2.20 Samostatné vypracovanie podnikateľského plánu	5

Názov predmetu	Obchodná prevádzka
Časový rozsah výučby	1,5 hodina týždenne -1.roč, spolu 49,5 1 hodina týždenne – 2. roč., spolu 33 2 hodiny týždenne – 3.roč., spolu 66 1,5 hodiny týždenne – 4.roč., spolu 45
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Odborný predmet obchodná prevádzka rozvíja, rozširuje a prehľbuje učivo odborných predmetov. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov a tém. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia s maloobchodom a činnosťami, ktoré v ňom prebiehajú.

Učivo sa zameriava na základné vedomosti o funkciách a úlohách predajní, formách predaja, jednotlivých maloobchodných operáciách a prieskume trhu. Žiaci sa oboznámia so spotrebiteľmi, distribúciou tovaru, s obchodnými záväzkovými vzťahmi, s dodávateľmi, s organizáciami, ktoré zabezpečujú služby pre predajňu, ako aj s poradenskou službou v obchode. Dôležitou súčasťou obsahu je aj učivo o platobnom styku a evidencii v predajni.

V rámci spotrebiteľskej výchovy sa žiak oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa, a jeho právach, vzdelaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Naučí sa poznať štátne orgány a organizácie, ktoré sa venujú ochrane spotrebiteľa. Taktiež získa poznatky, ktoré súvisia s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovanej povinnosti a následných sankciách.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti predaja a manipulácie s tovarom. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov aj so zariadením predajne, ich úpravou, formami predaja, zásadami skladovania a obalmi. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odborným vyučovacím predmetom tovaroznalectvo a odborný výcvik.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania foriem predaja majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri vyučovaní sa využíva forma výkladu a riadeného rozhovoru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu obchodná prevádzka proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka.

Výučba prebieha v bežnej triede alebo odbornej triede s využitím IKT a interaktívnej tabule.

Výchovno-vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu obchodná prevádzka je poskytnúť žiakovi súbor vedomostí o maloobchode, maloobchodných prevádzkach, o obchodných operáciách a službách, ako aj o tovare a jeho skladovaní. Osvoja si zákon o ochrane spotrebiteľa, jeho práva a povinnosti. Získajú poznatky o distribúciách, veľkoobchode a možnostiach podnikania v oblasti obchodu.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

- a) *Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote*
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodniť svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a v hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Vývoj maloobchodu na Slovensku	2
1.1 Vývoj maloobchodu a jeho význam	1
1.2 Základné poznatky o maloobchode	1
2. Predajňa, priestorové riešenie a zariadenie	13
2.1 Úloha a funkcie predajní	1
2.2 Maloobchodná sieť predajní	2
2.3 Vonkajšia úprava predajne	1
2.4 Priestorové členenie predajne, vnútorná úprava predajne	1
2.5 Zariadenie predajne pre príjem tovaru, manipuláciu a skladovanie	2
2.6 Základné zariadenie predajne	1
2.7 Špeciálne zariadenie predajne	1
2.8 Doplnkové zariadenie predajne	1
2.9 Dispozičné a technické riešenie predajní	1
2.10 Čiarový kód	2
3. Formy predaja a druhy služieb	6
3.1 Základné formy predaja	1
3.2 Doplnkové formy predaja	1
3.3 Služby, význam a členenie služieb	1
3.4 Práca s PC – služby v praxi	3
4. Obchodné operácie v predajniach	28,5
4.1 Nákup tovaru	2
4.2 Prieskum trhu	2
4.3 Prieskum trhu – praktická ukážka	2
4.4 Objednávka tovaru	2
4.5 Praktický príklad na objednávku tovaru	2
4.6 Príjem tovaru	2
4.7 Skladovanie tovaru	2
4.8 Funkcie a úloha obalu	2
4.9 Praktická ukážka – obal, jeho úloha a funkcia	2
4.10 Predaj tovaru	2
4.11 Reklamácie spotrebiteľov	3
4.12 Vybavenie reklamácií	3
4.13 Praktické ukážky na vybavovanie reklamácie spotrebiteľov	2,5

Ročník druhý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Spotrebiteľia	22
1.1 Charakteristika spotrebiteľov	2
1.2 Príčiny poškodzovania spotrebiteľov	2

1.3 Formy poškodzovania spotrebiteľa	2
1.4 Ochrana spotrebiteľov	2
1.5 Legislatíva o ochrane spotrebiteľa	2
1.6 Inštitucionálne zabezpečenie ochrany spotrebiteľa	2
1.7 Inšpekčná kniha	2
1.8 Sledovanie spotrebiteľského dopytu	2
1.9 Dotazník, anketa	2
1.10 Propagácia tovaru	2
1.11 Praktická ukážka propagácie tvaru na PC	2
2. Distribúcia	11
2.1 Pojem distribúcia	1
2.2 Distribučné kanály	2
2.3 Distribučné stratégie	2
2.4 Fyzická distribúcia	1
2.5 Franchising	2
2.6 Elektronické obchodovanie	1
2.7 Praktická ukážka elektronického obchodovania na PC	2

Ročník tretí

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Obchodné záväzkové vzťahy	16,5
1.1 Vznik obchodných záväzkových vzťahov	2
1.2 Kúpna zmluva – pojem	1
1.3 Náležitosti kúpnej zmluvy	2
1.4 Povinnosti predávajúceho a kupujúceho	2
1.5 Objednávka	1
1.6 Praktické vyplňovanie objednávky	2
1.7 Dodací list	2
1.8 Praktické vyplňovanie dodacieho listu	2
1.9 Faktúra	1
1.10 Praktické vyplňovanie faktúry	1,5
2. Veľkoobchod	6
2.1 Veľkoobchod, pojem	1
2.2 Funkcie veľkoobchodu	1
2.3 Členenie veľkoobchodu	1
2.4 Veľkoobchod poskytujúci úplné služby	1
2.5 Veľkoobchod s obmedzenými službami	1
2.6 Organizácia práce a zariaďovanie veľkoskladu	1
3. Platobný styk	18
3.1 Formy platenia	2
3.2 Hotovostný platobný styk	2
3.3 Poštové peňažné poukážky – praktické ukážky	1
3.4 Bezhotovostný platobný styk	2
3.5 Doklady súvisiace s bezhotovostným platobným stykom	2
3.6 Šeky, výhody, nevýhody	2
3.7 Bankomat, platobné karty, druhy, použitie	2
3.8 Kombinovaný platobný styk	2
3.9 Elektronické bankovníctvo	1
3.10 Internetbanking – práca s PC	1
3.11 Medzinárodné transférové služby	1
4. Služby	16
4.1 Charakteristika služieb	2
4.2 Klasifikácia služieb	2
4.3 Služby v praxi – samostatná práca žiakov	2
4.4 Služby v maloobchode	2

4.5 Základné a špecifické služby	2
4.6 Splátkový predaj	2
4.7 Praktické príklady splátkového predaja	2
4.8 Organizácie zabezpečujúce služby pre predajňu	2
5. Drobné podnikanie v obchode	9,5
5.1 Charakteristika a význam drobného podnikania	1
5.2 Právna úprava podnikania	1
5.3 Podnikanie na živnosť	1
5.4 Výhody a nevýhody vlastného podnikania	1
5.5 Osobnosť drobného podnikateľa	1
5.6 Podnikateľský plán	2
5.7 Podnikateľský plán ukážka na PC	2,5

Ročník štvrtý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
Evidencia v predajni	4
1.1 Evidencia majetku	1
1.2 Evidencia zásob	1
1.3 Elektronická registračná pokladnica	1
1.4 Evidencia pracovníkov	1
2. Inventúra a inventarizácia	12
2.1 Pojem inventarizácie	2
2.2 Druhy a etapy inventarizácie	2
2.3 Inventarizačná komisia	2
2.4 Úlohy inventarizačnej komisie	2
2.5 Inventúrne súpisy, inventarizačné rozdiely, inventarizačný zápis	2
2.6 Vyradenie majetku	2
3. Význam práce a zamestnanosti v predajni	18
3.1 Chcem pracovať a hľadám si prácu	2
3.2 Europas, praktická ukážka	2
3.3 Pracovný pomer	2
3.4 Vznik pracovného pomeru	2
3.5 Skončenie pracovného pomeru	2
3.6 Štruktúra pracovníkov predajní a ich pracovné náplne	2
3.7 Práca s PC – pracovné náplne pracovníkov predajní	2
3.8 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	2
3.9 Hmotná zodpovednosť zamestnanca za škodu	2
4. Organizácie, ktoré zabezpečujú služby pre predajňu	11
4.1 Banky a poisťovne	2
4.2 Zdravotné poisťovne	2
4.3 Daňové zaťaženie predajní	2
4.4 Dopravcovia	2
4.5 Splátkové spoločnosti	2
4.6 Ostatné služby poskytované predajňam	1

Názov predmetu	Spoločenská komunikácia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – 1.roč., spolu 33 h 1 hodina týždenne – 2.roč., spolu 33 h
Ročník	Prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Spoločenská komunikácia napriek tomu, že je odborným predmetom obsahuje aj informácie všeobecného charakteru. Existujú vzájomné vzťahy (súvislosti) medzi spoločenskou komunikáciou a vyučovacími predmetmi: slovenský jazyk, etická výchova, obchodná prevádzka, ekonomika a odborný výcvik. Hlavné tematické celky, z ktorých pozostáva učivo sú: Osobnosť, Jednotlivec a komunikácia, Spoločenský kontakt, Konflikty a ich riešenie, Cesty k úspešnej kariére, Organizovanie pracovných podujatí, Obchodné rokovania, Starostlivosť o hostí, Interkultúrna komunikácia. Žiaci si osvoja uvedené informácie zoradené v tematických celkoch, nakoľko si to vyžaduje súčasný spoločenský styk, v ktorom všetci vystupujeme v určitej role. Každá rola vyžaduje od človeka určité správanie a štýl komunikácie, ktoré príslušná sociálna skupina akceptuje. Organizácia vyučovania uprednostňuje riešenie praktických úloh či už individuálnou alebo skupinovú formou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu sa volia podľa obsahu jednotlivých tém. Uprednostňujú sa také, pri ktorých môžu žiaci prejavíť svoju samostatnosť, tvorivosť, komunikatívnosť. Žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Metódy ako výklad, riadený rozhovor, práca s textom, spoločné i samostatné riešenie úloh sa striedajú, čo vedie žiakov k rozvoju poznávacích schopností.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby verbálne a neverbálne komunikačné spôsoby i personálne vzťahy budovali na základe korektnosti a prípadné bariéry vedeli riešiť kultivovaným spôsobom.

Výchovno-vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu spoločenská komunikácia je naučiť žiakov odhadnúť konanie a správanie ľudí, ohodnotiť seba aj iných, adekvátne komunikovať s ľuďmi a primerane reagovať v rôznych pracovných a spoločenských situáciách. Naučia sa organizovať pracovné podujatia a vedieť vystupovať v súlade so zásadami spoločenského styku.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme v ktorom existuje,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomostí, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a v hovorenej forme,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami.

Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôfahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Osobnosť	8
1.1 Všeobecná charakteristika osobnosti	2
1.2 Štruktúra osobnosti	2
1.3 Vlastnosti osobnosti	2
1.4 Poznávanie osobnosti	2
2. Jednotlivec a komunikácia	3
2.1 Stresy v komunikácii	1
2.2 Spoločenská etiketa	1
2.3 Rétorika	1
3. Spoločenský kontakt	8
3.1 Komunikácia	2
3.2 Verbálna komunikácia	2
3.3 Neverbálna komunikácia	2
3.4 Komunikácia na pracovisku	2
4. Konflikty – riešenie konfliktov	4
4.1 Pojem a rozdelenie konfliktov	1
4.2 Dôvody vzniku konfliktov	1
4.3 Spôsoby riešenia konfliktov	1
4.4 Stratégia riešenia konfliktov	1
5. Cesty k úspešnej kariére	10
5.1 Kľúč k úspechu v kariére	2
5.2 Zlozvyky neúspešných	2
5.3 Plán osobného rozvoja	2
5.4 Hľadanie pracovného miesta	2
5.5 Príprava na pohovor do zamestnania	2

Ročník druhý

Názov tematického celku Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Organizovanie pracovných podujatí	8
1.1 Plánovanie pracovných podujatí	2
1.2 Príprava a zabezpečenie podujatí	2
1.3 Realizácia a priebeh podujatí	2
1.4 Ukončenie pracovných stretnutí	2
2. Obchodné rokovania	10
2.1 Všeobecné zásady rokovania	2

2.2 Typy obchodných rokovaní	2
2.3 Príprava obchodných rokovaní	2
2.4 Priebeh obchodného rokovania	2
2.5 Chyby pri obchodných rokovaniach	2
3. Starostlivosť o hostí	8
3.1 Pozvanie hostí	2
3.2 Prijímanie návštev	2
3.3 Stolovanie	2
3.4 Spoločenské podujatia	2
4. Interkultúrna komunikácia	7
4.1 Národná mentalita	2
4.2 Komunikácia s cudzincami	2
4.3 Práca v zahraničí	2
4.4 Dovolenka v zahraničí	1

Názov predmetu	Tovaroznalectvo
Časový rozsah výučby	1 h – prvý ročník, spolu 33h 2 h – druhý ročník, spolu 66h 1 h – tretí ročník, spolu 33h 1h – štvrtý ročník, spolu 30h
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet tovaroznalectvo poskytuje žiakovi základné vedomosti o tovare, jeho úžitkových vlastnostiach, o spôsobe ich hodnotenia, o kvalite tovaru, o technickej normalizácii, dizajne a ochrane tovaru. Obsahom učiva sú jednotlivé sortimenty tovarov, v rámci ktorých sa žiak naučí spoznávať jednotlivé druhy tovarov, materiálov, ošetrovanie, skladovanie, dodržiavanie zásad hygieny. Dôležitou súčasťou vyučovania predmetu sú exkurzie vo výrobe, obchodných domoch, na výstaviskách a veľtrhoch. Odborný predmet tovaroznalectvo rozširuje a prehľbuje učivo chémie, obchodnej prevádzky a odborného výcviku.

Zvolené metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu tovaroznalectvo patrí využitie IKT, ktoré umožňujú prezentovať rôzne ukážky tovarov.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu tovaroznalectvo je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o spotrebnom tovare, jeho vlastnostiach, zložení, možnostiach skladovania a ponuke. Žiaci získajú poznatky o polotovaroch a tovaroch v obchodnej sieti. Oboznámia sa s platnými normami, predpismi súvisiacimi s tovarom a obchodnou činnosťou. Naučia sa jednotnú odbornú terminológiu, ktorú budú vedieť uplatniť v praxi. Naučia sa zásady hodnotenia akosti surovín a hotových výrobkov, zásady skladovania a manipulácie s tovarom

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) *Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote*

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby.

b)Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informácie a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c)Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných
- členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- prispieť k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôhlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť

zodpovedný výber z existujúcich možností;

Rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku / Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné pojmy	5
1.1 Tovaroznalectvo, výrobok a tovar	1
1.2 Úžitková hodnota a úžitkové vlastnosti tovaru	1
1.3 Hodnotenie tovaru, ukazovatele kvality, skúšanie a testovanie tovaru	1
1.4 Vplyvy pôsobiace na tovar	2
2. Technická normalizácia	6
2.1 Technická normalizácia – pojem, metódy	1
2.2 Certifikácia, metrológia a skúšobníctvo	2
2.3 Zlepšovacie návrhy, priemyselné vzory, licencie	1
2.4 Ochranné známky a označenie tovaru (EAN)	2
3. Dizajn a ochrana tovaru	7
3.1 Dizajn tovaru, kritériá hodnotenia	1
3.2 Význam a funkcie obalov	1
3.3 Druhy obalov	2
3.4 Manipulácia s obalm	1
3.5 Obaly a životné prostredie	2
4. Rozdelenie tovaru podľa sortimentov	2
4.1 Sortiment, tovarová trieda, skupina, podskupina, druh tovaru	2
5. Kvalita tovaru a spotrebiteľ	13
5.1 Požívatiny a hodnotenie požívatín	1
5.2 Zákon o potravinách, potravinový kódex, HACCP	2
5.3 Základné pojmy o výžive	1
5.4 Hodnotenie kvality priemyselného tovaru	1
5.5 Spotrebiteľská výchova	2
5.6 Zákon o ochrane spotrebiteľa	2
5.7 Práva spotrebiteľa	2
5.8 Záručné doby, chyby tovaru, reklamácia	1
5.9 Slovenská obchodná inšpekcia	1

Ročník druhý

Názov tematického celku / Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Potravinársky tovar	18
1.1 Potraviny rastlinného pôvodu	7
1.2 Potraviny živočíšneho pôvodu	7
1.3 Pochutiny	2
1.4 Nápoje	2
2. Drogériový a chemický tovar	9
2.1 Základné rozdelenie drogériového tovaru, skladovanie	1
2.2 Pracie, čistiace a umývacie prostriedky	1
2.3 Kozmetické výrobky a parfumový tovar	2
2.4 Farbivá a náterivá, dezinfekčné prostriedky a prostriedky na ničenie škodcov, priemyselné hnoji-vá, sviečky	2
2.5 Drogériová galantéria, zdravotnícky tovar	1
2.6 Balenie, ochrana úžitkových vlastností, likvidácia obalov	1
2.7 Drogériový a chemický tovar a životné prostredie	1

3. Textil a textilné výrobky	14
3.1 Textilné vlákna, rozdelenie	1
3.2 Priadze	1
3.3 Tkaniny	1
3.4 Pleteniny, netkané textílie	1
3.5 Kusový tovar	2
3.6 Metrový tovar	2
3.7 Bytový textil	3
3.8 Textilná galantéria	2
3.9 Skladovanie textilného tovaru	1
4. Odevy, koža, kožušiny	8
4.1 Odevy – rozdelenie, materiály, veľkostný sortiment, skladovanie	4
4.2 Odevné doplnky	1
4.3 Kožené odevy a kožené výrobky	1
4.4 Kožušínové odevy a kožušínové výrobky	1
4.5 Skladovanie kožených a kožušínových výrobkov	1
5. Obuv a kožená galantéria	8
5.1 Obuv – rozdelenie, materiály, veľkostný sortiment, skladovanie	4
5.2 Pančuchový tovar	1
5.3 Potreby na ošetrovanie obuvi a nôh	1
5.4 Kožená galantéria a rukavice	2
6. Sklo, keramika, bižutéria	9
6.1 Sklo – druhy, vlastnosti, suroviny, výroba	2
6.2 Sklenené výrobky – úžitkové, dekoratívne, technické sklo	2
6.3 Balenie, preprava, skladovanie sklenených výrobkov	1
6.4 Keramika – druhy, vlastnosti, suroviny, výroba	1
6.5 Keramické výrobky	1
6.6 Balenie, preprava, skladovanie keramických výrobkov	1
6.7 Bižutéria a darčkové predmety	1

Ročník tretí

Názov tematického celku / Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Elektrotechnický tovar	9
1.1 Charakteristika a rozdelenie sortimentu, elektrická bezpečnosť	1
1.2 Elektroinštalačný materiál	1
1.3 Elektrotepelne spotrebiče	2
1.4 Elektromechanické spotrebiče	2
1.5 Svetelné zdroje a svietidlá	1
1.6 Elektrický štítok – význam a popis, skladovanie elektrotechnického tovaru	2
2. Plasty	7
2.1 Plasty a ich úžitkové vlastnosti	2
2.2 Druhy plastov	1
2.3 Výrobky z plastov, význam a vlastnosti, skladovanie	2
2.4 Plasty a životné prostredie	2
3. Kovový tovar	7
3.1 Kovy, rozdelenie, charakteristika, vlastnosti	2
3.2 Rozdelenie a charakteristika kovových výrobkov	4
3.3 Podmienky skladovania výrobkov z kovov a kovového tovaru	1
4. Papier, kancelárske a školské potreby	10
4.1 Výroba papiera, druhy, vlastnosti, skladovanie	2
4.2 Sortiment papiernických výrobkov	3
4.3 Školské a kancelárske potreby	3

4.4 Zber papiera, separovaný zber, recyklácia	2
---	---

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Klenoty a hodinársky tovar	7
1.1 Šperky a klenoty, charakteristika, materiály na výrobu	2
1.2 Drahokamy a polodrahokamy	1
1.3 Ostatné suroviny na výrobu šperkov	1
1.4 Sortiment výrobkov z drahých kovov	1
1.5 Označovanie sortimentu, puncovanie	1
1.6 Hodinársky tovar, charakteristika, rozdelenie	1
2. Športové potreby, hračky	8
2.1 Športové potreby na zimné športy	2
2.2 Športové potreby na letné športy	2
2.3 Celoročné športové potreby	1
2.4 Športové potreby a výrobky na voľný čas	1
2.5 Hračky, sortiment, kvalita	1
2.6 Detské kočíky a sedačky	1
3. Drevo, drevené výrobky, nábytok	7
3.1 Drevo, charakteristika, vlastnosti, druhy	2
3.2 Sortiment drevárskych výrobkov	1
3.3 Nábytok – materiál na výrobu, delenie	2
3.4 Drobné drevené výrobky pre domácnosť	1
3.5 Ošetrovanie a skladovanie drevárskych výrobkov	1
4. Motorové vozidlá	4
4.1 Charakteristika a rozdelenie	1
4.2 Hlavné časti automobilov, náhradné diely, súčiastky, predajcovia	2
4.3 Ekologická autá, šrotovanie	1
5. Stavebné materiály	2
5.1 Charakteristika a rozdelenie stavebných materiálov a výrobkov	2
6. Energia	2
6.1 Základné druhy energie, zdroje energie, formy elektrární	1
6.2 Environmentálna politika, životné prostredie	1

Názov predmetu	Administratíva a korešpondencia
Časový rozsah výučby	1,5 h v prvom ročníku, spolu 49,5
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učivo vyučovacieho predmetu administratíva a korešpondencia poskytuje žiakom vedomosti a praktické zručnosti na racionálne vykonávanie administratívnych činností. Predmet administratíva a korešpondencia súvisí s obsahom všetkých odborných predmetov, preto je nevyhnutné uplatňovať medzipredmetové vzťahy hlavne s predmetom informatika pri práci s textovými editormi. Úlohou predmetu administratíva a korešpondencia je osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy, obchodnej a úradnej korešpondencie, získať zručnosti pri písaní desaťprstovou hmatovou metódou, získať zručnosti v editovaní textu a dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej úprave textu.

Pri výučbe sa uprednostňuje maximálna presnosť pred rýchlosťou písania. Pri odpise odborného textu žiaci dodržiajú normalizovanú úpravu písomností.

Zvolené metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe sa používa forma výkladu, preferuje sa práca s učebnicami, IKT a internetom.

Získané vedomosti si žiaci upevňujú formou praktických cvičení po každom nácviku jednotlivých písmen.

Výchovno vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu administratíva a korešpondencia je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti na úspešné vykonávanie odborných administratívnych prác. Žiaci získajú praktické zručnosti desaťprstovej hmatovej metódy, získajú správne návyky písania na klávesnici počítača, osobitnej úpravy textu, presnosti a zvyšovania rýchlosti písania.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- stanoviť priority cieľov,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné informácie o predmete administratíva a ko-rešpondencia	2
1.1 Úvod do predmetu, obsah predmetu, starostlivosť o počítače. Ergonomické zásady a ochrana zdravia. Správne držanie tela a rúk pri písaní. Oboznámenie sa s programom (napr. ATF)	2
2. Nácvik písania na počítači. Stredný, horný a dolný pís-menový rad	23
2.1 Príprava na prácu s počítačom, klávesnica počítača, správna technika	2

písania, základná poloha prstov, riadkovanie	
2.2 Nácvik písmen: d, f, j, k, a, ô	1
2.3 Praktické cvičenia	1
2.4 Nácvik písmen: s, l	1
2.5 Nácvik písmen: e, čiarka, w, x, o	1
2.6 Nácvik písmen: t, n	1
2.7 Nácvik písmen: c, i, q, y, p	1
2.8 Praktické cvičenia	1
2.9 Nácvik písmen: r, m	1
2.10 Nácvik písmen: u, v	1
2.11 Nácvik písmen: z, b	1
2.12 Praktické cvičenia	1
2.13 Nácvik písmen: spojovník, pomlčka	1
2.14 Nácvik písmen: h, g	1
2.15 Nácvik písmen: ú, precvičovanie učiva	1
2.16 Praktické cvičenia	1
2.17 Nácvik písmen: veľké písmená – ľavý preraďovač, bodka	1
2.18 Nácvik písmen: veľké písmená – pravý preraďovač	1
2.19 Nácvik písmen: zámka preraďovača	1
2.20 Nácvik písmen: precvičovanie učiva	1
2.21 Praktické cvičenia – nácvik súvislého textu	2
3. Nácvik písmen na číselnom rade, nácvik znamienok	18
3.1 Nácvik písmen: ý, ť	1
3.2 Praktické cvičenia	1
3.3 Nácvik písmen: á, č	1
3.4 Nácvik písmen: í, praktické cvičenia	1
3.5 Nácvik písmen: š, é	1
3.6 Praktické cvičenia	1
3.7 Nácvik písmen: ĺ, ž	1
3.8 Praktické cvičenia	1
3.9 Nácvik písmen: ä, ñ	1
3.10 Nácvik písmen: mäkčeň, dĺžeň	1
3.11 Praktické cvičenia	2
3.12 Nácvik písmen: otáznik, výkričník	1
3.13 Nácvik písmen: dvojbodka, bodkočiarka, úvodzovky, znamienko opakovania	1
3.14 Nácvik písmen: zátvorka, lomka	1
3.15 Nácvik písmen: podčiarkovacie znamienko	1
3.16 Praktické cvičenia – nácvik súvislého textu	1
4. Nácvik číslíc, symbolov, značiek a číselných údajov	6,5
4.1 Nácvik číslíc: číslice 5, 8, paragraf, priemer, číslice 4, 9, percento, promile	1
4.2 Nácvik číslíc: 3, 0, 1, matematické značky, teplotný stupeň, pomer, mierka	1
4.3 Nácvik číslíc: 6, 7, zmiešané čísla, zlomky, palce,	1
4.4 Nácvik číslíc: 2, písanie dátumu a časových údajov	1
4.5 Nácvik symbolov: indexy, mocniny, chemické značky, rímske číslice	1
4.6 Praktické cvičenia – nácvik súvislého textu	1,5

Názov predmetu	ÚČTOVNÍCTVO
Časový rozsah výučby	1 h týždenne v treťom ročníku, spolu 33 h 1,5 h týždenne vo štvrtom ročníku, spolu 45h
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Odborný predmet účtovníctvo má medzipredmetový charakter a je previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi ekonomika, svet práce a odborný výcvik. Dopĺňa vedomosti a zručnosti žiaka o najdôležitejšie poznatky a zručnosti súvisiace s jeho uplatnením vo svete práce.

Obsah učiva je zameraný na účtovanie v sústave jednoduchého a podvojného účtovníctva. Vzhľadom na to, že účtovníctvo je dokladovou evidenciou ekonomických informácií, nevyhnutnou súčasťou obsahu učiva je problematika účtovnej dokumentácie, účtovných záznamov, účtovných zápisov a účtovných kníh. Žiaci sa oboznámia s účtovnými prípadmi súvisiacimi s účtovaním peňazí, pohľadávok a záväzkov. Ďalej sa oboznamujú s účtovaním o majetku, nákladoch a výnosoch, zisťovaním a účtovaním výsledku hospodárenia.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie. Aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti pri spôsobe a postupoch účtovania, pri vyhotovovaní a spracúvaní účtovných dokladov, analyzovaní získaných výsledkov a ich následné využitie v riadení a kontrole.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania účtovníctva majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich presnosť, dôslednosť, cieľavedomosť a samostatnosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe sa používa forma výkladu, riadený rozhovor, práca s učebnicou a IKT pri využívaní účtovníckych programov. Vyučovanie prebieha v odbornej IKT učebni.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu účtovníctvo proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehĺbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu účtovníctvo je nadobudnúť vedomosti a zručnosti o spôsoboch a postupoch účtovania, pri vyhotovovaní a spracúvaní účtovných dokladov, analyzovať získané výsledky a využiť ich v riadení a kontrole. Učivo účtovníctva poskytuje žiakovi vedomosti o náležitostiach a obehú základných účtovných dokladov, žiaci získajú zručnosti pri ich vyhotovovaní. Naučia sa kľúčové pojmy jednoduchého a podvojného účtovníctva, porozumieť kolobehu majetku, hospodárskym operáciám a účtovným prípadom. Pochopia princíp finančného hospodárenia firmy.

Kľúčové kompetencie:

Vo vyučovacom predmete účtovníctvo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakovi umožňujú:

- a) *Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote*
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejsť empatiu a sebareflexiu,
- stanoviť priority cieľov,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať

základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Odborné kompetencie:

A, Požadované vedomosti

Absolvent má:

- + viesť samostatne systém podvojného účtovníctva a ovládať stratégiu odpisov,
- + vyhotovovať prvotné účtovné doklady, overovať ich správnosť spracovania a vyplnenia, kontrolovať obeh dokladov, vrátane ich uloženia a likvidácie,
- + realizovať platobný styk a účtovné finančné operácie, vrátane vedenia dokladov,
- + samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- + vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia,

B, Požadované zručnosti

Absolvent má:

- + evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- + chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,

C, Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- + dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- + samostatnosťou pri práci, samostatným riešením úloh,
- + schopnosťou integrácie a adaptability,
- + vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- + sebadisciplínou a mobilitou,
- + potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam

Obsah vzdelávania - rozpis učiva

Ročník tretí

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné pojmy a vzťahy účtovníctva	5
1.1 Všeobecná charakteristika účtovníctva, história a súčasnosť	1
1.2 Právna úprava účtovníctva	1
1.3 Základné pojmy	1
1.4 Zásady vedenia účtovníctva	1

1.5 Úlohy účtovníctva	1
2. Majetok a zdroje jeho krytia	7
2.1 Formy a zloženie majetku	3
2.2 Zdroje krytia majetku	2
2.3 Aktíva a pasíva	1
2.4 Inventúra a inventarizácia	1
3. Základy podvojného účtovníctva	13
3.1 Súvaha	4
3.2 Sústava účtov	5
3.3 Dokumentácia účtovných prípadov	4
4. Účtovné zápisy a účtovné knihy	2
4.1 Účtovné zápisy	1
4.2 Syntetická a analytická evidencia	1
5. Základné účtovanie rozličných účtovných prípadov	6
5.1 Rámcová účtová osnova	2
5.2 Základné účtovanie o peniazoch a ceninách	4

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné účtovanie rozličných účtovných prípadov	34
1.1 Účtovanie o pohľadávkach a záväzkoch	4
1.2 Účtovanie o materiáli	4
1.3 Účtovanie o dlhodobom majetku	6
1.4 Účtovanie nákladov	4
1.5 Účtovanie výnosov	4
1.6 Zisťovanie a účtovanie výsledku hospodárenia	3
1.7 Súvislý príklad z podvojného účtovníctva	9
2. Jednoduché účtovníctvo	11
2.1 Právna úprava účtovníctva	1
2.2 Základné pojmy účtovníctva	1
2.3 Zásady vedenia účtovníctva	1
2.4 Účtovné knihy	1
2.5 Peňažný denník	3
2.6 Kniha pohľadávok	1
2.7 Kniha záväzkov	1
2.8 Pomocné knihy	1
2.9 Účtovná závierka	1

Názov predmetu	SVET PRÁCE
Časový rozsah výučby	0,5 h týždenne vo štvrtom ročníku, spolu 15h
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet svet práce poskytne žiakom základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, žiaci sa naučia základnej orientácii na pracovnom trhu. Predmet vedie žiakov k aktívnemu a efektívnemu postupu pri hľadaní pracovného miesta po ukončení strednej školy. Obsah učiva je štruktúrovaný do dvoch častí. V prvej časti sa žiaci oboznámia so základnými pojmami a problémami pracovnoprávných vzťahov a Zákonníkom práce. V druhej časti sa žiaci oboznámia s rôznymi spôsobmi a zásadami pri hľadaní zamestnania.

Učivo umožňuje žiakom získať všeobecné poznatky z oblasti pracovnoprávných vzťahov, naučiť sa správne prezentovať u budúceho zamestnávateľa, orientovať sa na trhu práce. Oboznámiť sa so sprostredkovateľskými a poradenskými službami v oblasti zamestnanosti. Žiaci nadobudnú zručnosť v písaní profesijného a štruktúrovaného životopisu, motivačného listu. Osvoja si základné pravidlá pri hľadaní zamestnania na inzerát v tlači a na internete.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu svet práce sa volia podľa obsahu jednotlivých tém. Uprednostňujú sa také, pri ktorých môžu žiaci prejavíť svoju samostatnosť, tvorivosť, komunikatívnosť. Metódy ako výklad, riadený rozhovor, práca s textom, spoločné i samostatné riešenie úloh sa striedajú, čo vedie žiakov k rozvoju poznávacích schopností.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby verbálne a neverbálne komunikačné spôsoby i personálne vzťahy budovali na základe korektnosti a prípadné konflikty vedeli riešiť kultivovaným spôsobom. Medzi významné prvky vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu svet práce patria nové informačné technológie. Internet a interaktívna tabuľa ponúkajú širokú možnosť prepojenia teórie na prax. Vyučovanie predmetu prebieha v odbornej alebo klasickej triede podľa potreby.

Výchovno vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu svet práce je umožniť získať žiakom odborné teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti pracovnoprávných vzťahov a trhu práce, spoločenských kontaktoch, spoločenského správania sa ako aj etického rozhodovania sa. Poskytnúť žiakom možnosť využívať a aplikovať poznatky z iných predmetov, formovať ich logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné v ďalšom vzdelávaní a v pracovných aktivitách, aby sa úspešne presadil na trhu práce.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a v hovorenej forme,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- stanoviť priority cieľov,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Rozpis učiva

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Úvod do pracovného práva	1
1.1 Charakteristika pracovnoprávnych vzťahov	1
2. Kolektívne pracovné právo	1
2.1 Kolektívne vyjednávanie, partnerstvo	1
3. Vznik, zmena a ukončenie pracovného pomeru	3
3.1 Vznik pracovného pomeru	1
3.2 Pracovná zmluva, náležitosti	1
3.3 Skončenie pracovného pomeru	1
4. Pracovný čas a čas odpočinku v pracovnom pomere	1
4.1 Pracovný čas, čas odpočinku, dovolenka, pracovné voľno	1
5. Mzda	1
5.1 Formy mzdy, pohyblivé zložky mzdy, minimálna mzda	1
6. Prekážky v práci	1
6.1 Náhrady výdavkov poskytované zamestnancom v súvislosti s výkonom práce	1
7. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1
7.1 Povinnosti zamestnanca pri práci a zamestnávateľa pri vytváraní podmienok na prácu	1
8. Zamestnanosť, príprava na povolanie, rekvalifikácia	2
8.1 Sprostredkovanie zamestnania	1
8.2 Rekvalifikácia, pojem, význam	1
9. Svet práce a trh práce	2
9.1 Pojem trh práce, uplatnenie sa na trhu práce	1
9.2 Evidencia nezamestnaných	1
10. Ako sa uchádzať o zamestnanie	2
10.1 Životopis, druhy, náležitosti	1
10.2 Motivačný list, jeho cieľ, význam	1

Názov predmetu	SVET PRÁCE – platné od 1.9.2022
Časový rozsah výučby	0,5 h týždenne, spolu 15 h
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet svet práce poskytne žiakovi základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, žiaci sa naučia základnej orientácii na pracovnom trhu. Predmet vedie žiakov k aktívnemu a efektívnemu postupu pri hľadaní pracovného miesta po ukončení strednej školy. Obsah učiva je štruktúrovaný do dvoch častí. V prvej časti sa žiaci oboznámia so základnými pojmami a problémami pracovnoprávnych vzťahov a Zákonníkom práce. V druhej časti sa žiaci oboznámia s rôznymi spôsobmi a zásadami pri hľadaní zamestnania.

Učivo umožňuje žiakovi získať všeobecné poznatky z oblasti pracovnoprávnych vzťahov, naučiť sa správne prezentovať u budúceho zamestnávateľa, orientovať sa na trhu práce. Oboznámiť sa so sprostredkovateľskými a poradenskými službami v oblasti zamestnanosti. Žiaci nadobudnú zručnosť v

písaní profesijného a štruktúrovaného životopisu, motivačného listu. Osvoja si základné pravidlá pri hľadaní zamestnania na inzerát v tlači a na internete.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu svet práce sa volia podľa obsahu jednotlivých tém. Uprednostňujú sa také, pri ktorých môžu žiaci prejavíť svoju samostatnosť, tvorivosť, komunikatívnosť. Metódy ako výklad, riadený rozhovor, práca s textom, spoločné i samostatné riešenie úloh sa striedajú, čo vedie žiakov k rozvoju poznávacích schopností.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby verbálne a neverbálne komunikačné spôsoby i personálne vzťahy budovali na základe korektnosti a prípadné konflikty vedeli riešiť kultivovaným spôsobom. Medzi významné prvky vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu svet práce patria nové informačné technológie. Internet a interaktívna tabuľa ponúkajú širokú možnosť prepojenia teórie na prax. Vyučovanie predmetu prebieha v odbornej alebo klasickej triede podľa potreby.

Výchovno - vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu svet práce je umožniť získať žiakom odborné teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti pracovnoprávných vzťahov a trhu práce, spoločenských kontaktoch, spoločenského správania sa ako aj etického rozhodovania sa. Poskytnúť žiakom možnosť využívať a aplikovať poznatky z iných predmetov, formovať ich logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné v ďalšom vzdelávaní a v pracovných aktivitách, aby sa úspešne presadil na trhu práce.

Rozpis učiva od 1.9.2022

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
2. Svet práce	3
1.1 Pojem trh práce, uplatnenie sa na trhu práce	1
1.2 Evidencia nezamestnaných	1
1.3 Profesijná ponuka na slovenskom i európskom trhu práce	1
2. Ako sa uchádzať o zamestnanie	3
2.1 Životopis, druhy, náležitosti	1
2.2 Motivačný list, jeho cieľ, význam	1
2.3 Osobná príprava na prijímací pohovor	1
3. Vznik, zmena a ukončenie pracovného pomeru	3
3.1 Vznik pracovného pomeru	1
3.2 Pracovná zmluva, náležitosti	1
3.3 Skončenie pracovného pomeru	1
4. Riadenie osobných financií	4
4.1 Mzda a jej formy, pohyblivé zložky mzdy, minimálna mzda	1
4.2 Iné zdroje príjmov (dar, provízia, zisk, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti)	1
4.3 Bilancia osobného rozpočtu – možnosti krytia deficitu (úver, splátkový predaj, leasing)	1
4.4 Osobný bankrot – účel, možné dôsledky, práva a povinnosti dlžníkov	1
5. Zamestnanosť, príprava na povolanie, rekvalifikácia	2
5.1 Sprostredkovanie zamestnania	1
5.2 Rekvalifikácia - pojem, význam	1

Názov predmetu	APLIKOVANÁ INFORMATIKA
Časový rozsah výučby	1 h týždenne v treťom ročníku, spolu 33h 2 h týždenne vo štvrtom ročníku, spolu 60 h
Ročník	Tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet aplikovaná informatika je zameraný tak, aby sa žiaci naučili pracovať s informáciami, t.j. vyhľadávať, vyhodnocovať a spracúvať informácie a údaje. Žiaci sa naučia na užívateľskej úrovni používať operačný systém, získajú a osvoja si základné praktické činnosti s aplikáciami, s prezentačným softvérom, s kancelárskym a grafickým softvérom, ktoré využijú pri učení, resp. v praxi. Získané poznatky sa naučia interpretovať prostredníctvom diagramov, grafov a prezentácií obsahovo zameraných pre daný odbor štúdia.

Dôraz sa kladie na činnostný spôsob nadobúdania poznatkov, na spájanie teórie s praxou, čo znamená okamžité vyskúšanie preberaného učiva v praxi. Pri vyučovaní sa poukazuje na praktický význam prebraných technológií a postupov. Pri výbere úloh je nevyhnutné využívať medzipredmetové vzťahy s predmetmi administratíva a korešpondencia, matematika, účtovníctvo.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu aplikovaná informatika majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ motivuje, povzbudzuje a vedie žiaka k čo najlepším výkonom.

Vyučovanie predmetu aplikovaná informatika sa uskutočňuje v PC učebni, trieda sa delí na skupiny podľa príslušných predpisov o bezpečnosti práce. Pri delbe na skupiny sa prihliada na záujem a predchádzajúce vedomosti a zručnosti žiakov. Žiak má možnosť pracovať na praktických úlohách individuálne, resp. skupinovo. Zadaný praktický projekt vychádza zo zamerania konkrétneho študijného odboru.

Predmet aplikovaná informatika zameriava na odborný administratívny štýl v písomnej komunikácii v úradnom jazyku pri dodržiavaní jazykových, štylistických a formálnych zásad. Usmerňuje žiakov k tvorivosti pri štylizácii obchodných listov a ďalších písomností k používaniu moderných komunikačných prostriedkov a výpočtovej techniky. Kladie sa dôraz na prepojenie výchovno-vzdelávacieho procesu s hospodárskou praxou. Vyučovanie je realizované formou praktických cvičení v cvičnej firme. V simulačných modeloch cvičnej firmy sa žiaci učia poznávať komplexné hospodárske a obchodné prípady. Spoznávajú štruktúru podniku, odhaľovanie súvislostí a stratégie podnikania.

Výchovno-vzdelávacie ciele

Cieľom vyučovacieho predmetu aplikovaná informatika je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti na úspešne vykonávanie odborných administratívnych prác. Zdokonaľiť žiakov v získavaní poznatkov a zručností pri komplexnom riešení obchodných prípadov, znášať riziko a zodpovednosť vo firmách. Žiaci získajú praktické zručnosti so spracovaním administratívnych písomností hospodárskej praxe pomocou prostriedkov IKT.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c)Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- stanoviť priority cieľov,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022.

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Rozpis učiva

Ročník tretí

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Microsoft Office PowerPoint	13
1.1 Charakteristika programu PowerPoint, využitie, spustenie, vzhľad, ovládanie	1
1.2 Štruktúra prezentácie (prehľad, zobrazenia, rozloženie)	2
1.3 Objekty prezentácie (text, odrážky, obrázky, pozadie, tabuľky, grafy, video, prepojenia)	3
1.4 Efekty prezentácie (prechod snímky, časovanie, animácie)	2
1.5 Finalizácia prezentácie (záver, zobrazenia pre prezentujúceho, podoby prezentácie)	1
1.6 Vlastné záverečné projekty	4
2. Microsoft Word – rozširujúce techniky práce	8
2.1 Uplatňovanie programu pri praktických úlohách – tabuľky (formátovanie, výpočty)	3
2.2 Grafika v programe Word (vloženie obrázku, vytvorenie vodotlače, Word Art, kreslenie obrázkov, diagramy, vytváranie grafov, vkladanie rovníc)	3
2.3 Väzby na ďalšie aplikácie – export a import údajov (väzba Word – Excel, väzba Word – PowerPoint, Word – internet)	2
3. Microsoft Office Excel	12
3.1 Tvorba tabuľky – výpočty (vkladanie vzorcov)	2
3.2 Tvorba tabuľky – výpočty (vkladanie funkcií a ich využitie)	2
3.3 Práca s grafmi (vytváranie grafov, formátovanie objektov v grafe, úpravy grafov)	2
3.4 Filtrovanie	1
3.5 Funkcie s podmienkou	1
3.6 Tlač (nastavenie vzhľadu stránky, nastavenie parametrov pre tlač)	1
3.7 Záverečné projekty	3

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Písomnosti v oblasti marketingu	8
1.1 Tvorba inzerátu na PC – využitie nadobudnutých zručností z textového editora	1
1.2 Návrh a tvorba letáku na PC	1
1.3 Návrh a tvorba pútača na PC	1
1.4 Návrh a tvorba sloganu na PC	1
1.5 Návrh a tvorba náborového plagátu na PC	2
1.6 Návrh a tvorba loga	2
2. Písomnosti v obchodnom styku	11
2.1 Tvorba objednávky na PC	2
2.2 Tvorba faktúry na PC, formátovanie	2
2.3 Vyplňanie faktúry na PC	2
2.4 Tvorba dodacieho listu na PC	2
2.5 Tvorba urgencie na PC	1
2.6 Tvorba reklamácie a reklamačného zápisu na PC	2
3. Písomnosti v oblasti platobného styku	6
3.1 Tvorba a vyplňanie príjmového pokladničného dokladu na PC	2
3.2 Tvorba a vyplňanie výdavkového pokladničného dokladu na PC	2

3.3 Tvorba príkazu na úhradu a vyplňanie tlačív na PC	2
4. Personálne písomnosti	6
4.1 Tvorba žiadosti o prijatie do pracovného pomeru na PC	2
4.2 Tvorba europasu (životopisu) na PC	2
4.3 Tvorba motivačného listu na PC	2
5. Založenie cvičnej firmy	3
5.1 Predmet činnosti	1
5.2 Organizačno-právna forma podnikania	1
5.3 Platobný styk, založenie podnikateľského účtu	1
6. Organizácia činnosti cvičnej firmy	6
6.1 Pracovno-právne vzťahy cvičnej firmy	1
6.2 Mzdy zamestnancov	1
6.3 Organizačné usporiadanie firmy	1
6.4 Vzťahy nadriadenosti a podriadenosti	1
6.5 Pracovné porady	1
6.6 Zápisnice z porád	1
7. Obchodná činnosť cvičnej firmy	12
7.1 Marketing a reklama	1
7.2 Tvorba vizitky	1
7.3 Tvorba katalógu	2
7.4 Veľtrh, výstavy	1
7.5 Obchodné rokovania	1
7.6 Uzatváranie kúpnych zmlúv	1
7.7 Nákup a skladovanie	1
7.8 Evidencia zásob	1
7.9 Hotovostný platobný styk	1
7.10 Bezhotovostný platobný styk	1
7.11 Elektronické bankovníctvo	1
8. Evidencia cvičnej firmy	8
8.1 Obeh a evidencia dokladov	1
8.2 Objednávka	1
8.3 Faktúra	1
8.4 Ponukový list	1
8.5 Urgencia	1
8.6 Reklamácia	1
8.7 Výpis z bankového účtu	1
8.8 Vyhodnotenie cvičnej firmy	1

Názov predmetu	ODBORNÝ VÝCVIK
Časový rozsah výučby	15 h týždenne v prvom ročníku, spolu 495h 17,5h týždenne v druhom ročníku, spolu 577,5h 17,5h týždenne v treťom ročníku, spolu 577,5 h 17,5h týždenne vo štvrtom ročníku, spolu 525 h
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Odborný predmet odborný výcvik v študijnom odbore rozvíja, rozširuje a prehľbuje učivo obchodnej prevádzky, ekonomiky a tovaroznaectva. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so zabezpečovaním vedomostí a zručností v oblasti obchodu a služieb. Učivo sa skladá z poznatkov o organizácii činnosti v obchode a v službách. Pri výbere učiva sa prihliada k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch, na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, aj na proporcionálnu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov. V prvom a druhom ročníku je učivo zamerané na obchod a základné obchodné činnosti, prezentáciu tovaru a komunikačné zručnosti. V treťom a štvrtom ročníku je učivo zamerané na sortimentné skupiny tovarov, platobný styk, inventarizáciu a obchodnú korešpondenciu, vedenie obchodnej prevádzky, prezentáciu firmy, práce v oblasti ostatnej obchodnej činnosti a spotrebiteľov.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby si získali a osvojili praktické zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s tovarom a IKT.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania odborného výcviku stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporujú ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť v oblasti obchodu a služieb.

Výchovno-vzdelávacie ciele

Všetky vzdelávacie ciele v oblasti odborného vzdelávania sa sústreďujú na determinovanie a rozvíjanie vedomostí, zručností a postojov, ktoré musí žiak počas štúdia nadobudnúť a výkonov, ku ktorým musí dospieť za špecifických podmienok. Cieľom vyučovacieho predmetu odborný výcvik je poskytnúť žiakom súbor praktických zručností v obchode a službách. Žiaci sa naučia vykonávať všetky maloobchodné operácie a s nimi súvisiace administratívne činnosti, získajú praktické poznatky o tovare a tovarových sortimentoch, o ich vlastnostiach o špecifikách skladovania a ošetrovania. Žiaci získajú všetky vedomosti a praktické zručnosti potrebné pre organizáciu a vedenie obchodnej prevádzky.

Kľúčové kompetencie

Vo vyučovacom predmete si žiaci osvojujú a rozvíjajú nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy a morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- popísať svoje ľudské práva, svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovávať rôzne informácie a informačné zdroje,

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov a kriticky hodnotiť získané informácie,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) *Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách*

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve.

Kľúčové kompetencie absolventa – od 1.9.2022

Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami.

Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na

riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách.

Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“

Rozpis učiva

Ročník prvý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Úvod	12
1.1 Oboznámenie sa so strediskami, zaradenie do skupín. Oboznámenie sa s učivom.	6
1.2 Oboznámenie sa so spoločnosťou. Oboznámenie sa s pracovno-právnymi a organizačnými pokynmi.	6
2. Zásady hygieny a bezpečnosti práce	12
2.1 Základné ustanovenia právnych noriem o BOZP	6
2.2 Hygienické predpisy, HACCP	6
3. Zákazník, psychológia predaja	78
3.1 Pravidlá spoločenského správania	6
3.2 Typy zákazníkov – rozlišovanie typov v predajnom procese	12
3.3 Komunikácia so zákazníkmi	18
3.4 Riešenie konfliktných situácií	18
3.5 Praktický nácvik činností – modelové situácie	24
4. Maloobchod	186
4.1 Vývoj a funkcia obchodu, maloobchod a jeho význam	6
4.2 Maloobchodná sieť predajní	6
4.3 Hlavné úlohy predajne	12
4.4 Vonkajšia úprava predajne	12
4.5 Dispozičné a technické riešenie predajne	12
4.6 Zariadenie predajne	18
4.7 Zamestnanci obchodu, pracovná náplň	12
4.8 Predajný proces	18
4.9 Základné formy predaja	18
4.10 Doplnkové formy predaja	18
4.11 Služby – rozdelenie, význam	18
4.12 Praktický nácvik predaja	36
5. Všeobecné tovaroznalectvo	42
5.1 Charakteristika tovaru	6
5.2 Základné rozdelenie tovaru	12
5.3 Úžitkové vlastnosti, úžitková hodnota tovaru	6
5.4 Hodnotenie úžitkových vlastností tovaru	6
5.5 Vplyvy pôsobiace na tovar – ochrana tovaru, ošetrovanie tovaru	6
5.6 Čiarový kód, certifikácia, zhoda produktu	6
6. Základné maloobchodné operácie	78

6.1 Príprava tovaru na predaj podľa sortimentu	12
6.2 Manipulácia s tovarom v predajni	24
6.3 Označovanie tovaru	12
6.4 Druhy a spôsoby balenia tovaru	12
6.5 Druhy baliacích a viazacích materiálov	6
6.6 Praktický nácvik spotrebiteľského a darčekového balenia tovaru	1
7. Marketing a prezentácia tovaru	87
7.1 Definícia marketingu, základné marketingové pojmy	12
7.2 Zákaznícky – vernostný program	12
7.3 Marketingové označenia	12
7.4 Spôsoby vystavenia tovaru v jednotlivých sortimentoch	12
7.5 Druhotné vystavenia	9
7.6 Ponuka tovaru, cenovky	12
7.7 Úprava výkladu	6
7.8 Príprava a realizácia vystavovania tovaru podľa vlastného výberu	12

Ročník druhý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Zásady hygieny a bezpečnosti práce - preškolenie	7
2. Veľkoobchod	112
2.1 Funkcie a členenie veľkoobchodu	21
2.2 Zariadenie veľkoobchodu, druhy skladov	7
2.3 Podmienky a spôsoby skladovania tovaru	7
2.4 Dispozičné riešenie veľkoobchodu, skladov	7
2.5 Hlavné zásady skladovania	14
2.6 Manipulácia s tovarom	7
2.7 Mechanizácia vo veľkoobchode, BOZP pri manipulácii s mechanizačnými prostriedkami	7
2.8 Skladové operácie	14
2.9 Distribúcia, pojem	7
2.10 Distribučné kanály a distribučné stratégie	14
2.11 Evidencia zásob vo veľkoobchode	7
3. Obchodné operácie v maloobchode	356,5
3.1 Nákup tovaru	7
3.2 Prieskum trhu	7
3.3 Objednávanie tovaru	7
3.4 Praktické vystavovanie objednávky	14
3.5 Príjem tovaru – odber a prebierka tovaru	24
3.6 Kontrola a evidencia tovaru	70
3.7 Praktické vystavovanie tlačív (dodací list, faktúra)	14
3.8 Dodávateľské a spotrebiteľské reklamácie	21
3.9 Praktické vystavovanie dodávateľskej a spotrebiteľskej reklamácie	28
3.10 Záručné lehoty, kontrola doby spotreby – význam, proces kontroly	70
3.11 Skladovanie tovaru	10,5
3.12 Zásoby tovaru na sklade, kolobeh tovaru	49
3.13 Funkcia a úloha obalov	7
3.14 Druhy obalov, obalová technika	7
3.15 Manipulácia a skladovanie obalov	7
3.16 Praktický nácvik manipulácie s obalmi	14
4. Marketing, plány, layouty	62
4.1 Plány, layout, facing, umiestnenie v regáli	14
4.2 Aktualizácia a prestavba layoutov	48
5. Práca s IKT	28

5.1 Outlook	14
5.2 Intranet	14
6. Komunikačné zručnosti	12
6.1 Porady, rozhovory, tok informácií	12

Ročník tretí

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Zásady hygieny a bezpečnosti práce - preškolenie	6
2. Sortimentné skupiny tovarov – podľa zamerania zamestnávateľa	321
3. Platobný styk	95
3.1 Význam platobného styku	7
3.2 Hotovostný platobný styk	7
3.3 Doklady spojené s hotovostným platobným stykom (VPD, PPD)	14
3.4 Bezhotovostný platobný styk	7
3.5 Doklady spojené s bezhotovostným platobným stykom (príkaz na úhradu), platby poštovými poukázkami	14
3.6 Elektronické bankovníctvo, platobné karty	7
3.7 Kombinovaný platobný styk	7
3.8 Elektronická registračná pokladnica – registrácia hotovostnej a bezhotovostnej platby, pokladničná hotovosť	7
3.9 Kniha elektronickej registračnej pokladnice a zúčtovanie tržieb	7
3.10 Elektronická registračná pokladnica – praktický nácvik	18
4. Inventarizácia	72
4.1 Pojem, druhy a etapy inventarizácie	7
4.2 Inventúrne opatrenia – ochrana tovaru	7
4.3 Inventarizácia tovaru, financií a majetku	30
4.4 Inventarizačná komisia a jej úlohy	14
4.5 Inventúrne súpisy, inventarizačné rozdiely, inventarizačný zápis	14
5. Kontrolné orgány	42
5.1 Charakteristika a podstata kontroly	7
5.2 Druhy kontrolných orgánov	21
5.3 Práva a povinnosti kontrolných orgánov	14
6. Administratíva a korešpondencia	41,5
6.1 Normalizovaná úprava písomností	7
6.2 Štruktúra a štylizácia obchodných listov	14
6.3 Praktický nácvik tvorby obchodných listov	13,5
6.4 Systém uloženia a archivácie písomností	7

Ročník štvrtý

Názov tematického celku / témy	Počet vyučovacích hodín
1. Zásady hygieny a bezpečnosti práce - preškolenie	7
2. Prezentácia firmy a produktov	14
2.1 Prezentácia firmy	7
2.2 Prezentácia produktov	7
3. Obchodné záväzkové vzťahy	56
3.1 Vznik obchodných záväzkových vzťahov	14
3.2 Kúpna zmluva – náležitosti, odstúpenie od zmluvy	14

3.3 Praktické vystavovanie kúpnej zmluvy	14
3.4 Povinnosti predávajúceho a kupujúceho	14
4. Práca v oblasti ostatnej obchodnej činnosti	105
4.1 Marketingový mix	14
4.2 Marketingový výskum trhu	14
4.3 Prostriedky reklamnej komunikácie	14
4.4 Úlohy a zásady reklamy, zákon o reklame	14
4.5 Formy podnikania	21
4.6 Obchodný zákonník	14
4.7 Živnostenský zákon	14
5. Manažment – vedenie obchodnej prevádzky	63
5.1 Organizácia práce	28
5.2 Štýly vedenia	28
5.3 Výberové pohovory	7
6. Evidencia zamestnancov	42
6.1 Dochádzkový systém	21
6.2 Plánovanie dochádzky	21
7. Plánovanie cieľov	70
7.1 Kvalitatívne ciele	35
7.2 Kvantitatívne ciele	35
8.Práca so štatistikami – podľa zamerania zamestnávateľa	102
9. Spotrebiteľia	66
9.1 Zákon o ochrane spotrebiteľa	12
9.2 Práva spotrebiteľa	18
9.3 Ochrana spotrebiteľa v EÚ	12
9.4 Formy a príčiny poškodzovania spotrebiteľa	18
9.5 Inšpekčná kniha	6

8 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Stredná odborná škola, na Okružnej ulici 761/25 v Poprade považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

8.1 Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Zásady hodnotenia žiakov sú rozpracované pedagógmi pri jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala **Hodnotiaci štandard pre štúdiálny odbor 6442 K obchodný pracovník**. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách resp. tematických výchovno-vzdelávacích plánoch každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzi-predmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** hodnotenia sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými, výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činnosti žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.**

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.**

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Pri hodnotení žiakov aplikujeme predchádzajúce kritériá hodnotenia vždy v súlade s psychickou a fyzickou úrovňou konkrétneho žiaka a rešpektujeme individualitu a jedinečnosť každého jedinca.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

 Sebahodnotenie kľúčových kompetencií

Pri sebahodnotení kľúčových kompetencií uplatňujeme metódu rozhovoru žiaka s triednym učiteľom. Hodnotiaci rozhovor je orientovaný na všetky oblasti kľúčových kompetencií, ktoré sú uvedené v tomto vzdelávacom programe. Hodnotenie sa realizuje 2 x do roka (1. štvrtrok, 3. štvrtrok).

Príklady z tém rozhovoru sú napr.:

Ako mi ide učenie?

- Učím sa sústredene a samostatne.
- Plánujem a organizujem si vlastné učenie.
- Vyhľadávam a triedim informácie potrebné k učeniu.
- Vyhodnocujem výsledky svojej práce.
- Hľadám rôzne možnosti riešenia problému.

Ako viem komunikovať?

- Dodržiavam dané pravidlá komunikácie.
- Vie počúvať druhých ľudí.
- Aktívne diskutujem a argumentujem.
- Používam rôzne druhy neverbálnej komunikácie.

Ako spolupracuje s druhými?

- Aktívne pracujem v skupine.
- Pomáham, podporujem a ocením druhých.
- Dokážem požiadať o pomoc.
- Rešpektujem osobnosť druhého.
- Viem ukončiť prácu v skupine.

Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Učitelia - vyučujúci si pripravujú dotazník a kritériá hodnotenia. Týmto spôsobom sa budeme usilovať viesť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak touto formou vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie sa realizuje 2 x do roka (1. štvrťrok, 3. štvrťrok). Jednotlivé položky dotazníka vypracujú predmetové komisie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a/alebo so sociológom. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne. Iná formu, ktorú chceme odskúšať je písomné zhodnotenie vlastnej aktivity a práce žiakom. Žiaci budú používať techniku voľného písania. Písomné hodnotenie sa píše na triednickej hodine, učiteľ je nestranný. Pri vyhodnotení učiteľ použije primeraný komentár (dodržiava pedagogickú etiku) iba so žiakom samotným, nikdy pred triedou. Hodnotenie písomné a dotazníkom môže žiak následne vyhodnotiť spolu s rodičmi napr. doma.

Hodnotíme nasledovné:

- **Prácu v škole**: pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- **Vzdelávacie výstupy**: podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu**: formálne a podľa kritérií hodnotenia.

- **Práce žiakov**: didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod.
- **Správanie**: v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornej praxi, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

- Denne
- Mesačne
- Štvrťročne
- Polročne
- Ročne
- Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu Manažér v obchode a v cestovnom ruchu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú.

V rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu sa akceptujú tieto funkcie a na základe nižšie uvedených kritérií využívajú nasledovné formy hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na maturitnej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (maturitná skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrťročne, polročne, ročne).

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, a pod.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test a pod.

6) podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v ŠKVP je založené na hodnotiacom štandarde. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov - výkonových štandardov. Zisťuje sa, či

žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

□ Kritériá hodnotenia zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité, aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti.

□ Spôsoby a postupy hodnotenia môžu byť rôzne. Pre OVP:

a) podľa počtu skúšaných žiakov

- individuálne
- skupinovo
- frontálne

b) podľa časového zaradenia

- priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
- súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
- záverečné skúšanie (maturitné alebo opravné skúšky).

c) podľa spôsobu vyjadrovania sa

- ústne hodnotenie (otázka - odpoveď),
- písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
- praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).

d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch.

Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií:

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE

Praktické cvičenia
Simulované situácie
Úloha hrou
Ústne odpovede
Projekt
Zistenie
Stanovenie (niečo určiť)
Prípadová štúdia
Zapisovanie do pracovnej knihy
Protokoly
Správy
Osobný rozhovor
Dotazník

KOGNITÍVNE KOMPETENCIE

Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Písomné odpovede (testy)
Projekt
Zistenie
Stanovenie (niečo určiť)
Porovnanie
Prípadová štúdia
Školská práca
Úlohy a cvičenia

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,

- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,

- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase,

- organizačné a metodické pokyny sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov,

dokumentácie a pravidiel pre záverečnú a maturitnú skúšku.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa musia vypracovať na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky. Sú **stanovené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch vyučovacích predmetov** a sú záväzné pre učiteľa a žiaka.

Klasifikácia

Je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeľ

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

1. Ak nie je možné žiaka klasifikovať v riadnom termíne v prvom polroku školského roka, žiak sa za 1. polrok neklasifikuje. Riaditeľ školy určí termín na jeho vyskúšanie, a to spravidla tak, aby sa klasifikácia ukončila najneskôr do 2 mesiacov po skončení prvého polroka.
2. Ak nie je možné žiaka klasifikovať v riadnom termíne v druhom polroku školského roka, žiak sa za 2. polrok neklasifikuje. Riaditeľ školy určí termín na jeho vyskúšanie, a to v poslednom augustovom týždni školského roka v dňoch určených riaditeľom školy.
3. Komisionálna skúška v náhradnom termíne sa môže uskutočniť len na základe podania písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo plnoletého žiaka riaditeľovi školy.
4. Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka má pochybnosti o správnosti klasifikácie na konci prvého a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky (u nepľnoletých žiakov žiadajú ich zákonní zástupcovia). Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z daného predmetu

už klasifikovaný na základe komisionálnej skúšky. Riaditeľ strednej školy môže nariadiť komisionálne skúšanie žiaka na vlastný podnet.

5. Ak je vyučujúci riaditeľom školy, o preskúšanie žiaka môže zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak požiadať Prešovský samosprávny kraj.

6. O možnosti vykonať komisionálnu skúšku rozhoduje riaditeľ školy okrem bodu 5.

Výchovné opatrenia

1. Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo ocenenie.

2. Žiakom možno za závažné previnenia uložiť niektoré z týchto výchovných opatrení na posilnenie disciplíny:

a) napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa,

b) pokarhanie od riaditeľa školy,

c) ak splnili povinnú školskú dochádzku, môže im riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade uložiť aj podmienené vylúčenie zo štúdia alebo vylúčenie zo štúdia.

Výchovné opatrenia sa môžu ukladať do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel príslušný pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Pri podmienenom vylúčení zo štúdia určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienené vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, upustí sa od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ strednej školy vydá rozhodnutie o vylúčení žiaka zo štúdia. Výchovné opatrenia rieši pedagogická rada školy. Opatrenia (napomenutie až podmienené vylúčenie – podľa závažnosti priestupku) pedagogickej rade predkladá a navrhuje triedny učiteľ na základe zápisov v pedagogickej dokumentácii alebo ten, kto priestupok zistil. Mimoriadne závažné porušenia a návrhy na riešenie mimo plánovaných pedagogických rád je potrebné zapísať do pedagogickej dokumentácie (triedna kniha – denník praktického vyučovania) a nahlásiť nadriadenému zástupcovi riaditeľa školy, ktorý rieši skutočnosť s riaditeľom.

Výchovné opatrenia za previnenia voči ustanoveniam Školského poriadku školy, ktoré boli zaznamenané v pedagogickej dokumentácii alebo v dokumentácii výchovného poradcu :

1-3 záznamy	–	napomenutie triednym učiteľom,
4-5 záznamov	–	pokarhanie triednym učiteľom,
6-9 záznamov	–	pokarhanie riaditeľom školy,
10 a viac záznamov	–	pedagogická rada rieši podmienené vylúčenie

3. Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných spolužiakov alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ školy bezodkladne privolá zákonného zástupcu, zdravotnú pomoc, policajný zbor.

4. Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy písomný záznam.

5. Správanie sa klasifikuje na konci klasifikačného obdobia (1. a 2. polrok). Zohľadňuje sa plnenie ustanovení školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a dodržiavanie stanovených pravidiel správania, ľudských práv a práv dieťaťa, dodržiavanie mravných zásad správania sa v škole a na verejnosti počas aktivít súvisiacich so štúdiom na strednej škole. Pri klasifikácii sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka:

- stupňom 1 sa hodnotí žiak, ktorý dodržiava ustanovenia školského poriadku, ojedinele sa môže dopustiť menej závažných previnení,
- stupňom 2 sa hodnotí žiak, ktorému v klasifikačnom období bolo udelené výchovné opatrenie – pokarhanie na úrovni triedneho učiteľa,
- stupňom 3 sa hodnotí žiak, ktorému v klasifikačnom období bolo udelené výchovné opatrenie – pokarhanie od riaditeľa školy,
- stupňom 4 sa hodnotí žiak, ktorému v klasifikačnom období bolo udelené výchovné opatrenie – podmienené vylúčenie zo štúdia.

Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

8.2 Maturitná skúška

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov.

Cieľom maturitnej skúšky (ďalej len „MS“) je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi, učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a úroveň pripravenosti absolventov na ich uplatnenie sa v povolání a pre uchádzanie sa o ďalšie vzdelávanie.

Predmetom MS je preukázať schopnosti žiakov ako:

- a) začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií,
- b) ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- c) aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- d) komunikovať v slovenskom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility,
- e) aktívne používať súčasné komunikačné a informačné technológie a získané informácie vedieť spracovať a použiť.

Maturitná skúška v študijných odboroch stredných odborných škôl sa skladá zo 4 predmetov: slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky, praktická časť odbornej zložky.

Predmetom odbornej zložky maturitnej skúšky je komplexný súbor odborných vyučovacích predmetov. V teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa ústne overujú vedomosti žiaka v tomto súbore, prípadne aj vo vzťahu k praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. V praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti žiaka v tomto súbore.

MS pozostáva z týchto častí:

- Teoretická časť
- Praktická časť

Teoretická časť odbornej zložky maturitnej skúšky je celoodborová, komplexná, nie predmetová a jej cieľom je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky overuje úroveň osvojených zručností žiakov a ich schopnosť aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Témy maturitnej skúšky

MS pozostáva z komplexných tém vytvorených z cieľových požiadaviek vychádzajúcich zo štátneho vzdelávacieho programu. **Je zásadným vzdelávacím výstupom** absolventov študijných odborov stredných odborných škôl, ktorí vykonaním maturitnej skúšky získajú na jednej strane hlavne odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane možnosť ďalšieho vzdelávania. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie.

Pri teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky má žiak využívať a aplikovať vedomosti a schopnosti z rôznych odborných predmetov komplexne, uplatňovať rôzne matematické a prírodovedné hľadiská. Pri skúške sa sleduje nielen jeho schopnosť využívať integrované a aplikačné medzipredmetové vzťahy v oblasti všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovednej stránky a správneho uplatňovania odbornej terminológie na základne kriteriálneho hodnotenia výkonov. Takto sa overuje nielen kvalita odbornej prípravy žiakov na povolanie, ale aj ich schopnosti potrebné pre ďalšie štúdium na vysokej škole.

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Schvaľuje ich riaditeľ školy a predseda predmetovej maturitnej komisie. Ich príprava sa riadi platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na **základe kriteriálneho hodnotenia výkonov**.

Každá téma má:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru 6442 K obchodný pracovník,
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Pri tvorbe tém sa musíme vyvarovať nasledovného:

- netvoriť tému podľa predmetov (téma bude v takom prípade nekonzistentná, odtrhnutá od profilového odborného problému, ktorý sa má v téme MS komplexne riešiť, nebude vytvárať možnosti pre aplikačné a tvorivé schopnosti žiaka),
- extrémom, akým je buď príliš malé alebo príliš rozsiahle množstvo informácií. Ak stanovíme malý rozsah, žiak ťažko porozumie zmysluplnosti problému. Nebude mať potrebné množstvo

zásadných a podporných informácií. Na druhej strane príliš rozsiahla téma sa môže prejavíť pre žiaka ako nezrozumiteľná, neriešiteľná a frustrujúca,

- nestanovovať tému iba mechanickým popisovaním bez uplatnenia výkonových štandardov,
- téma nesmie viesť žiakov k pamäťovému memorovaniu a reprodukovaniu osvojených poznatkov v priebehu štúdia.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia, ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy Jeho súčasťou bude aj Záznam o výkone absolventa (nie skupinový).

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav bol výzvou k diskusii.
Chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. ✚ Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. ✚ Príklady boli uplatnenie iba niekedy. ✚ Slovná zásoba bola postačujúca. ✚ Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná. ✚ Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo zle rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý. ✚ Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. ✚ Príklady boli nefunkčné. ✚ Slovná zásoba bola malá. ✚ Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Chýbal kontakt s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. ✚ Chýbala hlavná myšlienka. ✚ Chýbali príklady. ✚ Slovná zásoba bola veľmi malá. ✚ Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. ✚ Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobry	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržel presne všetky predpisy	V podstate dodržel všetky predpisy	Dodržel predpisy s veľkými problémami	Dodržel iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách

Hodnotenie MS ako sumatívneho vzdelávacieho výstupu je proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiakov. Špecifikuje, aké dôkazy o výkone žiaka sa majú vytvoriť, ako majú

byť interpretované výstupné informácie a akým spôsobom sa majú zaznamenať. Je konečným rozhodnutím o výkone žiaka a ich cieľom je certifikácia.

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vzdelávania, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania.

Vzdelávacie výstupy

Predstavujú základ pre kritériálne hodnotenie vedomostí žiaka. Vymedzenie metód, prostriedkov a kritérií hodnotenia a by sa malo pripravovať súbežne s formulovaním vzdelávacích výstupov.

Vzdelávacie výstupy

- musia odpovedať na otázku **čo** sa od žiaka očakáva, aby preukázal svoju kompetenciu a úspešne ukončil svoje štúdium,
- musia odpovedať na otázku, **ako** má žiak vzdelávací výstup zvládnuť. Podtémy pomáhajú usporiadať zásadné informácie vo forme výkonov v logickej sekvencii v rámci danej maturitnej témy,
- sú pre žiakov **jasné a konzistentné**,
- majú **odsúhlasenú štruktúru**,
- môžu mať **vlastné učebné zdroje** (pomôcky, prístroje, modely, odborné tabuľky, vlastné práce, atď.),
- predstavujú základ pre **kritériálne hodnotenie** vedomostí, zručnosti a kompetencie žiaka. Vymedzenie metód a prostriedkov hodnotenia by sa malo pripravovať súbežne s formulovaním vzdelávacích výstupov.

Výber metódy hodnotenia závisí na tom, ako bude ktorá z nich vhodná na overovanie konkrétnych vedomostí, zručností a postojov, ktoré sú špecifikované v kľúčových cieľoch. Či je vybraná metóda hodnotenia vhodná pre vzdelávací cieľ, závisí od toho:

- ako by mala daná **požadovaná činnosť/výkon** byť preukázaná/ný,
- aké sú **podmienky**, v ktorých má daná činnosť/výkon prebiehať,
- aké sú **výkonové štandardy**, podľa ktorých by sa mala daná činnosť vykonať.

Odporúčaná norma hodnotenia je forma, ktorou sa porovnáva výkon žiaka s výkonmi iných žiakov.

Praktickosť

Systém hodnotenia musí byť tesne previazaný na podstatné kvalifikačné štandardy, ktoré zabezpečia najefektívnejšie využívanie dostupných zdrojov. Ďalšie praktické hľadiská zahŕňajú podiel času hodnotenia na celkovom vzdelávacom čase, ľahké použitie, administratívnu účinnosť a faktory nákladov/výhod.

Reliabilita metód hodnotenia má zabezpečiť, aby:

- všetci žiaci jasne pochopili, čo sa od nich vyžaduje,
- podmienky hodnotenia boli známe a dodržiavali sa,
- všetky výsledky boli založené na odsúhlasených vyznačených schémach a postupoch,
- hodnotenie zaručovalo obmedzenie účinku pravdepodobných chýb/nepresností.

Spravodlivosť

Učitelia a žiaci musia považovať hodnotiaci systém za primeraný cieľom vzdelávania, prístupu vzdelávania a učebnému plánu. To značí, že systém bude otvorený, ak žiaci budú plne informovaní o cieľoch vzdelávania a prípravy, výkonových kritériách a podmienkach hodnotenia.

Príklad záznamu o výkone žiaka pri MS:

Škola:						
Trieda:			Školský rok:			
Študijný odbor:						
Meno a priezvisko absolventa:						
Forma: (napr. ústna časť MS)						
Názov témy MS:						
Zoznam kritérií	Hodnotenie známkou					
	1	2	3	4	5	Sumár
Porozumenie téme						
Používanie odbornej terminológie						
Samostatnosť prejavu						
Schopnosť aplikácie						
Správnosť a vecnosť odpovede						
Atd.						

Sumár = vážený aritmetický priemer známok

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa kritérií.

Cieľové požiadavky na maturitnú skúšku

Cieľom je preveriť dosiahnuté výsledky podľa výkonových štandardov - profilu absolventa.

Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov

Rozsah a obsah úloh maturitnej skúšky zahŕňa komplexný učebný obsah teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V rámci ŠKVP budú tieto kritériá špecifikované v závislosti na orientácii konkrétneho študijného odboru a v súlade s určenou maturitnou témou alebo formou praktickej MS. Odporúčame využiť tieto všeobecné kritériá pri hodnotení výkonu žiaka:

Kritériá pre teoretickú časť odbornej zložky MS

1. porozumenie téme,
2. správne používanie odbornej terminológie v materinskom a cudzom jazyku,
3. schopnosť správne analyzovať tému,
4. vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
5. schopnosť praktickej aplikácie poznatkov,

6. prezentácia samostatnej, komplexnej a správnej odpovede,
7. výraznosť a istota prezentácie,
8. rutinné zmysluplné využívanie nevyhnutných pomôcok a prostriedkov pri odpovedi,
9. dôslednosť a zodpovednosť pri vypracovaní témy,
10. istota pri riešení problémových situácií, javov a problémov,
11. schopnosť predniesť vlastné riešenie.

Kritériá pre praktickú časť odbornej zložky MS

1. pochopenie úlohy,
2. správne analyzovaná téma,
3. správne používanie odbornej terminológie,
4. schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom predvedení úlohy,
5. samostatnosť pri práci,
6. správna a efektívna voľba metód pri postupe práce,
7. správny výber náradia, prístrojov, strojov, zariadení, materiálov, surovín a pod.,
8. efektívna organizácii práce na pracovisku,
9. dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce,
10. uplatňovanie zásad ochrany životného prostredia,
11. dodržanie bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych opatrení,
12. kvalitný výsledok práce.

Praktická časť maturitnej skúšky

V súlade s vyhláškou o ukončovaní štúdia a so zameraním študijného odboru je pre odbor 6442 K obchodný pracovník riaditeľom školy schválená forma praktickej maturitnej skúšky, a to : Praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie MS v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník budú konkretizované pri tvorbe maturitných tém a zadaní.

Priestory nevyhnutné na realizáciu MS (vo všeobecnosti)

1. učebne,
2. ostatné priestory podľa potrieb a orientácie študijného odboru.

Povolené pomôcky pri priebehu MS (vo všeobecnosti)

1. počítač s nutným aplikačným softwarom, prístup na internet, dátové súbory na elektronických nosičoch,
2. spätný projektor, skener, tlačiareň, elektronické média podľa potreby,
3. modely, priesvitky, obrazy,
4. kalkulačka,
5. odborná literatúra, publikácie, relevantné tabuľky, príručky, právne normy a predpisy, atlasy, dokumenty textového a grafického charakteru v tlačenej a elektronickej podobe,
6. vlastné písomné práce vypracované počas štúdia (ich použitie je podľa rozhodnutia komisie).

Povolené učebné pomôcky sú špecifikované pri každom maturitnom zadaní, resp. pri maturitnej otázke a sú schválené predsedom PMK.

8.3 Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP

Hodnotí sa s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9 PODMIENKY PRE REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

9.1 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (správca, údržba, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov. Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi.

Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologicko-pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

Plnenie požiadaviek koordinácie protidrogovej prevencie sa riadi platnými predpismi. Koordinátor protidrogovej prevencie je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej starostlivosti žiakom a spolupráca s rodičmi a pedagogickými pracovníkmi v oblasti prevencie sociálno – patologických javov s dôrazom na prevenciu drogových závislostí. Na našej škole túto funkciu vykonáva výchovná poradkyňa.

9.2 Organizačné podmienky

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu

vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.

Odborný výcvik sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne, na pracoviskách u zmluvných partnerov. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov odborného výcviku, poverených zamestnávateľom. Bude sa uskutočňovať v dvojtyždňových cykloch s pravidelným striedaním týždňa praktického vyučovania u zamestnávateľa s týždňom teoretického vyučovania v škole.

Delenie skupín stanovuje platná legislatíva. Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní, ako aj v Domove mládeže. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov resp. tematických výchovno-vzdelávacích plánov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienkach vykonania maturitných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Maturitná skúška sa skladá z externej a internej časti a žiaci absolvujú písomnú, ústnu a praktickú skúšku. Úspešní absolventi získajú vysvedčenie o maturitnej skúške.

Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci 7 týždňov školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odbornej praxe. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. KOŽaZ sa organizuje v treťom ročníku štúdia a trvá tri vyučovacie dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou priezrovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka jedenkrát.

Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriava sa na výstavy a prezentácie súvisiace so študijným odborom obchod a podnikanie. Exkurzie sa konajú v každom ročníku po dva dni s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých učiteľov teoretického vyučovania, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov.

Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou. Súťaže v jednotlivých oblastiach – literárne, jazykové, prírodovedné, športové a odborné prebiehajú na školskej, okresnej, krajskej i celoštátnej úrovni na základe výberu medzi jednotlivými pracoviskami školy.

9.3 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Okružnej ulici 761/25 v Poprade.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy,
kancelária pre zástupcu riaditeľa školy TV,
kancelária pre zástupcu riaditeľa školy PV,
kancelária pre sekretariát,
kabinet pre výchovnú poradkyňu,
príručný sklad s odkladacím priestorom,
sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady,
kabinety pre učiteľov,
sociálne zariadenie.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu
príručný sklad s odkladacím priestorom,
dielňa,
kotolňa,
archív.

Ďalšie priestory:

Hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne
Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
Sklady náradia, strojov a zariadení
Knížnica
Priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy, spoločenská miestnosť

Makrointeriéry:

Školská budova

Telocvičňa

Domov mládeže – Okružná 761/25 Poprad (súčasť školy)

- ✚ 25 izieb pre žiakov
- ✚ 1 izba pre mimoriadne udalosti (tzv. izolačná miestnosť)
- ✚ Sociálne zariadenia
- ✚ Internátna kuchynka
- ✚ Klubovňa

Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie
2. Odborné učebne výpočtovej techniky a informatiky
3. Odborná učebňa pre vyučovanie odborných ekonomických predmetov
4. Odborné učebne pre jazykové vzdelávanie
5. Učebne pre skupinové vyučovanie
6. Učebňa pre praktické vyučovanie
7. Telocvičňa

9.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odbornej praxe. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odbornou praxou. Učitelia, inštruktori odbornej praxe, žiaci a rodičia sú podrobne s týmito rizikami oboznámení. Na odbornej praxi sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

Dodržiavanie zásad BOZP je riešené aj v školskom poriadku školy, v ktorom je uvedené:

1. Žiaci sú povinní dodržiavať školský poriadok, predpisy a pokyny školy na ochranu zdravia a bezpečnosti, s ktorými boli oboznámení.
2. Zákonní zástupcovia žiaka alebo plnoletý žiak sú povinní informovať triedneho učiteľa o zmene zdravotnej spôsobilosti a zdravotných problémoch alebo o závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na jeho vzdelávanie.
3. Žiaci sú povinní ohlásiť každý úraz príslušnému vyučujúcemu a vedeniu školy. Musí sa urobiť záznam do knihy úrazov, prípadne vyplniť predpísané formuláre. Ošetrovanie a vyplnenie záznamov zaisťujú pracovník, ktorý bol svedkom alebo sa o úraze dozvedel ako prvý.
4. Z bezpečnostných dôvodov sa žiaci nesmú šmykať po zábradlí v budove školy, vykláňať sa z okien, vyhadzovať predmety z okna a sadieť na okenné parapety či výhrevné telesá.
5. Škola zabezpečuje podmienky pre skoré poskytnutie prvej pomoci. Zodpovedá za vhodné umiestnenie lekárníček. Rovnako zaisťujú, aby sa so zásadami poskytovania prvej pomoci oboznámili žiaci a všetci zamestnanci školy. Podľa závažnosti úrazu a s ohľadom na vek zraneného žiaka zaisťujú škola jeho doprovod do zdravotníckeho zariadenia alebo ošetrovanie odborným lekárom. O udalosti a poskytnutých opatreniach informuje zákonného zástupcu žiaka.
6. Škola zaisťujú, aby boli žiaci poučení o možnom ohrození zdravia a bezpečnosti pri všetkých činnostiach, ktoré sú súčasťou vzdelávania. Dokladom o prevedenom poučení je záznam o poučení. Pokiaľ to stanovujú predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia alebo ak je odôvodniteľné riziko činnosti, môžu sa znalosti žiaka aj preveriť. Žiaci, ktorí neboli v škole v čase poskytovania informácií prítomní, musia byť poučení v náhradnom termíne a treba urobiť o tom zápis.
7. Zástupca riaditeľa školy zabezpečí rozvrh dozorov nad žiakmi a vyvesí ho na takom mieste, aby sa dalo pri kontrolnej činnosti ľahko zorientovať, ktorý pedagogický pracovník dozor vykonáva. Dozor v škole vykonávajú pedagogickí pracovníci pred vyučovaním a počas prestávok medzi dvoma vyučovacími hodinami. Dozor sa začína o 6:50 hod. a končí prestávkou po 8. vyučovacej hodine.
8. Pedagogickí pracovníci vykonávajú podľa pokynov riaditeľa školy dozor aj mimo školy, napr. na kurzoch ochrany života a zdravia, na exkurziách a výletoch, pri účasti na súťažiach a na iných akciách organizovaných školou. Pri aktivitách konaných mimo školy ich účastníci v ubytovacích priestoroch dodržiavajú všetky predpisy slúžiace na bezpečnosť a ochranu zdravia a predpisy o požiarnej ochrane platné v týchto objektoch. Žiaci dodržiavajú režim dňa a pokyny vydané do doby nočného pokoja. Pedagogickí pracovníci sú povinní oboznámiť žiakov s potrebnými pokynmi a kontrolujú ich dodržiavanie. Vedúci akcie rozhodne o spôsobe kontroly žiakov v dobe nočného pokoja.
9. Bezpečnosť žiakov na hodinách telesnej výchovy zabezpečujú pedagogickí pracovníci počas celého vyučovania. Vydávajú jasné, presné a zrozumiteľné povely a pokyny, kontrolujú bezpečnosť a funkčnosť náradia v telocvični. Prihliada na fyzickú vyspelosť žiakov, na ich vek a predchádzajúce skúsenosti. Počas kurzov pohybových aktivít v prírode, turistických akcií či účelových cvičení sa žiaci riadia pokynmi vyučujúcich a dodržiavajú interné pravidlá vypracované pre tieto akcie. Vedúci kurzu zodpovedá za to, aby boli žiaci poučení o bezpečnosti na tomu určenom formulári.

10. Na zahraničné exkurzie škola zaradí medzi účastníkov len tých žiakov, ktorí predložia písomný súhlas zákonného zástupcu žiaka alebo plnoletého žiaka a majú uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu na území príslušného štátu a poistenie liečebných nákladov v zahraničí alebo v prípade exkurzie do členských štátov Európskej únie majú Európsky preukaz zdravotného poistenia alebo potvrdenie nahrádzajúce tento doklad.

11. Úrazy žiakov – za úraz žiaka sa nepovažuje ten úraz, ktorý sa mu stane na ceste do školy a späť alebo na ceste tam a späť na miesto aktivity, ktoré bolo určené ako priestor na mimoškolskú aktivitu organizovanú mimo školy.

O úraze neplnoletého žiaka informuje škola zákonného zástupcu neplnoletého žiaka a poisťovňu, v ktorej sú žiaci školy poistení pre prípad svojej zodpovednosti za škodu vzniknutú na zdraví žiaka. Škola zodpovedá v rozsahu stanovenom osobitnými predpismi za škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku úrazu. Spôsob a náhradu škody prejedná škola so zákonnými zástupcami žiaka alebo s plnoletým žiakom.

10 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 6442 K OBCHODNÝ PRACOVNÍK

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Žiaci s ŠVVP sú integrovaní do bežných tried s tým, že sa vzdelávajú podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov vypracovaných pedagógmi konkrétne pre každého žiaka s rešpektovaním jeho špecifických potrieb.

Cieľom integračných snáh je podpora socializácie týchto žiakov, ich lepšia príprava pre bežný život – občiansky i profesionálny. Súčasne sa podporuje prístup majoritnej spoločnosti k akceptácii ľudí so zdravotným postihnutím, či sociálnym znevýhodnením.

Nevyhnutnou súčasťou integrácie žiakov so ŠVVP do bežných škôl je efektívny výchovno-poradenský servis (špeciálno-pedagogické, psychologické, sociálne, kariérové poradenstvo ako súčasť výchovného poradenstva v školstve) pre žiakov a rodičov, pre učiteľov.

V zmysle Európskej sociálnej charty sa vytvárajú podmienky pre uplatnenie práva žiakov so ŠVVP na slobodnú voľbu povolania, ktorá zohľadňuje ich predpoklady, zvyškový potenciál, potreby trhu práce, v neposlednom rade aj aplikáciu predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Pri vypracovaní individuálnych výchovno-vzdelávacích programov sú pre nás určujúce:

- charakter študijného odboru (profilové predmety), požiadavky povolání, na ktoré pripravuje, na fyzické a zdravotné spôsobilosti jednotlivca, druh a stupeň zdravotného postihnutia, zvyškový potenciál; nevyhnutné je rešpektovať kontraindikácie určitého zdravotného postihnutia alebo narušenia pre prípravu v niektorom študijnom alebo učebnom odbore / pre výkon určitých povolaní v dôsledku ohrozenia bezpečnosti svojej a iných ľudí/
- možnosti profesionálneho uplatnenia sa jednotlivca po skončení odborného vzdelávania a prípravy, zvýšenie možností jeho včlenenia sa do občianskej spoločnosti
- možnosti formálnej adaptácie vzdelávacieho programu (modifikácia obsahu vzdelávania, úprava organizácie vyučovania, úprava formy vykonania prijímacej alebo záverečnej skúšky, úprava vyučovacích metód, úprava foriem bežného skúšania a preverovania vedomostí, dĺžky štúdia, učebných plánov, pravidiel hodnotenia a klasifikácie žiakov so ŠVVP ap.); využívame pritom príslušné metodické usmernenia MŠSR
- materiálno-technické zabezpečenie vzdelávania integrovaných žiakov so ŠVVP na bežnej škole – napr. zabezpečenie špeciálnych didaktických a kompenzačných pomôcok, zabezpečenie bezbariérového prístupu k učebniciam, možnosti zníženia počtu žiakov v triedach a skupinách a pod.
- personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania integrovaných žiakov so ŠVVP na bežnej škole – vytvárame individuálne študijne plány pre integrovaných žiakov, realizujeme ich, zabezpečujeme poradenský servis pre žiakov, prípadne ich rodičov (výchovný poradca, psychológ, pedagóg)
- možnosti spolupráce strednej školy so školskými poradenskými zariadeniami a so základnými školami v regióne, využitie spolupráce so sociálnymi partnermi (zamestnávateľia v regióne,

- občianske združenia zdravotne postihnutých, regionálne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny) v regióne pri integrácii osôb so zdravotným postihnutím do bežnej spoločnosti
- venovať primeranú pozornosť príprave pedagógov strednej školy, bežných žiakov, príp. ich rodičov na spolužitie so žiakmi so zdravotným a sociálnym znevýhodnením, osobitne ak ide o ťažké zdravotné postihnutie.

Vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím

V Deklarácii práv zdravotne postihnutých osôb vo vyhlásení Valného zhromaždenia OSN je definovaná zdravotne postihnutá osoba ako "osoba, ktorá nie je schopná si zaistiť, úplne alebo čiastočne, potreby bežného spoločenského života v dôsledku vrodeneho či získaného nedostatku fyzických alebo duševných schopností". Zdravotne postihnuté osoby majú okrem iných práv právo na lekárske, psychologické a funkčné ošetrovanie, vrátane protetických a ortopedických pomôcok, na liečebnú a sociálnu rehabilitáciu, vzdelanie, pracovnú rehabilitáciu, poradenstvo, pomoc pri pracovnom umiestnení a ďalšie služby, ktoré im umožnia maximálne rozvinúť ich schopnosti a zručnosti a urýchliť proces ich začlenenia alebo návratu do spoločnosti. Tieto práva sú zakotvené aj v Ústave SR v Čl. 38 v ods. 2, ktorý hovorí: Mladiství a osoby zdravotne postihnuté majú právo na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch a na pomoc pri príprave na povolanie.

Medzi žiakov so zdravotným postihnutím sú zaradení žiaci so zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabení alebo chorí, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom alebo žiaci s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu.

Špeciálne vzdelávanie a odborná príprava pre žiakov so zdravotným postihnutím sa u nás zabezpečuje formou individuálnej integrácie.

Praktickú časť vzdelávania a odbornej prípravy žiakov so zdravotným postihnutím prispôbujeme individuálnym potrebám a možnostiam žiaka s využitím vhodných učebných a kompenzačných pomôcok.

Žiaci s telesným postihnutím

Pri zabezpečovaní podmienok na vzdelávanie žiakov s telesným postihnutím sme upravili prostredie školy – prístup k budove, vstup do budovy, vyučovacie priestory v učebniach a dielňach, úprava hygienických zariadení. Dopravu do školy zabezpečujú rodičia žiakov. Realizovaná úprava prostredia vedie k maximálnej samostatnosti žiakov za dodržania požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. – V tejto skupine žiakov s telesným postihnutím sú okrem žiakov s poruchami motoriky rozmanitej etiológie a stupňa aj žiaci so záchvatovými stavmi (hlavne epilepsiou), ktorých odborná príprava a následné umiestnenie na trhu práce je viac ako problémové.

Žiaci s telesným postihnutím si integrovaní do bežnej triedy našej školy. Táto integrácia predpokladá primeraný špeciálno-pedagogický servis v škole (výchovný poradca, školský pedagóg), odbornú prípravu učiteľov a úpravu organizácie vzdelávania a odbornej prípravy. Nevyhnutná je spolupráca so špecializovanými odbornými pracoviskami - špeciálno-pedagogickou poradňou, pedagogicko-psychologickou poradňou. Užitočná je spolupráca s občianskymi združeniami pre telesne postihnutých, so zamestnávateľmi v regióne zamestnávajúcimi telesne postihnutých (chránené dielne).

Žiaci s poruchami sluchu

Pri vytváraní podmienok vzdelávania žiakov s poruchami sluchu integrovaných v našej škole sme pripravení použiť vhodnú formu komunikácie, ktorú budeme prispôbovať stupňu zdravotného postihnutia žiaka. Vo vyučovaní v škole sme pripravení dodržiavať pravidlá komunikácie so žiakmi s poruchami sluchu: hovoriť smerom k triede, používať názorné prostriedky – nákresy, grafy, komentovať neočakávané reakcie na sluchové podnety, overovať pochopenie nových pojmov. Sme schopní zabezpečiť odhlučnenie tried. Zvýšená pozornosť sa venuje písomným prejavom žiakov, hlavne ak slúžia na hodnotenie výsledkov. Vystríhame sa pred formálnymi chybami, pred skreslením preukaznosti skutočných vedomostí žiakov.

Žiaci s poruchami zraku

Pre žiakov s poruchami zraku integrovaným v bežných stredných školách treba sprístupniť obsah vzdelávania v jednotlivých predmetoch vhodnou formou za využitia primeraných didaktických pomôcok, kompenzačných pomôcok /využitie elektronických alebo zvukových nosičov/.

Žiaci s autizmom

Ide o veľmi špecifickú skupinu žiakov so zdravotným postihnutím s veľmi rôznorodými predpokladmi, potrebami a požiadavkami na vzdelávanie. Integrácia do bežných škôl závisí od ich mentálnej úrovne, na spôsobe ich komunikácie s prostredím, na celkovom správaní žiakov. Pri začleňovaní žiakov s autizmom do školského prostredia treba dodržiavať niektoré zásady: čo najviac štruktúrovať vyučovanie (obsah, miesto aj čas), konkretizovať požiadavky, zabezpečiť maximálnu vizualizáciu informácií, vytvárať malé skupinky autistických žiakov, štruktúrovať teoretické vzdelávanie aj praktickú prípravu.

Žiaci so špecifickými vývojovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia, dysortografia ai.)

Počet žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia je veľmi vysoký, preto je potrebné venovať tejto problematike primeranú pozornosť. Ide o žiakov významne ohrozených školskou neúspešnosťou a ďalšími rizikami vzniku sociálno-patologických javov, nakoľko toto postihnutie je skryté. Problémy v správaní, ktoré sa občas vyskytujú u týchto žiakov, možno zvyčajne zvládnuť bežnými výchovnými a poradenskými postupmi. Vo všeobecnosti ide o žiakov s priemerným nadaním (vyskytujú sa aj nadpriemerní jedinci) – intelektové prekážky v ďalšom vzdelávaní na stredných školách teda nie sú.

Je veľmi dôležité, aby boli pedagógovia dobre informovaní o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia, o individuálnych predpokladoch a potrebách konkrétnych žiakov. Potrebne je voliť vhodné metódy a formy vyučovania a hodnotenia výsledkov (individuálne tempo, nahradenie písania dlhých textov testami, špeciálne formy skúšania) a v niektorých prípadoch aj kompenzačné pomôcky (počítače – využitie korektúry textu, farebné čítanie, grafické počítačové programy).

Úspešná integrácia týchto žiakov na stredných školách, získanie odbornej kvalifikácie, je predpokladom a podmienkou ich úspešnej integrácie do života, na trhu práce. Je výhodné, ak proces integrácie týchto žiakov medzi bežnú populáciu začne už v základnej škole, na ktorej by sa mali žiaci naučiť systém nápravných postupov, kompenzačných postupov a pomôcok; rešpektovanie týchto postupov, pravidiel, ich tvorivá aplikácia na ďalšie úlohy, s ktorými sa žiak stretá mu napomôžu zvládnuť aj úlohy, odborné učivo na strednej škole.

Vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia určujeme pomocou záväznej smernice MŠSR prostredníctvom aspoň troch merateľných ukazovateľov – podmienkou je splniť minimálne tri z nasledujúcich kritérií súčasne:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach ide predovšetkým o problémy s rómskym etnikom, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Hľadajú sa metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin rómskych detí a mládeže, pokusy o zamedzenie ďalšieho prehľbovania sociálnej exklúzie tohto etnika s hrozivými

následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého / znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Vo vyšších ročníkoch základnej školy vzniká priepastný rozdiel v školskej výkonnosti medzi nimi a nerómskymi žiakmi, v dôsledku čoho sa rómski žiaci radšej škole vyhýbajú, aby neboli priamo konfrontovaní so svojim zlyhaním.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou podvýkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- nízka socio-kultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou – neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespolupracujú so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná neovládnuteľnosť rómskych žiakov v škole („ťažkovochovatelní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- v dôsledku hodnotovej špecifčnosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatniteľní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenájsť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce. Tvoria vlastne základ pre „tvrdé jadro“ dlhodobo nezamestnaných u nás.

Integrácia Rómov do spoločnosti predstavuje vážny spoločenský problém v mnohých krajinách, nielen na Slovensku, riešenie sa hľadá už stáročia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do študijného odboru 6352 6 obchod a podnikanie musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- ✚ budú integrovaní do bežných tried s ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- ✚ pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- ✚ škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov zo sociálne slabších rodín, azylantov a pod., zamestnávateľmi v regióne
- ✚ škola bude intenzívne spolupracovať s rodičmi
- ✚ škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,

všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský a internátny poriadok

Na záver treba u tejto skupiny žiakov osobitne zdôrazniť význam cielenej prevencie pred vznikom sociálno-patologických javov (agresivita, kriminalita, drogové závislosti), nakoľko žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia sú sociálnou patológiou zvýšene ohrození.

Vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov

Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne v odbornom vzdelávaní a príprave je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, remeselne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Osobitne aj v našom študijnom odbore obchod a podnikanie je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- ✚ žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- ✚ v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj skrátenom čase ako je daný týmto vzdelávacím programom,
- ✚ podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- ✚ škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,
- ✚ pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- ✚ vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- ✚ v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- ✚ škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
- ✚ škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- ✚ všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský a interný poriadok.

11 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
Názov školského vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a asistent predaja
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Škola v súlade s príslušnými legislatívnymi opatreniami bude nielen zapájať svojich pedagogických zamestnancov, ale aj podporovať ich vzdelávanie. Za týmto účelom vypracováva ročné plány kontinuálneho vzdelávania.

Legislatívnymi východiskami ročného plánu kontinuálneho vzdelávania sú predovšetkým:

- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov,
- zákon č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška MŠ SR o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- ďalšie súvisiace aktuálne predpisy.

Ciele kontinuálneho vzdelávania

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Čiastkové ciele

Čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie.

Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie.

Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, vedúci vychovávateľ, vedúci odborného útvaru ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.

Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.

Ak škola alebo školské zariadenie má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – **nezískavajú sa kredity,**

b. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovnovzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – **nezískavajú sa kredity,**

c. ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – **získavajú sa kredity.**

Škola poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať **inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odbornopreventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

Ak škola a školské zariadenie umožní pedagogickým a odborným zamestnancom absolvovať **vzdelávanie v zahraničí** súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie **v zahraničí priznávajú kredity.**

Očakávaný proces:

Požiadavky na ďalšie vzdelávanie v nastávajúcich školských rokoch budú predkladané zo strany pedagógov v osobných plánoch profesijného rastu. Pedagogický kolektív má permanentný záujem o rôzne formy ďalšieho vzdelávania. Zamestnanci deklarujú záujem sa zúčastňovať vzdelávacích aktivít aj mimo kontinuálneho vzdelávania, predovšetkým účasťou na ďalších vzdelávacích

podujatiach organizovaných Metodicko – pedagogickým centrom v Prešove a v Akadémii vzdelávania v Poprade. Koordinátori jednotlivých školských projektov sa budú zúčastňovať vzdelávacích aktivít organizovaných vyhlasovateľmi projektov. U členov pedagogického kolektívu je prítomný potenciál na samovzdelávanie, predovšetkým v oblasti inovačných metód vo vyučovaní a zlepšenia zručností vo využívaní IKT.

Zaradenie ďalších pedagogických zamestnancov na vzdelávanie bude postupne realizované podľa ich záujmu a potrieb školy. Vzdelávanie budeme riadiť spôsobom, aby bolo zmysluplné pre školu aj pedagogického zamestnanca. Budeme vykonávať poradenskú činnosť pre pedagógov, aby vopred vedeli, ktoré školenia sú potrebné z pohľadu školy.

Vízia pedagogickej činnosti a súvisiace požiadavky na vzdelávanie:

Nadalej realizovať vyučovanie v 2-ročnom, 3-ročnom a 4-ročnom štúdiu, a tiež v nadstavbovom štúdiu. Prehĺbiť realizáciu školskej reformy, zosúladiť požiadavky na žiakov s požiadavkami trhu práce prípadne s požiadavkami vysokých škôl. Vzdelávanie pedagógov uskutočňovať s cieľom realizovať také formy, metódy a obsah vzdelávania, ktoré vyhovujú požiadavkám súčasnej spoločnosti. Pedagógmi získané vedomosti a zručnosti implementovať bezodkladne do vyučovacieho procesu a tým skvalitniť a zatriktívniť vyučovací proces pre žiaka. Podľa kapacitných možností podporovať budovanie odborných učební a vybaviť ich modernými vyučovacími prostriedkami. Týmto spôsobom umožniť pedagógom realizáciu nadobudnutých poznatkov v oblasti využívania modernej multimediálnej techniky vo vyučovaní.

Plánovanie kontinuálneho vzdelávania

Plány kontinuálneho vzdelávania budú vychádzať z plánov predmetových komisií a osobných plánov profesijného rastu pedagogického a odborného zamestnanca.

Zostavovanie a spracovanie týchto plánov bude prebiehať trojstupňovým modelom.

1. Pedagogickí zamestnanci vo svojich osobných plánoch profesijného rastu budú deklarovať svoj záujem o rôzne typy aktivít a formy vzdelávania.

2. Tieto osobné plány budú konzultované v rámci predmetových komisií, aby sa zosúladiť s potrebami jednotlivých predmetov.

3. Osobné plány budú analyzované vedením školy z pohľadu zabezpečenia kvalitného vyučovania a aktuálnych potrieb školy.

Systém merania a kontroly

Vedenie školy a vedúci predmetových komisií budú sledovať **nasledovné ukazovatele**:

- umožnenie kontinuálneho vzdelávania proporčne medzi členmi PK navzájom tak, aby vzdelávací proces učiteľov nenarušil vo významnej miere vzdelávací proces žiakov,
- aký je prínos vzdelávacieho procesu pre pedagogického zamestnanca,
- aký je prínos vzdelávacieho procesu pre daný predmet a vyučovací proces,
- aktívne uplatňovanie nadobudnutých poznatkov a zručností vo výchovnovzdelávacom procese,
- poskytnutie informácií zo školenia ostatným členom predmetovej komisie.

Sledovanie bodov podľa predchádzajúceho zoznamu bude vykonané **nasledovným spôsobom**:

- autoevalvácia (správa o školení podaná na zasadnutí predmetovej komisie – vlastné zhodnotenie školenia, správa je súčasťou zápisnice z predmetovej komisie),
- vyhodnotenie školení za školský rok z daného predmetu predsedom predmetovej komisie, toto vyhodnotenie je súčasťou hodnotiacej správy predmetovej komisie

Činnosti uvádzané v bodoch 1 a 2 sa budú realizovať **z nasledovných dôvodov**:

- zistiť prínos školení pre zamestnanca a vzdelávanie v škole,
- zistiť využitie nových informácií v procese vzdelávania.

